

Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica

DECRET 237/2022, de 30 de desembre, del Consell, pel qual es declaren Zones Especials de Conservació (ZEC) els Llocs d'Importància Comunitària (LIC) Serra de Crevillent, Serra de Callosa de Segura i Serra d'Orihuela, i s'aprova la norma de gestió de tals ZEC i de la Zona d'Espacial Protecció per a les Aus (ZEPA) «Serres del Sud d'Iacant». [2022/13158]

PREÀMBUL

Natura 2000 és una xarxa ecològica europea a la qual han de contribuir tots els estats membres de la Unió Europea aportant els espais que presenten mostres importants dels hàbitats naturals i hàbitats d'espècies que s'han considerat rellevants, en un context europeu, per diverses raons. L'objectiu final de la Xarxa Natura 2000 és contribuir al fet que aquestes mostres de la biodiversitat assolisquen o mantinguen un estat de conservació favorable en tot el territori de la Unió. Els espais que conformen aquesta xarxa són les Zones d'Espacial Protecció per a les Aus (ZEPA), els Llocs d'Importància Comunitària (LIC) i les Zones Especials de Conservació (ZEC).

El Consell, en l'Acord de 10 de juliol de 2001, va aprovar la llista i la delimitació dels Llocs d'Importància Comunitària (LIC) que havien de ser proposats a la Comissió Europea com a contribució a la constitució de la Xarxa Ecològica Europea Natura 2000, creada per la Directiva 92/43/CEE, del Consell, de 21 de maig de 1992, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i la flora silvestres. Aquesta llista incloïa els espais de Serra de Crevillent (ES5213022), Serra de Callosa de Segura (ES5213023) i Serra d'Orihuela (ES5213026). La inclusió d'aquests espais en la Xarxa Natura 2000 es va confirmar posteriorment amb la Decisió de la Comissió Europea de 19 de juliol de 2006, per la qual s'adopta, de conformitat amb la Directiva 92/43/CEE, del Consell, la Llista de Llocs d'Importància Comunitària de la regió biogeogràfica mediterrània (notificada amb el número C (2006) 3261).

Posteriorment, l'Acord de 5 de juny de 2009, del Consell, d'ampliació de la Xarxa de Zones d'Espacial Protecció per a les Aus (ZEPA) de la Comunitat Valenciana va declarar Zona d'Espacial Protecció per a les Aus (ZEPA) l'espai Serres del Sud d'Alacant (ES0000461), de conformitat amb el que estableix la Directiva 79/409/CEE relativa a la conservació de les aus silvestres, hui substituïda per la seua versió codificada, això és, per la Directiva 2009/147/CE, de 30 de novembre de 2009, del Parlament i del Consell, relativa a la conservació de les aus silvestres (versió codificada).

Els esmentats Llocs d'Importància Comunitària han de ser declarats Zones Especials de Conservació (ZEC), de conformitat amb el que estableixen l'article 4.4 de la Directiva 92/43/CEE i l'article 43.3 de la Llei bàsica estatal 42/2007, de 13 de desembre, del patrimoni natural i de la biodiversitat, així com l'article 29 bis 4 de la Llei 11/1994, de 27 de desembre, de la Generalitat, d'espais naturals protegits de la Comunitat Valenciana. Aquesta declaració ha d'anar acompanyada de l'aprovació de les mesures de conservació que siguen necessàries per a respondre a les exigències ecològiques dels hàbitats i les espècies que van motivar la inclusió d'aquests llocs en la Xarxa Natura 2000, perquè així s'ha establert en l'article 6.1 de la Directiva 92/43/CEE. De la mateixa manera, la Directiva d'aus silvestres també exigeix que en les ZEPA s'establisquen mesures de conservació dels hàbitats de les espècies que n'han motivat la declaració a fi de procurar-ne la supervivència i la reproducció. Les dues exigències s'han recollit en la legislació estatal, en concret en els articles 43.3 i 44 de la Llei 42/2007 i, també en la legislació autonòmica, això és, en els articles 14 *quater* 1.a i 29 bis 4 de la Llei 11/1994, de 27 de desembre. Del que s'estableix en la llei valenciana, es desprén que aquestes mesures de conservació han d'estar integrades en les denominades «normes de gestió», les quals són equivalents als «plans o instruments de gestió» esmentats en l'article 46.1 de la Llei 42/2007. Aquestes normes de gestió han de recollir també les mesures necessàries per a evitar la

Conselleria de Agricultura, Desarrollo Rural, Emergencia Climática y Transición Ecológica

DECRETO 237/2022, de 30 de desembre, del Consell, per el que se declaren como Zonas Especiales de Conservación (ZEC) los Lugares de Importancia Comunitaria (LIC) Serra de Crevillent, Sierra de Callosa de Segura y Sierra de Orihuela, y se aprueba la norma de gestión de tals ZEC y de la Zona de Especial Protección para las Aves (ZEPA) «Serres del Sud d'Alacant». [2022/13158]

PREÁMBULO

Natura 2000 es una red ecológica europea a la que deben contribuir todos los Estados miembros de la Unión Europea aportando aquellos espacios que presenten importantes muestras de aquellos hábitats naturales y hábitats de especies que han sido considerados relevantes, en un contexto europeo, por diversas razones. El objetivo final de la Red Natura 2000 es contribuir a que tales muestras de la biodiversidad alcancen o mantengan un estado de conservación favorable en todo el territorio de la Unión. Los espacios que conforman esta red son las Zonas de Especial Protección para las Aves (ZEPA), los Lugares de Importancia Comunitaria (LIC) y las Zonas Especiales de Conservación (ZEC).

El Consell, en su Acuerdo de 10 de julio de 2001, aprobó la lista y la delimitación de los lugares de importancia comunitaria (LIC) que debían ser propuestos a la Comisión Europea como contribución a la constitución de la Red Ecológica Europea Natura 2000, creada por la Directiva 92/43/CEE del Consejo, de 21 de mayo de 1992, relativa a la conservación de los hábitats naturales y de la fauna y flora silvestres. Dicha lista incluía los espacios de «Serra de Crevillent» (ES5213022), «Sierra de Callosa de Segura» (ES5213023) y «Sierra de Orihuela» (ES5213026). La inclusión de estos espacios en la Red Natura 2000 se vio confirmada posteriormente con la Decisión de la Comisión Europea de 19 de julio de 2006, por la que se adopta, de conformidad con la Directiva 92/43/CEE del Consejo, la lista de Lugares de Importancia Comunitaria de la región biogeográfica mediterránea [notificada con el número C (2006) 3261].

Posteriormente, el Acuerdo de 5 de junio de 2009, del Consell, de ampliación de la Red de Zonas de Especial Protección para las Aves (ZEPA) de la Comunitat Valenciana declaró como Zona de Especial Protección para las Aves (ZEPA) el espacio «Serres del Sud d'Alacant» (ES0000461) de conformidad con lo establecido en la Directiva 79/409/CEE relativa a la conservación de las Aves Silvestres, hoy sustituida por su versión codificada, esto es, por la Directiva 2009/147/CE del Parlamento y del Consejo, de 30 de noviembre de 2009, relativa a la conservación de las aves silvestres (versión codificada).

Los mencionados Lugares de Importancia Comunitaria deben ser declarado como Zonas Especiales de Conservación (ZEC), de conformidad con lo establecido en el artículo 4.4 de la Directiva 92/43/CEE y en el artículo 43.3 de la Ley básica estatal 42/2007, de 13 de diciembre, del Patrimonio Natural y de la Biodiversidad, así como en el artículo 29 bis 4 de la Ley 11/1994, de 27 de diciembre, de la Generalitat, de Espacios Naturales Protegidos de la Comunitat Valenciana. Dicha declaración debe ir acompañada de la aprobación de las medidas de conservación que sean necesarias para responder a las exigencias ecológicas de los hábitats y las especies que motivaron la inclusión de estos lugares en la Red Natura 2000, pues así se ha establecido en el artículo 6.1 de la Directiva 92/43/CEE. De igual modo, la Directiva de Aves Silvestres también exige que en las ZEPA se establezcan medidas de conservación de los hábitats de las especies que han motivado su declaración al objeto de procurar su supervivencia y su reproducción. Ambas exigencias han sido recogidas en la legislación estatal, en concreto en los artículos 43.3 y 44 de la Ley 42/2007 y, también en la legislación autonómica, esto es, en los artículos 14 *quater* 1.a) y 29 bis 4 de la Ley 11/1994, de 27 de diciembre. De lo establecido en la ley valenciana se desprende que dichas medidas de conservación deben contenerse en las denominadas «normas de gestión», las cuales son equivalentes a los «planes o instrumentos de gestión» mencionados en el artículo 46.1 de la Ley 42/2007. Dichas normas de gestión deben recoger también las medidas necesarias

deterioració dels hàbitats i les alteracions de les espècies que hagen motivat la inclusió d'aquests espais en la Xarxa Natura 2000.

El present decret, doncs, declara ZEC els LIC esmentats i aprova la norma de gestió que regirà en aquests espais, així com en la ZEPA indicada, la qual s'ha dissenyat tenint en compte les exigències que, respecte del seu contingut, s'estableixen tant en la Llei 42/2007 (article 46.1) com en la Llei 11/1994 (article 47 *ter*). Tot això a l'empara de l'article 50.6 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana (Llei orgànica 5/1982, d'1 de juliol, modificada per la Llei orgànica 1/2006, de 10 d'abril), que estableix la competència de la Generalitat per al desenvolupament legislatiu i l'execució de la legislació bàsica de l'Estat en matèria de medi ambient i per a dictar mesures addicionals de protecció.

Aquest decret és coherent amb els principis de bona regulació que estableix l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques. En virtut dels principis de necessitat i eficàcia, aquest decret es justifica per raons d'interès general, com són la protecció del medi ambient i del patrimoni natural de la Comunitat Valenciana, i més concretament la conservació dels hàbitats naturals i de la flora i la fauna silvestre, així com l'adopció de mesures de conservació que eviten la deterioració dels hàbitats i les alteracions de les espècies d'aquests espais que van motivar la seua inclusió en la Xarxa Natura 2000; així mateix, es considera que les disposicions que preveu el text normatiu i les actuacions que contenen les denominades «normes de gestió» són proporcionals als fins perseguits. Finalment, aquesta norma no estableix cap càrrega administrativa afegida, derivada de la seua aplicació.

D'altra banda, i en virtut del principi de seguretat jurídica, la norma projectada és coherent amb la normativa comunitària esmentada, això és, la Directiva 92/43/CEE i la Directiva 2009/147/CE; amb la normativa estatal, constituïda per la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del patrimoni natural i de la biodiversitat, i amb la normativa autonòmica, constituïda bàsicament per la Llei 11/1994, de 27 de desembre, d'espais naturals protegits de la Comunitat Valenciana.

Quant al principi de transparència exigint en l'article 129.5 de la Llei 39/2015, en el procés d'elaboració d'aquest decret es va atorgar una importància especial al període de participació pública mitjançant l'exposició pública del projecte normatiu, audiència a les persones i els col·lectius interessats, així com a les corporacions locals afectades, i destaca la posada a la disposició de la ciutadania en la pàgina web de la Conselleria de la versió preliminar del projecte de decret, de l'estudi ambiental i territorial estratègic, del pla de participació pública i de la seua memòria tècnica. Així mateix, s'ha obtingut l'informe preceptiu de l'Advocacia de la Generalitat.

Per tot això, complits els tràmits procedimentals que preveuen l'article 43 de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, de la Generalitat, del Consell; el Decret 24/2009, de 13 de febrer, del Consell, sobre la forma, l'estructura i el procediment d'elaboració dels projectes normatius de la Generalitat, i l'article 29 *ter* de la Llei 11/1994, de 27 de desembre, a proposta de la consellera d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica, d'acord amb el Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana i amb la deliberació prèvia del Consell, en la reunió del dia 30 de desembre de 2022,

DECRETE

Article 1. Declaració de les zones especials de conservació, àmbit territorial i valors que en motiven la declaració

1. Es declaren zones especials de conservació els llocs d'importància comunitària Serra de Crevillent (ES5213022), Serra de Callosa de Segura (ES5213023) i Serra d'Orihuela (ES5213026), les delimitacions de les quals es descriuen de manera cartogràfica en l'annex I.

2. Els hàbitats naturals d'interès comunitari i les espècies d'interès comunitari que en motiven la declaració s'especifiquen en l'annex II d'aquest decret, que conté la fitxa descriptiva de cada zona especial de conservació.

para evitar el deterioro de los hábitats y las alteraciones de las especies que motivaron la inclusión en la Red Natura 2000 de estos espacios.

El presente Decreto procede, pues, a declarar como ZEC los LIC mencionados y aprueba la norma de gestión que regirá en dichos espacios, así como en la ZEPA indicada, la cual se ha diseñado teniendo en cuenta las exigencias que respecto a su contenido se establecen tanto en la Ley 42/2007 (art. 46.1) como en la Ley 11/1994 (art. 47 *ter*). Todo ello al amparo del artículo 50.6 del Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana (Ley orgánica 5/1982, de 1 de julio, modificada por la Ley orgánica 1/2006, de 10 de abril) que establece la competencia de la Generalitat para el desarrollo legislativo y ejecución de la legislación básica del Estado en materia de medio ambiente y para dictar medidas adicionales de protección.

Este decreto es coherente con los principios de buena regulación establecidos en el artículo 129 de la Ley 39/2015, de 1 de octubre, del procedimiento administrativo común de las administraciones públicas. En virtud de los principios de necesidad y eficacia, este decreto se justifica por razones de interés general, como son la protección del medio ambiente y del patrimonio natural de la Comunitat Valenciana, y más concretamente la conservación de los hábitats naturales y de la flora y fauna silvestre así como la adopción de medidas de conservación que eviten el deterioro de los hábitats y las alteraciones de las especies de estos espacios que motivaron su inclusión en la Red Natura 2000; así mismo, se considera que las disposiciones contempladas en el texto normativo y las actuaciones contenidas en las denominadas «normas de gestión» son proporcionales a los fines perseguidos. Por último, esta norma no establece ninguna carga administrativa añadida, derivada de su aplicación.

Por otra parte, y en virtud del principio de seguridad jurídica, la norma proyectada es coherente con la normativa comunitaria precitada, esto es la Directiva 92/43/CEE y la Directiva 2009/147/CE; con la normativa estatal, constituïda por la Ley 42/2007, de 13 de diciembre, del patrimonio natural y de la biodiversidad y con la normativa autonòmica constituïda bàsicament per la Ley 11/1994, de 27 de diciembre, de espacios naturales protegidos de la Comunidad Valenciana.

Respecto al principio de transparencia exigido en el artículo 129.5 de la Ley 39/2015, en el proceso de elaboración de este decreto se dio una especial importancia al periodo de participación pública mediante la exposición pública del proyecto normativo, audiencia a las personas y colectivos interesados así como a las corporaciones locales afectadas, destacando la puesta a disposición de la ciudadanía en la página web de la Conselleria, de la versión preliminar del proyecto de decreto, del estudio ambiental y territorial estratègic, del plan de participación pública y de su memoria tècnica. Asimismo, se ha obtenido el informe preceptivo de la Abogacía de la Generalitat.

Por cuanto antecede, cumplidos los trámites procedimentales previstos en el artículo 43 de la Ley 5/1983, de 30 de diciembre, de la Generalitat, del Consell, en el Decreto 24/2009, de 13 de febrero, del Consell, sobre la forma, la estructura y el procedimiento de elaboración de los proyectos normativos de la Generalitat y en el artículo 29 *ter* de la Ley 11/1994, de 27 de diciembre, a propuesta de la consellera de Agricultura, Desarrollo Rural, Emergencia Climática y Transición Ecológica, conforme con el Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana y previa deliberación del Consell, en la reunión del día 30 de diciembre de 2022,

DECRETO

Artículo 1. Declaración de las Zonas Especial de Conservación, ámbito territorial y valores que motivan sus declaraciones

1. Se declaran como Zonas Especiales de Conservación los Lugares de Importancia Comunitaria «Serra de Crevillent» (ES5213022), «Sierra de Callosa de Segura» (ES5213023) y «Sierra de Orihuela» (ES5213026), cuyas delimitaciones se describen de forma cartogràfica en el anexo I.

2. Los hábitats naturales de interés comunitario y las especies de interés comunitario que motivan su declaración se especifican en el anexo II del presente decreto, que contiene la ficha descriptiva de las Zonas Especiales de Conservación.

Article 2. Norma de gestió

1. S'aprova la norma de gestió que figura en l'annex V, de les Zones Especials de Conservació Serra de Crevillent (ES5213022), Serra de Callosa de Segura (ES5213023) i Serra d'Orihuela (ES5213026), i de la Zona d'Especial Protecció per a les Aus Serres del Sud d'Alacant (ES0000461), en els annexos III i IV.

2. L'àmbit territorial de l'esmentada norma de gestió coincideix amb les ZEC i les ZEPA indicades en l'article 1 i en l'apartat anterior. Posteriorment, podran delimitar-se si es considera convenient i mitjançant la modificació d'aquest Decret d'àrees de connectivitat.

3. La vigència de la norma de gestió esmentada és indefinida, sense perjudici que es pugua revisar en qualsevol moment en funció del compliment dels objectius de conservació establits en aquesta.

4. De conformitat amb el que indica l'article 47 *quater* de la Llei 11/1994, de 27 de desembre, la norma de gestió és vinculant tant per a les administracions públiques com per als particulars, i preval sobre el planejament territorial i urbanístic i sobre qualsevol altre instrument sectorial d'ordenació o gestió de recursos naturals.

5. La gestió de les Zones Especials de Conservació i de la Zona d'Especial Protecció per a les Aus declarades en aquest decret l'exerciran els serveis de la conselleria competent en matèria de protecció de medi ambient.

6. El règim d'infraccions i sancions relatiu a l'incompliment de les normes d'aplicació directa i el règim d'avaluació de repercussions establits en la norma de gestió serà l'establert en la següent normativa estatal: la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del patrimoni natural i de la biodiversitat, i la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, així com en la normativa autonòmica que es detalla a continuació: Llei 11/1994, de 27 de desembre, de la Generalitat, d'espais naturals protegits de la Comunitat Valenciana, i Llei 2/1989, de 3 de març, de la Generalitat, d'impacte ambiental, o les lleis que les substituïsquen.

Article 3. Règim de responsabilitat ambiental

El règim de responsabilitat ambiental pels danys generats pels subjectes responsables a les espècies i els hàbitats que han motivat la declaració de les ZEC serà l'establert en la Llei 26/2007, de 23 d'octubre, de responsabilitat mediambiental, sense perjudici de l'aplicació, si és el cas, de les disposicions que contenen la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del patrimoni natural i de la biodiversitat; la Llei 11/1994, de 27 de desembre, d'espais naturals protegits de la Comunitat Valenciana; la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, i la Llei 2/1989, de 3 de març, de la Generalitat Valenciana, d'impacte ambiental, o les lleis que les substituïsquen.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera. Comunicació a la Comissió Europea

Es faculta la persona titular de la direcció general competent en matèria de Xarxa Natura 2000 per a dur a terme els tràmits necessaris per a remetre el present decret al ministeri competent en matèria de medi ambient, a l'efecte de comunicar-ho a la Comissió Europea, de conformitat amb el que estableix l'article 45 de la Llei 42/2007, de 13 de desembre, de patrimoni natural i de la biodiversitat.

Segona. Disponibilitat del document tècnic informatiu i justificatiu de la norma de gestió

El document tècnic informatiu i justificatiu de la norma de gestió estarà disponible, per a consultar, en la pàgina web de la conselleria amb competències en matèria de medi ambient.

Tercera. Previsions respecte de la contaminació de sòls

En tot l'àmbit territorial de les ZEC i les ZEPA que són objecte d'aquest decret, serà un objectiu prioritari protegir els ecosistemes a l'efecte d'aplicar el Reial decret 9/2005, de 14 de gener, pel qual s'estableix la relació d'activitats potencialment contaminants del sòl i els criteris i els estàndards per a la declaració de sòls contaminats.

Artículo 2. Norma de gestión

1. Se aprueba la norma de gestión que figura en el anexo V, de las Zonas Especiales de Conservación «Serra de Crevillent» (ES5213022), «Sierra de Callosa de Segura» (ES5213023) y «Sierra de Orihuela» (ES5213026) y de la Zona de Especial protección para las Aves «Serres del Sud d'Alacant» (ES0000461) en los anexos III y IV.

2. El ámbito territorial de la citada norma de gestión coincide con las ZEC y ZEPA indicadas en el artículo 1 y en el apartado anterior. Posteriormente podrán delimitarse si se considera conveniente y mediante modificación del presente Decreto áreas de conectividad.

3. La vigencia de la citada norma de gestión es indefinida, sin perjuicio de que pueda ser revisada en cualquier momento en función del cumplimiento de los objetivos de conservación establecidos en las mismas.

4. De conformidad con lo indicado en el artículo 47 *quáter* de la Ley 11/1994, de 27 de diciembre, la norma de gestión es vinculante tanto para las administraciones públicas como para los particulares, prevaleciendo sobre el planeamiento territorial y urbanístico y sobre cualquier otro instrumento sectorial de ordenación o gestión de recursos naturales.

5. La gestión de las Zonas Especiales de Conservación y de la Zona de Especial protección para las Aves declaradas en este decreto se ejercerá por los servicios de la Conselleria competente en la materia de protección de medio ambiente.

6. El régimen de infracciones y sanciones relativo al incumplimiento de las normas de aplicación directa y el régimen de evaluación de repercusiones establecidos en la norma de gestión, será el establecido en la siguiente normativa estatal: en la Ley 42/2007, de 13 de diciembre, del Patrimonio Natural y de la Biodiversidad y en la Ley 21/2013, de 9 de diciembre, de evaluación ambiental; así como en la normativa autonómica relacionada a continuación: Ley 11/1994, de 27 de diciembre, de la Generalitat, de Espacios Naturales Protegidos de la Comunitat Valenciana y en la Ley 2/1989, de 3 de marzo, de la Generalitat, de Impacto Ambiental o en las Leyes que las sustituyan.

Artículo 3. Régimen de responsabilidad ambiental

El régimen de responsabilidad ambiental por los daños generados por los sujetos responsables a las especies y los hábitats que han motivado la declaración de las ZEC será el establecido en la Ley 26/2007, de 23 de octubre, de Responsabilidad Medioambiental, sin perjuicio de la aplicación, en su caso, de las disposiciones contenidas en la Ley 42/2007, de 13 de diciembre, del Patrimonio Natural y de la Biodiversidad, la Ley 11/1994, de 27 de diciembre, de Espacios Naturales Protegidos de la Comunitat Valenciana,; en la Ley 21/2013, de 9 de diciembre, de evaluación ambiental, y en la Ley 2/1989, de 3 de marzo, de la Generalitat Valenciana de Impacto Ambiental, o en las Leyes que las sustituyan.

DISPOSICIONES ADICIONALES

Primera. Comunicación a la Comisión Europea

Se faculta a la persona titular de la dirección general competente en materia de Red Natura 2000 para llevar a cabo los trámites necesarios para remitir el presente Decreto al ministerio competente en materia de medio ambiente, a efectos de su comunicación a la Comisión Europea, de conformidad con lo establecido en el artículo 45 de la Ley 42/2007, de 13 de diciembre, de Patrimonio Natural y de la Biodiversidad.

Segunda. Disponibilidad del Documento técnico informativo y justificativo de la norma de gestión

El documento técnico informativo y justificativo de la norma de gestión se encontrará disponible, para su consulta, en la página web de la Conselleria competente en materia de medio ambiente.

Tercera. Previsiones respecto a la contaminación de suelos

En todo el ámbito territorial de las ZEC y ZEPA que son objeto del presente decreto, será objetivo prioritario la protección de los ecosistemas a los efectos de la aplicación del Real decreto 9/2005, de 14 de enero, por el que se establece la relación de actividades potencialmente contaminantes del suelo y los criterios y estándares para la declaración de suelos contaminados.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Única. Derogació normativa

Queden derogades totes les disposicions del mateix rang o d'un rang inferior que s'oposen al que disposa aquest decret.

DISPOSICIONS FINALS

Primera. Habilitació normativa

S'autoritza la persona titular de la conselleria amb competències en matèria de medi ambient per a executar i desplegar aquest decret.

Segona. Entrada en vigor

Aquest decret entrarà en vigor l'endemà de publicar-se en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

València, 30 de desembre de 2022

El president de la Generalitat
XIMO PUIG I FERRER

La consellera d'Agricultura, Desenvolupament Rural,
Emergència Climàtica i Transició Ecològica
ISAURA NAVARRO CASILLAS

DISPOSICIÓN DEROGATORIA

Única. Derogación normativa.

Quedan derogadas cuantas disposiciones de igual o inferior rango se opongan a lo dispuesto en este decreto.

DISPOSICIONES FINALES

Primera. Habilitación normativa

Se autoriza a la persona titular de la conselleria con competencias en materia de medio ambiente para la ejecución y desarrollo de este decreto.

Segunda. Entrada en vigor

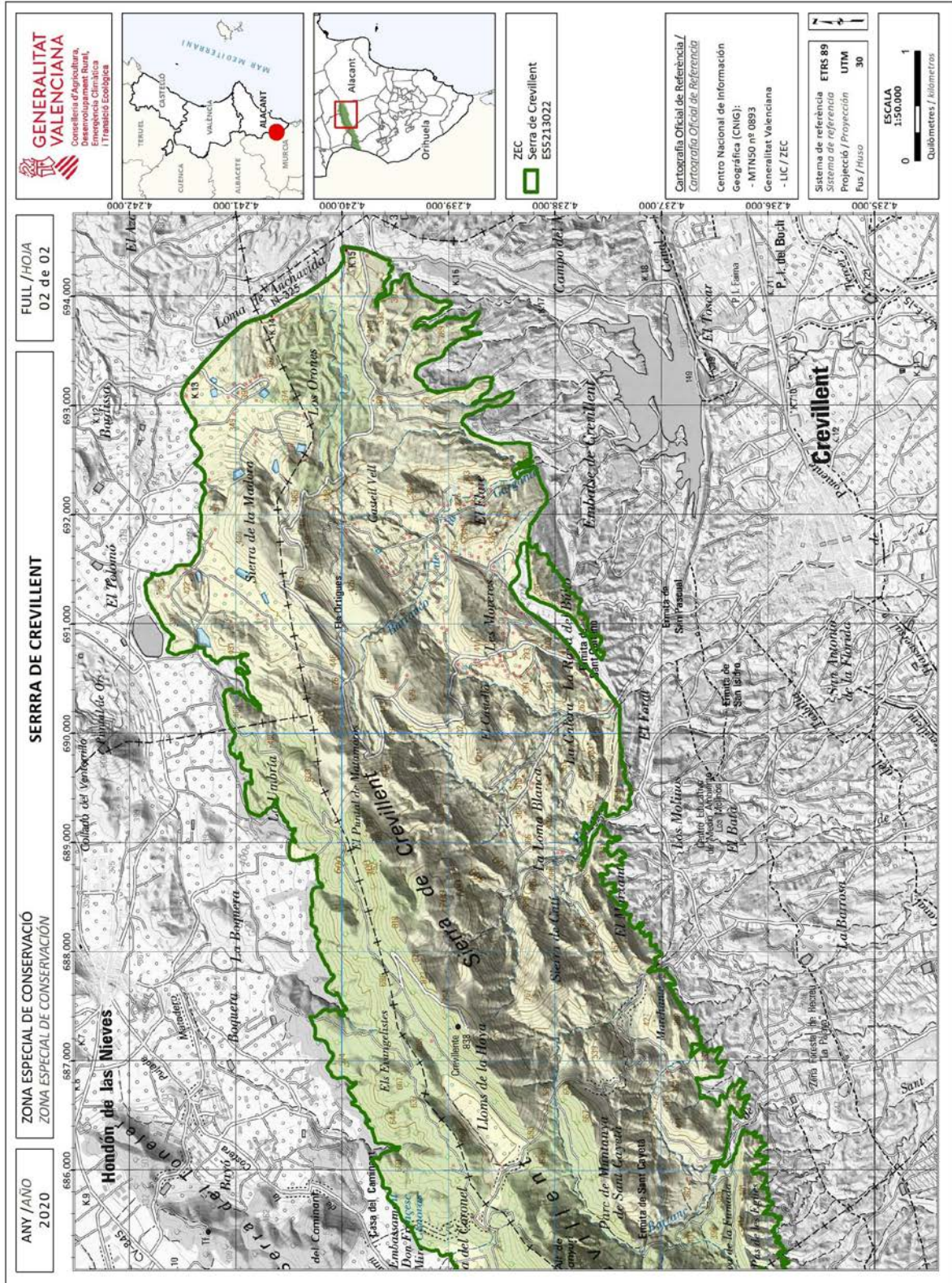
El presente Decreto entrará en vigor el día siguiente al de su publicación en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

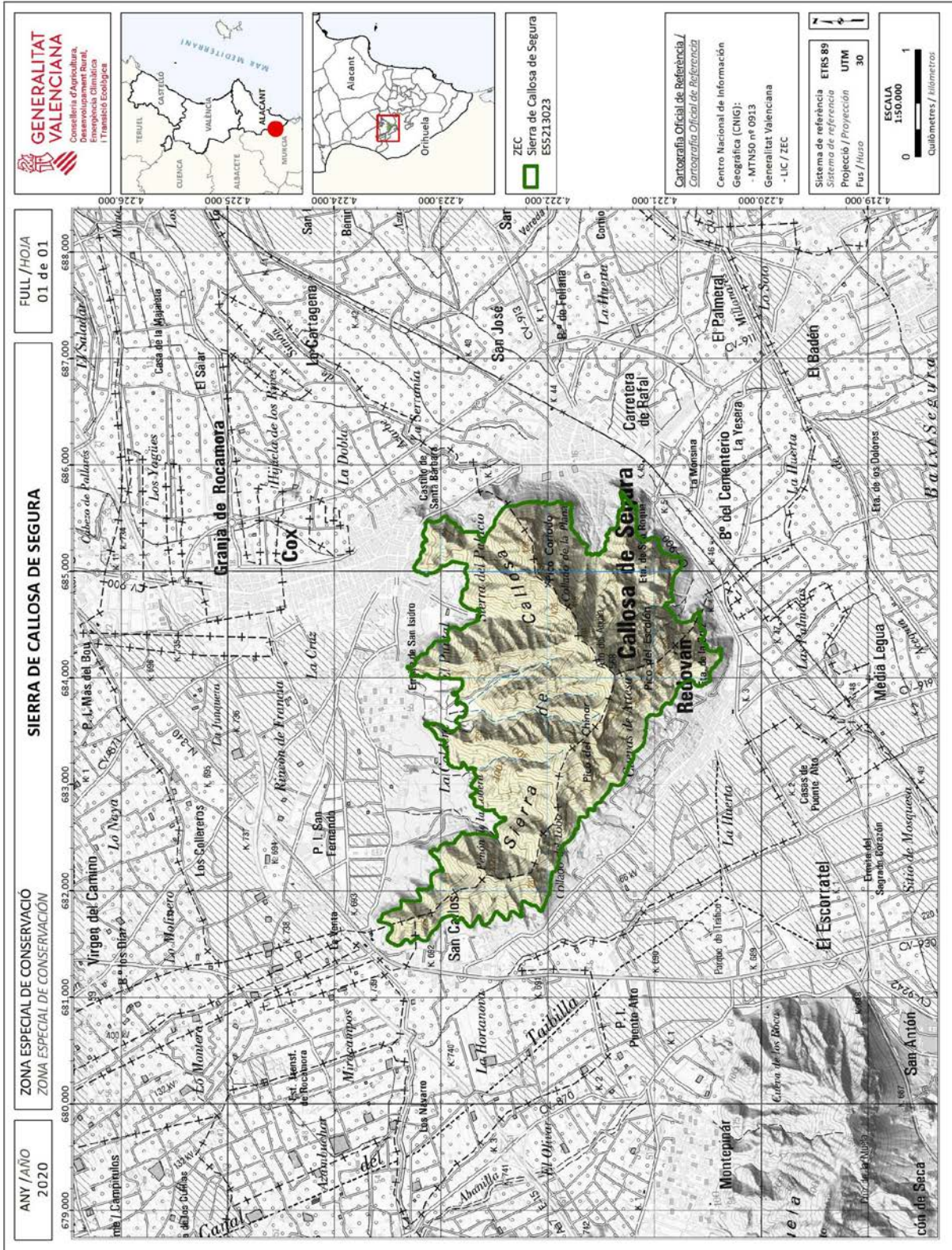
València, 30 de desembre de 2022

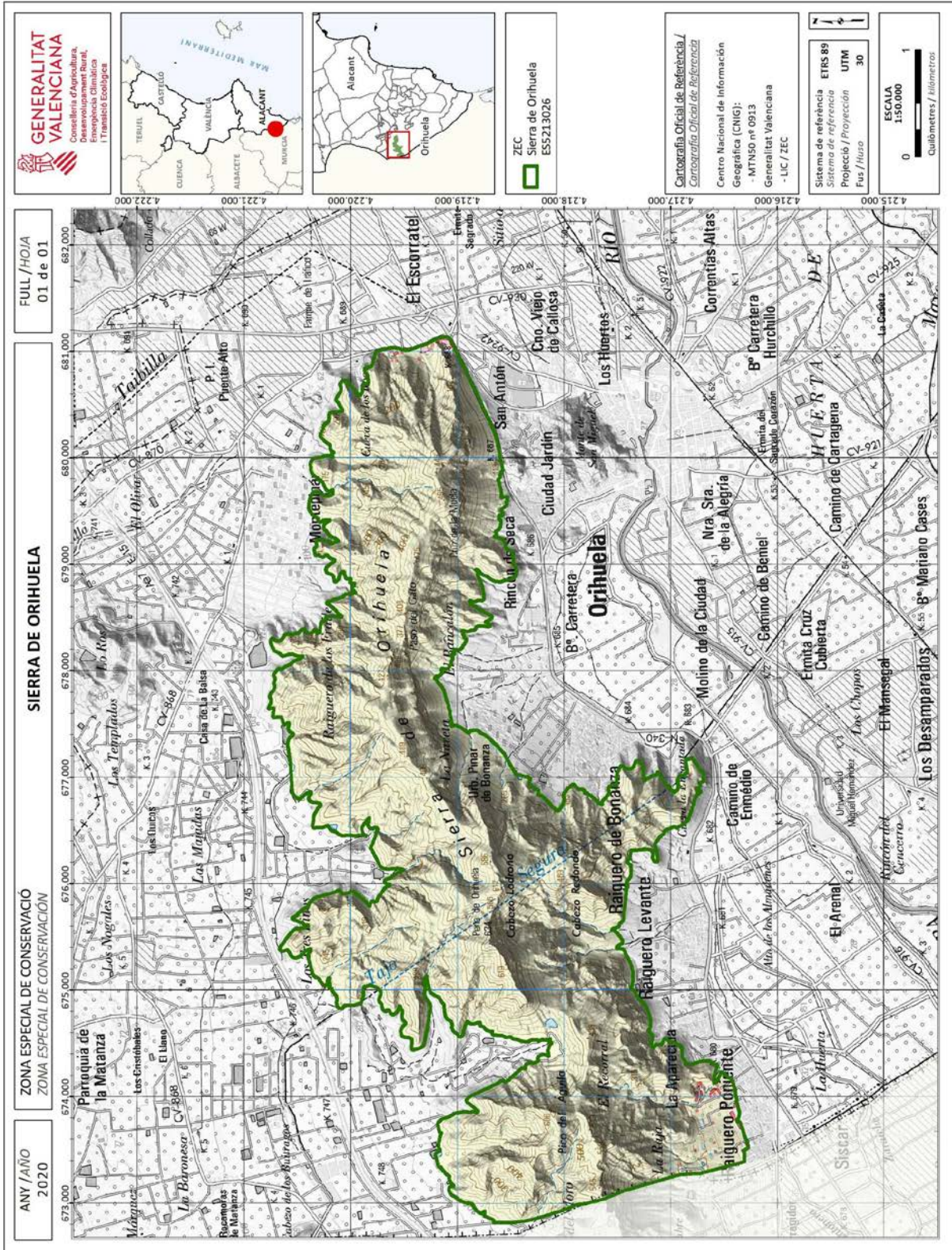
El president de la Generalitat
XIMO PUIG I FERRER

La consellera de Agricultura, Desarrollo Rural,
Emergencia Climática y Transición Ecológica
ISAURA NAVARRO CASILLAS

ANNEX II
FITXES DESCRIPTIVES DE LES ZONES ESPECIALS DE CONSERVACIÓ

ZEC: Serra de Crevillent

CODI: ES5213022

Superfície total: 5.056,43 ha

Província: ALACANT

Municipis: Albaterra, Aspe, Crevillent, el Fondó de les Neus, Hondón de los Frailes i Orihuela

Hàbitats i espècies presents a l'espai:

Hàbitats d'interés comunitari inclosos en l'annex I de la Directiva 92/43/CEE (Directiva d'hàbitats)	
CODI D'HÀBITAT	NOM HÀBITAT
1430	Matollars halonitròfils (<i>Pegano-Salsolotea</i>)
1510*	Estepes salines mediterrànies (<i>Limonietalia</i>)
1520*	Vegetació gipsícola ibèrica (<i>Gypsophiletalia</i>)
5210	Matollars arborescents de <i>Juniperus</i> ssp.
5330	Matollars termomediterranis i preestèpics
6110*	Prats calcaris càrstics o basòfils de l' <i>Alyso-Sedion albi</i>
6220*	Zones subestèpiques de gramínies i anuals del <i>Thero-Brachypodietea</i>
8130	Despreniments mediterranis occidentals i termòfils
8210	Pendents rocosos calcícoles amb vegetació casmofítica
92D0	Galeries i matollars riberencs termomediterranis (<i>Nerio-Tamaricetea</i> i <i>Securinegion tinctoriae</i>)
9320	Bosc d' <i>Olea</i> i <i>Ceratonia</i>
9340	Alzinars de <i>Quercus ilex</i> i <i>Quercus rotundifolia</i>
9540	Pinedes mediterrànies de pins mesogeus endèmics

* Hàbitat prioritari

Altres espècies de flora i fauna importants per a la gestió de l'espai		
NOM CIENTÍFIC	NOM COMÚ	GRUP TAXONÒMIC
<i>Cercotrichas galactotes</i>	Rossarda	Aus

ZEC: Serra de Callosa de Segura

CODI: ES5213023

Superfície total: 663,49 ha

Província: ALACANT

Municipis: Callosa de Segura, Cox i Redován

Hàbitats i espècies presents a l'espai:

Hàbitats d'interés comunitari inclosos en l'annex I de la Directiva 92/43/CEE (Directiva d'hàbitats)	
CODI D'HÀBITAT	NOM HÀBITAT
5220*	Matollars arborescents de <i>Ziziphus</i>
5330	Matollars termomediterranis i preestèpics

Hàbitats d'interés comunitari inclosos en l'annex I de la Directiva 92/43/CEE (Directiva d'hàbitats)	
CODI D'HÀBITAT	NOM HÀBITAT
6110*	Prats calcaris càrstics o basòfils de l' <i>Alyso-Sedion albi</i>
6220*	Zones subestèpiques de gramínies i anuals del <i>Thero-Brachypodietea</i>
8130	Despreniments mediterranis occidentals i termòfils
8210	Pendents rocosos calcícoles amb vegetació casmofítica
9320	Boscors d' <i>Olea</i> i <i>Ceratonía</i>
9540	Pinedes mediterrànies de pins mesogeus endèmics

* Hàbitat prioritari

Espècies d'interés comunitari de l'annex II de la Directiva d'hàbitats		
CODI ESPÈCIE	NOM CIENTÍFIC	NOM COMÚ
1688	<i>Sideritis incana ssp. glauca</i>	Rabet de gat de flor rosa

Altres espècies de flora i fauna importants per a la gestió de l'espai		
NOM CIENTÍFIC	NOM COMÚ	GRUP TAXONÒMIC
<i>Lauanea arborescens</i>	Gatell	Plantes

ZEC: Serra d'Orihuela

CODI: ES5213026

Superfície total: 1.671,60 ha

Província: ALACANT

Municipis: Orihuela

Hàbitats i espècies presents a l'espai:

Hàbitats d'interés comunitari inclosos en l'annex I de la Directiva 92/43/CEE (Directiva d'hàbitats)	
CODI D'HÀBITAT	NOM HÀBITAT
1430	Matollars halonitròfils (<i>Pegano-Salsolotea</i>)
5220*	Matollars arborescents de <i>Ziziphus</i>
5330	Matollars termomediterranis i preestèpics
6110*	Prats calcaris càrstics o basòfils de l' <i>Alyso-Sedion albi</i>
6220*	Zones subestèpiques de gramínies i anuals del <i>Thero-Brachypodietea</i>
8130	Despreniments mediterranis occidentals i termòfils
8210	Pendents rocosos calcícoles amb vegetació casmofítica
8310	Coves no explotades pel turisme
9320	Boscors d' <i>Olea</i> i <i>Ceratonía</i>
9540	Pinedes mediterrànies de pins mesogeus endèmics

* Hàbitat prioritari

Espècies d'interés comunitari de l'annex II de la Directiva d'hàbitats		
CODI ESPÈCIE	NOM CIENTÍFIC	NOM COMÚ
1688	<i>Sideritis incana ssp. glauca</i>	Rabet de gat de flor rosa

ANEXO II
FICHAS DESCRIPTIVAS DE LAS ZONA ESPECIALES DE CONSERVACIÓN

ZEC: Serra de Crevillent

CÓDIGO: ES5213022

Superficie total: 5.056,43 ha

Provincia: ALICANTE

Municipios: Albatera, Aspe, Crevillent, el Fondó de les Neus, Hondón de los Frailes y Orihuela

Hábitats y especies presentes en el espacio:

Hábitats de interés comunitario listados en el anexo I de la Directiva 92/43/CEE (Directiva Hábitats)	
CÓDIGO HÁBITAT	NOMBRE HÁBITAT
1430	Matorrales halonitrófilos (<i>Pegano-Salsolotea</i>)
1510*	Estepas salinas mediterráneas (<i>Limnietalia</i>)
1520*	Vegetación gipsícola ibérica (<i>Gypsophiletalia</i>)
5210	Matorrales arborescentes de <i>Juniperus</i> spp.
5330	Matorrales termomediterráneos y pre-estépicos
6110*	Prados calcáreos cársticos o basófilos del <i>Alyso-Sedion albi</i>
6220*	Zonas subestépicas de gramíneas y anuales del <i>Thero-Brachypodietea</i>
8130	Desprendimientos mediterráneos occidentales y termófilos
8210	Pendientes rocosas calcícolas con vegetación casmofítica
92D0	Galerías y matorrales ribereños termomediterráneos (<i>Nerio-Tamaricetea</i> y <i>Securinegion tinctoriae</i>)
9320	Bosques de <i>Olea</i> y <i>Ceratonia</i>
9340	Encinares de <i>Quercus ilex</i> y <i>Quercus rotundifolia</i>
9540	Pinares mediterráneos de pinos mesogeanos endémicos

* Hábitat prioritario

Otras especies de flora y fauna importantes para la gestión del espacio		
NOMBRE CIENTÍFICO	NOMBRE COMÚN	GRUPO TAXONÓMICO
<i>Cercotrichas galactotes</i>	Alzacola rojizo	Aves

ZEC: Sierra de Callosa de Segura

CÓDIGO: ES5213023

Superficie total: 663,49 ha

Provincia: ALICANTE

Municipios: Callosa de Segura, Cox y Redován

Hábitats y especies presentes en el espacio:

Hábitats de interés comunitario listados en el anexo I de la Directiva 92/43/CEE (Directiva Hábitats)	
CÓDIGO HÁBITAT	NOMBRE HÁBITAT
5220*	Matorrales arborescentes de <i>Ziziphus</i>
5330	Matorrales termomediterráneos y pre-estépicos

Habitats de interés comunitario listados en el anexo I de la Directiva 92/43/CEE (Directiva Hábitats)

CÓDIGO HÁBITAT	NOMBRE HÁBITAT
6110*	Prados calcáreos cársticos o basófilos del <i>Alyso-Sedion albi</i>
6220*	Zonas subestépicas de gramíneas y anuales del <i>Thero-Brachypodietea</i>
8130	Desprendimientos mediterráneos occidentales y termófilos
8210	Pendientes rocosas calcícolas con vegetación casmofítica
9320	Bosques de <i>Olea</i> y <i>Ceratonía</i>
9540	Pinars mediterráneos de pinos mesogeanos endémicos

* Hábitat prioritario

Especies de interés comunitario del Anexo II de la Directiva de Hábitats

CÓDIGO ESPECIE	NOMBRE CIENTÍFICO	NOMBRE COMÚN
1688	<i>Sideritis incana ssp. glauca</i>	Rabo de gato rosado

Otras especies de flora y fauna importantes para la gestión del espacio

NOMBRE CIENTÍFICO	NOMBRE COMÚN	GRUPO TAXONÓMICO
<i>Lechuguino espinoso</i>	Lechuguino espinoso	Plantas

ZEC: Sierra de Orihuela

CÓDIGO: ES5213026

Superficie total: 1.671,60 ha

Provincia: ALICANTE

Municipios: Orihuela

Habitats y especies presentes en el espacio:

Habitats de interés comunitario listados en el anexo I de la Directiva 92/43/CEE (Directiva Hábitats)

CÓDIGO HÁBITAT	NOMBRE HÁBITAT
1430	Matorrales halonitrófilos (<i>Pegano-Salsolotea</i>)
5220*	Matorrales arborescentes de <i>Ziziphus</i>
5330	Matorrales termomediterráneos y pre-estépicos
6110*	Prados calcáreos cársticos o basófilos del <i>Alyso-Sedion albi</i>
6220*	Zonas subestépicas de gramíneas y anuales del <i>Thero-Brachypodietea</i>
8130	Desprendimientos mediterráneos occidentales y termófilos
8210	Pendientes rocosas calcícolas con vegetación casmofítica
8310	Cuevas no explotadas por el turismo
9320	Bosques de <i>Olea</i> y <i>Ceratonía</i>
9540	Pinars mediterráneos de pinos mesogeanos endémicos

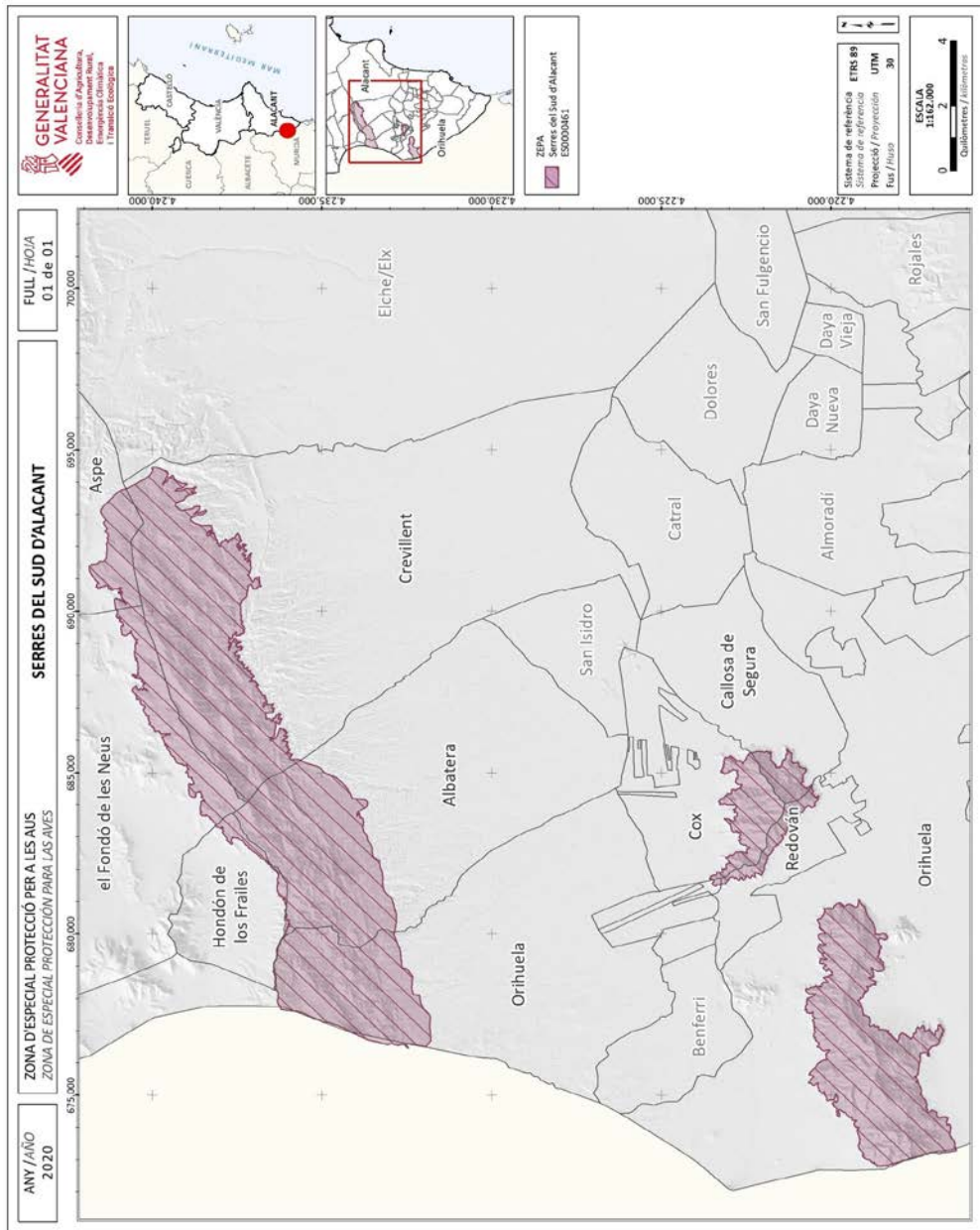
* Hábitat prioritario

Especies de interés comunitario del Anexo II de la Directiva de Hábitats

CÓDIGO ESPECIE	NOMBRE CIENTÍFICO	NOMBRE COMÚN
1688	<i>Sideritis incana ssp. glauca</i>	Rabo de gato rosado

ANEXO III / ANNEX III

DELIMITACIÓN GRÁFICA DE LA ZONA DE ESPECIAL PROTECCIÓN PARA LAS AVES (ZEPA)
“SERRES DEL SUD D’ALACANT” / DELIMITACIÓ GRÀFICA DE LA ZONA D’ESPECIAL PROTECCIÓ
PER A LES AUS (ZEPA) SERRES DEL SUD D’ALACANT

ANNEX IV

**FITXA DESCRIPTIVA DE LA ZONA D'ESPECIAL PROTECCIÓ PER A LES AUS (ZEPA)
SERRES DEL SUD D'ALACANT**

ZEPA: Serres del Sud d'Alacant

CODI: ES0000461

Superfície total: 8.635,95 ha

Província: ALACANT

Municipis: Albatera, Aspe, Callosa de Segura, Cox, Crevillent, el Fondó de les Neus, Hondón de los Frailes, Orihuela i Redován

Espècies presents a l'espai:

Aus de l'annex I de la Directiva d'aus		
CODI ESPÈCIE	NOM COMÚ	NOM CIENTÍFIC
A091	Àguila reial	<i>Aquila chrysaetos</i>
A215	Brúfol	<i>Bubo bubo</i>
A103	Falcó pelegrí	<i>Falco peregrinus</i>
A093	Àguila de panxa blanca	<i>Aquila fasciata</i>
A279	Còlbit negre	<i>Oenanthe leucura</i>

ANEXO IV

**FICHA DESCRIPTIVA DE LA ZONA DE ESPECIAL PROTECCIÓN PARA LAS AVES (ZEPA)
"SERRES DEL SUD D'ALACANT"**

ZEPA: Serres del Sud d'Alacant

CÓDIGO: ES0000461

Superficie total: 8.635,95 ha

Província: ALICANTE

Municipios: Albatera, Aspe, Callosa de Segura, Cox, Crevillent, el Fondó de les Neus, Hondón de los Frailes, Orihuela y Redován

Especies presentes en el espacio:

Aves del Anexo I de la Directiva Aves		
CÓDIGO ESPECIE	NOMBRE COMÚN	NOMBRE CIENTÍFICO
A091	Àguila real	<i>Aquila chrysaetos</i>
A215	Búho real	<i>Bubo bubo</i>
A103	Halcón peregrino	<i>Falco peregrinus</i>
A093	Àguila-azor perdicera	<i>Aquila fasciata</i>
A279	Collalba negra	<i>Oenanthe leucura</i>

ANNEX V
NORMA DE GESTIÓ DELS ESPAIS PROTEGITS DE LA XARXA NATURA 2000 ZEC I ZEPA
SERRES DEL SUD D'ALACANT

ÍNDEX

1. ÀMBIT DE LA NORMA DE GESTIÓ
2. INVENTARI DE TIPUS D'HÀBITATS NATURALS I HÀBITATS D'ESPÈCIES PRESENTS EN ELS ESPAIS, DESCRIPCIÓ DEL SEU ESTAT DE CONSERVACIÓ I DELS CRITERIS UTILITZATS PER A INTERPRETAR-LO
  - 2.1. Hàbitats naturals i espècies presents a l'espai
    - 2.1.1. Hàbitats d'interès comunitari
    - 2.1.2. Espècies d'interès comunitari de l'annex II de la Directiva d'hàbitats
    - 2.1.3. Aus de l'annex I de la Directiva d'aus
    - 2.1.4. Altres espècies de flora i fauna importants per a la gestió de l'espai
  - 2.2. Determinació de l'estat de conservació dels hàbitats i les espècies presents als espais i criteris de valoració
    - 2.2.1. Sistema d'avaluació i criteris
    - 2.2.2. Valoració de l'estat de conservació actual dels hàbitats naturals i les espècies
    - 2.2.3. Estat de conservació favorable
      - 2.2.3.1. Definició de l'estat de conservació favorable dels hàbitats
      - 2.2.3.2. Definició d'estat de conservació favorable de les espècies
3. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ I GESTIÓ
  - 3.1. Objectius de gestió referents als hàbitats d'interès comunitari
  - 3.2. Objectius de gestió referents a les espècies
  - 3.3. Objectius de gestió referents al conjunt de l'espai
4. ZONIFICACIÓ DE L'ÀMBIT D'APLICACIÓ DE LA NORMA DE GESTIÓ
5. NORMATIVA D'APLICACIÓ DIRECTA I RÈGIM D'AVALUACIÓ DE REPERCUSSIONS
  - 5.1. Mesures per a evitar la deterioració dels hàbitats i les alteracions sobre les espècies
    - 5.1.1 Normes per a la protecció d'hàbitats naturals d'interès comunitari d'especial prioritat
    - 5.1.2 Normes per a la protecció d'altres hàbitats naturals d'interès comunitari
    - 5.1.3. Normes per a la protecció d'espècies de fauna i flora
  - 5.2. Règim d'avaluació de repercussions
    - 5.2.1. Obligació general d'avaluar
    - 5.2.2 Concreció de l'obligació d'avaluar
      - 5.2.2.1 Plans, programes i projectes exclosos de substanciar l'avaluació de repercussions sobre la Xarxa Natura 2000
      - 5.2.2.2 Resta de supòsits
6. CRITERIS ORIENTADORS I MESURES DE GESTIÓ ACTIVA
  - 6.1. Criteris orientadors

- 6.1.1. Criteris orientadors per a la planificació i la gestió forestal
- 6.1.2. Criteris orientadors per a la creació i el manteniment de punts d'aigua
- 6.1.3. Criteris orientadors per a la construcció o la modificació d'infraestructures
- 6.1.4. Criteris orientadors per a les pràctiques agrícoles
- 6.2. Mesures de gestió activa
- 7. PROGRAMA D'ACTUACIONS
- 8. RÈGIM D'AVALUACIÓ DELS RESULTATS DE LES MESURES DE CONSERVACIÓ SOBRE ELS HÀBITATS I LES ESPÈCIES PRESENTS EN AQUESTES ÀREES
  - 8.1. Indicadors per al seguiment de l'estat d'aplicació de la norma de gestió
  - 8.2. Indicadors per al seguiment de l'estat de conservació de les espècies i els hàbitats
    - 8.2.1. Indicadors de seguiment de l'estat de conservació de les espècies i els hàbitats
    - 8.2.2. Indicadors per a quantificar el progrés de la norma de gestió en relació amb el seguiment
    - 8.2.3. Indicadors específics relacionats amb el canvi climàtic

1. ÀMBIT DE LA NORMA DE GESTIÓ

L'àmbit de la norma de gestió, denominada en conjunt Serres del Sud d'Alacant, inclou tres nuclis muntanyencs de característiques similars situats al sud-oest de la província d'Alacant. Està constituït per 3 Zones Especials de Conservació (ZEC Serra de Crevillent, ZEC Serra de Callosa de Segura i ZEC Serra d'Orihuela) i una Zona d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA Serres del Sud d'Alacant), amb una superfície total de 8.691,31 hectàrees. La seua delimitació s'estén sobre nou municipis repartits en tres comarques de la província d'Alacant: el Vinalopó Mitjà, el Baix Vinalopó i el Baix Segura.

CODI	ESPAIS	MUNICIPIS	PROVÍNCIA	X*	Y*	SUPERFÍCIE ha
ES00004 61	ZEPA Serres del Sud d'Alacant	Albatera Aspe Callosa de Segura Cox Crevillent El Fondó de les Neus Hondón de los Frailes Orihuela Redován	Alacant	68523 8	4236954	8.635,95
ES52130 22	ZEC Serra de Crevillent	Albatera Aspe Crevillent El Fondó de les Neus Hondón de los Frailes Orihuela	Alacant	68579 9	4237497	5.056,43
ES52130 23	ZEC Serra de Callosa de Segura	Callosa de Segura Cox Redován	Alacant	68384 7	4222018	663,49
ES52130 26	ZEC Serra d'Orihuela	Orihuela	Alacant	67654 4	4218818	1671,60

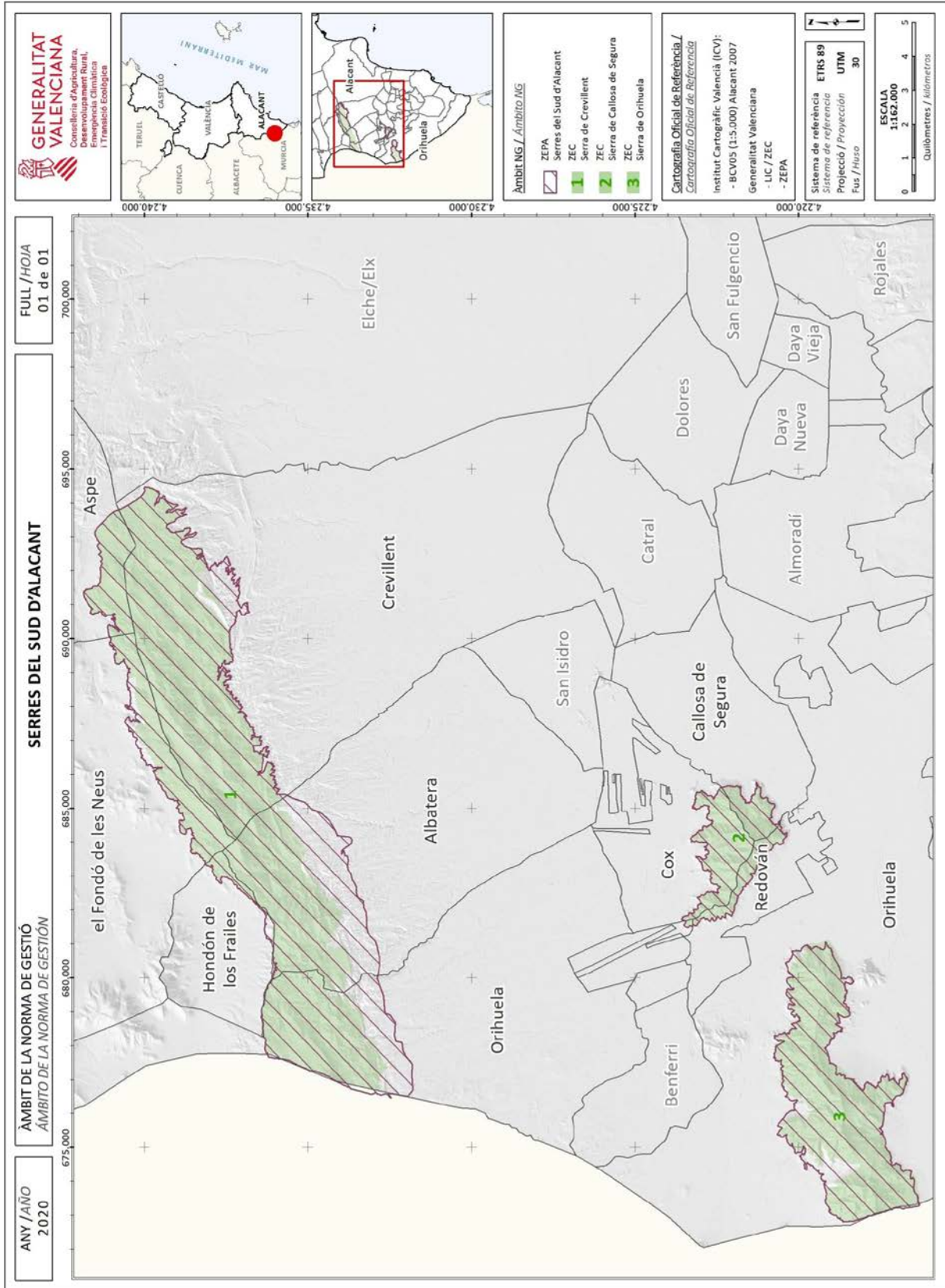
* Coordenades dels centroides dels espais en sistema de referència ETRS89 i projecció UTM fus 30.

Geològicament, l'àmbit de la norma de gestió s'enquadra en el conjunt bètic valencià, on hi ha una successió d'anticlinoris i sinclínoris amb orientació SO-NE, i s'hi poden distingir quatre zones que corresponen a diferents elements geològics: prebètic extern, prebètic intern, subbètic i bètic en sentit estricte.

En els relleus subbètics en què dominen els materials juràssics, i en menor mesura cretàtics, es localitza la

ZEC Serra de Crevillent. Aquesta es troba a la Serra de Crevillent (835 m) i marca el límit meridional del domini subbètic. A la zona bètica hi ha les ZEC Serra de Callosa del Segura i Serra d'Orihuela, on se situa la depressió del Segura, que s'ha omplert de materials neògens corresponents al Miocé, el Pliocé i el Quaternari. En aquesta zona, a manera d'illes, s'alcen les serres triàsiques d'Orihuela (634 m) i Callosa (568 m), compostes per roques dolomítiques marmòries. La part nord de la ZEPA Serres del Sud d'Alacant es localitza a la zona subbètica, mentre que la part sud és a la zona bètica.

2. INVENTARI DE TIPUS D'HÀBITATS NATURALS I HÀBITATS D'ESPÈCIES PRESENTS EN ELS ESPAIS, DESCRIPCIÓ DEL SEU ESTAT DE CONSERVACIÓ I DELS CRITERIS UTILITZATS PER A INTERPRETAR-LO

2.1. Hàbitats naturals i espècies presents a l'espai

2.1.1. Hàbitats d'interés comunitari

En les ZEC objecte d'aquesta norma de gestió, hi ha representats els hàbitats d'interés comunitari següents, que s'indiquen en l'annex I de la Directiva 92/43/CEE (Directiva d'hàbitats):

CODI D'ESPAI	NOM DE L'ESPAI	CODI D'HÀBITAT	HÀBITAT	SUPERFÍCIE OCUPADA (ha)	COBERTURA (% DE LA ZEC)
ZEC ES5213022	Serra de Crevillent	1430	Matollars halonitròfils (<i>Pegano-Salsolotea</i>)	82,15	1,6 %
		1510*	Estepes salines mediterrànies (<i>Limonietalia</i>)	16,54	0,3 %
		1520*	Vegetació gipsícola ibèrica (<i>Gypsophiletalia</i>)	585,84	11,6 %
		5210	Matollars arborescents de <i>Juniperus</i> ssp.	9,68	0,2 %
		5330	Matollars termomediterranis i preestèpics	453,38	9,0 %
		6110*	Prats calcaris càrstics o basòfils de l' <i>Alyssosession albi</i>	1,86	0,04 %
		6220*	Zones subestèpiques de gramínies i anuals del <i>Thero-Brachypodietea</i>	1.326,56	26,2 %
		8130	Despreniments mediterranis occidentals i termòfils	17,34	0,3 %
		8210	Pendents rocosos calcícoles amb vegetació casmofítica	178,81	3,5 %
		92D0	Galeries i matollars riberencs termomediterranis (<i>Nerio-Tamaricetea</i> i <i>Securinegion tinctoriae</i>)	8,09	0,2 %
		9320	Boscors d' <i>Olea</i> i <i>Ceratonia</i>	17,14	0,3 %
		9340	Alzinars de <i>Quercus ilex</i> i <i>Quercus rotundifolia</i>	12,13	0,2 %
		9540	Pinedes mediterrànies de pins mesogeus endèmics	711,34	14,1 %
ZEC ES5213023	Serra de Callosa de Segura	5220*	Matollars arborescents de <i>Ziziphus</i>	-	-
		5330	Matollars termomediterranis i preestèpics	242,17	36,5 %
		6110*	Prats calcaris càrstics o basòfils de l' <i>Alyssosession albi</i>	-	-
		6220*	Zones subestèpiques de gramínies i anuals del <i>Thero-Brachypodietea</i>	97,41	14,7 %
		8130	Despreniments mediterranis occidentals i termòfils	0,88	0,1 %
		8210	Pendents rocosos calcícoles amb vegetació casmofítica	75,88	11,4 %
		9320	Boscors d' <i>Olea</i> i <i>Ceratonia</i>	82,28	12,4 %
		9540	Pinedes mediterrànies de pins mesogeus endèmics	3,63	0,5 %
ZEC ES5213026	Serra d'Orihuela	1430	Matollars halonitròfils (<i>Pegano-Salsolotea</i>)	1,13	0,1 %
		5220*	Matollars arborescents de <i>Ziziphus</i>	-	-
		5330	Matollars termomediterranis i preestèpics	312,17	18,7 %
		6110*	Prats calcaris càrstics o basòfils de l' <i>Alyssosession albi</i>	-	-
		6220*	Zones subestèpiques de gramínies i anuals del <i>Thero-Brachypodietea</i>	96,92	5,8 %
		8130	Despreniments mediterranis occidentals i termòfils	2,64	0,2 %

CODI D'ESPAI	NOM DE L'ESPAI	CODI D'HÀBITAT	HÀBITAT	SUPERFÍCIE OCUPADA (ha)	COBERTURA (% DE LA ZEC)
		8210	Pendents rocosos calcícoles amb vegetació casmofítica	140,73	8,4 %
		8310	Coves no explotades pel turisme	4,54	0,3 %
		9320	Bosc d' <i>Olea</i> i <i>Ceratonia</i>	49,91	3,0 %
		9540	Pinedes mediterrànies de pins mesogeus endèmics	381,74	22,8 %

* Hàbitat prioritari.

2.1.2. Espècies d'interés comunitari de l'annex II de la Directiva d'hàbitats

La taula següent mostra la informació actualitzada sobre l'única espècie de l'annex II de la Directiva d'hàbitats present en les ZEC objecte de la present norma de gestió.

Nom de l'espai	Codi espècie	Nom comú de l'espècie	Nom científic de l'espècie	Grup taxonòmic	Unitat poblacional	Període considerat per a la població	Grandària poblacional
ZEC Serra de Callosa de Segura	1688	Rabet de gat de flor rosa	<i>Sideritis incana</i> ssp. <i>glauca</i>	P	Nre. d'individus	2017	4.801
ZEC Serra d'Orihuela	1688	Rabet de gat de flor rosa	<i>Sideritis incana</i> ssp. <i>glauca</i>	P	Nre. d'individus	2017	47.155

Grup taxonòmic: P = plantes.

2.1.3. Aus de l'annex I de la Directiva d'aus

Es consideren rellevants cinc espècies d'aus incloses en l'annex I de la Directiva d'aus presents a la ZEPA. En la taula següent es mostra la informació actualitzada sobre aquestes espècies, relativa a la població.

Codi d'espai	Nom de l'espai	Codi espècie	Nom de l'espècie	Nom científic	Categoria de protecció	Període considerat per a la població	Grandària poblacional
ZEPA ES0000461	Serres del Sud d'Alacant	A091	Àguila reial	<i>Aquila chrysaetos</i>	Nre. de parelles reproductores	2019	2p
		A215	Brúfol	<i>Bubo bubo</i>	Quadrícules UTM 1 km	2003	1
		A103	Falcó pelegrí	<i>Falco peregrinus</i>	Nre. de parelles reproductores	2018	1p
		A093	Àguila de panxa blanca	<i>Aquila fasciata</i>	Nre. de parelles reproductores	2019	4p
		A279	Còlbit negre	<i>Oenanthe leucura</i>	Quadrícules UTM 1 km	2012-2019	3p

Població. Si no es disposa de les dades de la població, aquesta s'indica com a (C) si l'espècie és comuna, (R) escassa o (V) molt escassa. En absència total de dades sobre la població: (P) espècie present.

2.1.4. Altres espècies de flora i fauna importants per a la gestió de l'espai

Als espais es dona la presència d'altres espècies importants per a la gestió de l'espai. Es tracta d'espècies considerades amenaçades a la Comunitat Valenciana, ja que estan incloses en les categories "vulnerable" o

“en perill d’extinció” en les llistes actualitzades dels catàlegs valencians d’espècies de fauna i flora amenaçades.

Codi d'espai	Nom de l'espai	Nom comú de l'espècie	Nom científic de l'espècie	Grup taxonòmic	Categoria de protecció	Unitat poblacional	Període considerat per a la població	Grandària poblacional
ZEC ES5213023	Serra de Callosa de Segura	Gatell	<i>Launaea arborescens</i>	Plantes	En perill d'extinció	Nre. d'individus	2016	1
ZEC ES5213022	Serra de Crevillent	Rossarda	<i>Cercotricha galactotes</i>	Aus	En perill d'extinció	Quadrícules UTM 1 km	2008	1

El Banc de dades de biodiversitat de la Comunitat Valenciana (BDBCv: <http://www.bdb.gva.es/>) també recull la presència de *Maytenus senegalensis* ssp. *europaea* en quadrícules UTM d'1 km² parcialment incloses en la ZEC Serra de Callosa de Segura. No obstant això, aquestes observacions, datades en 1984 i 1999, no s'han relocalitzat recentment. Actualment, la seua presència queda limitada als set exemplars supervivents de la plantació realitzada en 2003 a la MRF Peñón de la Lobera (Redován), que queden localitzats en les proximitats, però fora de l'àmbit territorial de l'espai protegit Natura 2000.

2.2. Determinació de l'estat de conservació dels hàbitats i les espècies presents als espais i criteris de valoració

2.2.1. Sistema d'avaluació i criteris

El sistema d'avaluació de l'estat de conservació, basat en la integració de quatre grans blocs o paràmetres, està basat en les directrius establides per a l'avaluació dels hàbitats i les espècies en l'informe d'aplicació de les directives d'hàbitat (article 17) i d'aus (article 12). Per a desplegar aquestes directrius, s'ha elaborat un manual metodològic que explica els diferents paràmetres que s'utilitzen per a valorar cadascun dels blocs d'avaluació, l'anàlisi de la informació disponible, les eines de càlcul o les matrius i regles d'integració utilitzades. Aquest document, anomenat Guia per a l'avaluació de l'estat de conservació dels hàbitats i les espècies en Xarxa Natura 2000, està allotjat en el web https://agroambient.gva.es/documents/91061501/354899767/IT06_2013+Gu%C3%ADa+para+la+evaluaci%C3%B3n+del+estado+de+conservaci%C3%B3n+de+los+h%C3%A1bitats+y+especies+en+Red+Natura+2000.pdf/02dc02aa-44b9-4abd-93b5-6c3fc15881ad?t=1645522209611, i es pot consultar per a una explicació detallada de les metodologies de càlcul dels resultats que s'exposen en el Document tècnic informatiu i justificatiu de la present norma de gestió (memòria tècnica), el resultat final del qual es reproduïx a continuació.

2.2.2. Valoració de l'estat de conservació actual dels hàbitats naturals i les espècies

Estat de conservació actual dels hàbitats terrestres de la ZEC Serra de Crevillent

CODI D'HÀBITAT	HÀBITAT	Rang	Superfície ocupada	Estructura i funcions específiques	Perspectives de futur	Avaluació global de l'estat de conservació
1430	Matollars halonitròfils (<i>Pegano-Salsolotea</i>)	F	F	F	F	F
1510*	Estepes salines mediterrànies (<i>Limonieta</i>)	F	F	F	F	F
1520*	Vegetació gipsícola ibèrica (<i>Gypsophiletalia</i>)	F	F	DI	DI	DI

5210	Matollars arborescents de <i>Juniperus</i> ssp.	F	F	F	F	F
5330	Matollars termomediterranis i preestèpics	F	F	F	F	F
6110*	Prats calcaris càrstics o basòfils de l' <i>Alyso-Sedion albi</i>	F	F	F	F	F
6220*	Zones subestèpiques de gramínies i anuals del <i>Thero-Brachypodietea</i>	F	F	F	F	F
8130	Despreniments mediterranis occidentals i termòfils	F	F	F	F	F
8210	Pendents rocosos calcícoles amb vegetació casmofítica	F	F	F	F	F
92D0	Galeries i matollars riberencs termomediterranis (<i>Nerio-Tamaricetea</i> i <i>Securinegion tinctoriae</i>)	F	F	F	F	F
9320	Boscors d' <i>Olea</i> i <i>Ceratonia</i>	F	F	F	F	F
9340	Alzinars de <i>Quercus ilex</i> i <i>Quercus rotundifolia</i>	F	F	F	F	F
9540	Pinedes mediterrànies de pins mesogeus endèmics	F	F	DI	DI	DI

*Hàbitat prioritari. Estat de conservació per a tots els paràmetres: F: favorable (verd); DI: desfavorable-inadequat (ambre); DR: desfavorable-roïn (roig); D: desconegut (informació insuficient per a fer una assignació: blanc).

Estat de conservació actual dels hàbitats terrestres de la ZEC Serra de Callosa de Segura

CODI D'HÀBITAT	HÀBITAT	Rang	Superfície ocupada	Estructura i funcions específiques	Perspectives de futur	Avaluació global de l'estat de conservació
5220*	Matollars arborescents de <i>Ziziphus</i>	D	D	D	D	D
5330	Matollars termomediterranis i preestèpics	F	F	F	F	F
6110*	Prats calcaris càrstics o basòfils de l' <i>Alyso-Sedion albi</i>	D	D	D	D	D
6220*	Zones subestèpiques de gramínies i anuals del <i>Thero-Brachypodietea</i>	F	F	F	F	F
8130	Despreniments mediterranis occidentals i termòfils	F	F	F	F	F
8210	Pendents rocosos calcícoles amb vegetació casmofítica	F	F	F	F	F
9320	Boscors d' <i>Olea</i> i <i>Ceratonia</i>	F	F	F	F	F
9540	Pinedes mediterrànies de pins mesogeus endèmics	F	F	DI	DI	DI

*Hàbitat prioritari. Estat de conservació per a tots els paràmetres: F: favorable (verd); DI: desfavorable-inadequat (ambre); DR: desfavorable-roïn (roig); D: desconegut (informació insuficient per a fer una assignació: blanc).

Estat de conservació actual dels hàbitats terrestres de la ZEC Serra d'Orihuela

CODI D'HÀBITAT	HÀBITAT	Rang	Superfície ocupada	Estructura i funcions específiques	Perspectives de futur	Avaluació global de l'estat de conservació
1430	Matollars halonitròfils (<i>Pegano-Salsolotea</i>)	F	F	F	F	F
5220*	Matollars arborescents de <i>Ziziphus</i>	D	D	D	D	D
5330	Matollars termomediterranis i preestèpics	F	F	F	F	F
6110*	Prats calcaris càrstics o basòfils de l' <i>Alyso-Sedion albi</i>	D	D	D	D	D
6220*	Zones subestèpiques de gramínies i anuals del <i>Thero-Brachypodietea</i>	F	F	F	F	F
8130	Despreniments mediterranis occidentals i termòfils	F	F	F	F	F
8210	Pendents rocosos calcícoles amb vegetació casmofítica	F	F	F	F	F
8310	Coves no explotades pel turisme	F	F	F	F	F
9320	Boscors d' <i>Olea</i> i <i>Ceratonia</i>	F	F	F	F	F
9540	Pinedes mediterrànies de pins mesogeus endèmics	F	F	DI	DI	DI

*Hàbitat prioritari. Estat de conservació per a tots els paràmetres: F: favorable (verd); DI: desfavorable-inadequat (ambre); DR: desfavorable-roïn (roig); D: desconegut (informació insuficient per a fer una assignació: blanc).

2.2.3. Estat de conservació favorable

2.2.3.1. Definició de l'estat de conservació favorable dels hàbitats

Ateses les limitacions per a obtenir dades que permeten avaluar l'estat de conservació dels hàbitats en el moment de l'entrada en vigor de la Directiva d'hàbitats, així com l'absència de perturbacions significatives fins a la valoració actual, s'assumeix que l'estat de conservació favorable dels hàbitats per als diferents espais està definit pel manteniment o la millora dels valors actuals dels paràmetres d'avaluació. Això vol dir que els hàbitats es trobaran en estat favorable si mantenen o milloren aquests valors actuals (els que van presentar quan es va avaluar l'estat actual dels hàbitats) quan ja han arribat a l'estat favorable. En els casos en què l'estat actual es determine desfavorable-inadequat o desfavorable-roïn, els hàbitats assoliran l'estat favorable si millora la situació dels blocs d'avaluació que han motivat aquests estats. Aquesta millora es pot produir per diferents motius, com ara l'aplicació de les directrius de gestió activa (restauració, eliminació de factors d'alteració, etc.) o la mateixa evolució natural dels hàbitats.

2.2.3.2. Definició d'estat de conservació favorable de les espècies

Per a les espècies que han mostrat una valoració global favorable, es considera que mantindran o milloraran el seu estat de conservació sempre que els valors actuals dels paràmetres d'avaluació es mantinguen estables o s'incrementen respecte dels de referència. Per tant, es trobaran en estat de conservació favorable si es mantenen o s'incrementen els valors poblacionals de referència favorable, el rang i la superfície i la qualitat de l'hàbitat.

Per a les espècies que han mostrat una valoració global desfavorable-roïn / desfavorable-inadequat, aquestes arribaran a l'estat favorable una vegada els paràmetres d'avaluació es recuperen fins a assolir o superar els valors de referència o les tendències que han motivat aquesta catalogació d'estat desfavorable.

3. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ I GESTIÓ

3.1. Objectius de gestió referents als hàbitats d'interés comunitari

Els objectius de gestió comuns per al conjunt dels hàbitats d'interés comunitari de presència confirmada a

l'espai són els següents:

- a) Actualitzar periòdicament la informació cartogràfica de la superfície i cobertura, així com els paràmetres que permeten calcular els diferents índexs dels blocs d'avaluació de l'estat de conservació dels hàbitats.
- b) Mantindre o millorar la distribució, la superfície, la cobertura i les funcions específiques de cadascun dels hàbitats en el moment de l'entrada en vigor de la norma de gestió. Amb caràcter general, es permetrà l'evolució natural dels tipus d'hàbitats a altres comunitats —no necessàriament més madures— de la seua sèrie successional, sempre que aquests canvis no siguen a causa d'alteracions provocades directament o indirectament per l'activitat humana, i sense perjudici que l'estat de conservació de determinats hàbitats exigisca una intervenció activa en un altre sentit.

3.2. Objectius de gestió referents a les espècies

Els objectius de gestió per a les espècies de l'annex II de la Directiva hàbitats i de l'annex I de la Directiva d'aus silvestres presents en l'espai i per a les altres espècies importants per a la gestió de l'espai són:

- a) Actualitzar de manera periòdica la informació sobre la grandària poblacional, així com els paràmetres que permeten calcular els diferents índexs dels blocs d'avaluació de l'estat de conservació de l'espècie.
- b) Mantindre o millorar la població en el moment d'entrada en vigor de la norma de gestió, sempre que aquests paràmetres permeten considerar que l'espècie es troba dins de l'"estat de conservació favorable" i que les perspectives de futur per a aquestes variables siguen bones.
- c) Mantindre els hàbitats de les espècies mitjançant l'eliminació dels factors que estan afectant de manera negativa el seu estat de conservació.

3.3. Objectius de gestió referents al conjunt de l'espai

A fi d'integrar els diferents objectius específics per als hàbitats i les diferents classificacions d'espècies, els objectius de gestió per al conjunt de l'espai pretenen redimensionar els anteriors de manera que es puguin establir prioritats en funció de les directrius següents:

- a) **Concepció en xarxa.** Contribució de cada hàbitat i/o espècie al conjunt de la Xarxa Natura 2000 a escala regional (Comunitat Valenciana), nacional i europea.

En funció de la cobertura de cada hàbitat i espècie dins de l'espai, de la proporció relativa que representa dins del conjunt de la Xarxa Natura 2000 a la Comunitat Valenciana i de la contribució relativa de la primera a la Xarxa Natura 2000 a Europa, els hàbitats i les espècies més importants són els següents:

- a. Hàbitats naturals d'interés comunitari que es consideren de prioritat especial o protegits per la normativa autonòmica:

1520* Vegetació gipsícola ibèrica (*Gypsophiletalia*).

5220* Matollars arborescents de *Ziziphus*

- b. Espècies:

Espècies d'interés comunitari:

Sideritis incana ssp. *glauca*

Aus de l'annex I de la directiva:

Àguila de panxa blanca (*Aquila fasciata*)

Per tant, tindran prioritat les mesures de gestió que afavorisquen la conservació d'aquests elements.

- **Priorització de recursos.** Les mesures de gestió activa es podran iniciar d'acord amb un calendari de

prioritats basades en el grau d'importància de les espècies en un context de recursos limitats. En aquest sentit, l'ordre de prioritat per a executar mesures de gestió se centrarà en els hàbitats prioritaris, en cas que siga necessari, i serà el següent:

1520* Vegetació gipsícola ibèrica (*Gypsophiletalia*).

5220* Matollars arborescents de *Ziziphus*

I respecte de les espècies:

Sideritis incana ssp. *lauca*

Aus de l'annex I de la directiva:

Àguila de panxa blanca (*Aquila fasciata*)

▪ Context econòmic, social i territorial

L'evolució de l'aplicació de la norma de gestió tindrà en compte els canvis en el context econòmic, social i territorial de l'entorn de l'espai, de manera que s'adapte, en la mesura que siga possible, a les diferents necessitats i limitacions imposades pel medi socioeconòmic. Aquesta adaptació podrà tindre lloc sempre que no siga contrària als objectius de gestió dels hàbitats i de les espècies i contribuïska a assolir un estat de conservació favorable d'aquests.

En la mesura que les activitats tradicionals contribuïsquen a la conservació dels espais que preveu aquesta norma i al manteniment en un estat favorable dels hàbitats i les espècies presents en aquests, es prestarà una atenció preferent a les mesures que es dirigisquen a fomentar aquestes activitats, amb atenció especial al suport econòmic derivat de l'aplicació dels instruments financers disponibles per a la Xarxa Natura 2000.

La informació sobre la Xarxa Natura 2000 entre la població local, així com la conscienciació sobre els objectius que persegueix i la necessària implicació i participació activa dels habitants dels espais inclosos en la Xarxa per a garantir el compliment d'aquests objectius, es considerarà un marc d'actuació prioritari en el desplegament i l'aplicació d'aquesta norma.

4. ZONIFICACIÓ DE L'ÀMBIT D'APLICACIÓ DE LA NORMA DE GESTIÓ

L'àmbit d'aplicació de la norma de gestió es zonifica, a efectes normatius i de gestió, en quatre categories (zona A, zona B, zona C i zona D). El criteri determinant de la zonificació és la presència o no d'hàbitats i espècies per als quals s'estableixen objectius de conservació en la norma de gestió, així com el caràcter prioritari o no d'aquests.

4.1. ZONA A

Àrees de les ZEC on conste la presència d'hàbitats prioritaris inclosos en l'annex I de la Directiva d'hàbitats (a excepció dels hàbitats 6220* i 6110*, inclosos en la zona B per la seua àmplia representativitat) i dels hàbitats protegits assenyalats en el Decret 70/2009, de 22 de maig, del Consell, pel qual es crea i regula el Catàleg valencià d'espècies de flora amenaçada i es regulen mesures addicionals de conservació. Els hàbitats considerats són els següents:

CODI	HÀBITAT
1510*	Estepes salines mediterrànies (<i>Limonietalia</i>)
1520*	Vegetació gipsícola ibèrica (<i>Gypsophiletalia</i>)
5220*	Matollars arborescents de <i>Ziziphus</i>
8310	Coves no explotades pel turisme

* Prioritaris annex I DH.

Les zones representades gràficament amb aquesta categoria en la cartografia de la zonificació corresponen als recintes on s'ha contrastat la presència dels hàbitats 1510* Estepes salines mediterrànies (*Limonietalia*),

1520*, Vegetació gipsícola ibèrica (*Gypsophiletalia*) i 5220* Matollars arborescents de *Ziziphus*.

L'hàbitat 8310* Coves no explotades pel turisme no s'ha representat en el pla de zonificació, perquè l'escala de treball de la cartografia annexa i el caràcter puntual de l'hàbitat no permeten visualitzar-ne la presència i localització. En qualsevol cas, a l'efecte d'aplicar la normativa corresponent, l'existència d'aquest hàbitat implica aplicar el que s'estableix sobre aquesta qüestió per a la zona A.

4.2. ZONA B

Àrees de les ZEC on conste la presència d'hàbitats d'interès comunitari de l'annex I de la Directiva hàbitats que no s'hagen inclòs en la categoria anterior, a més dels hàbitats prioritars 6110* Prats calcaris o basòfils d'*Alyso-Sedion albi* i 6220* Zones subestèpiques de gramínies i anuals de *Thero-Brachypodietea*.

CODI	HÀBITAT
1430	Matollars halonitròfils (<i>Pegano-Salsolotea</i>)
5210	Matollars arborescents de <i>Juniperus</i> ssp.
5330	Matollars termomediterranis i preestèpics
6110*	Prats calcaris càrstics o basòfils de l' <i>Alyso-Sedion albi</i>
6220*	Zones subestèpiques de gramínies i anuals del <i>Thero-Brachypodietea</i>
8130	Despreniments mediterranis occidentals i termòfils
8210	Pendents rocosos calcícoles amb vegetació casmofítica
92D0	Galeries i matollars riberencs termomediterranis (<i>Nerio-Tamaricetea</i> i <i>Securinegion tinctoriae</i>)
9320	Boscors d' <i>Olea</i> i <i>Ceratonia</i>
9340	Alzinars de <i>Quercus ilex</i> i <i>Quercus rotundifolia</i>
9540	Pinedes mediterrànies de pins mesogeus endèmics

* Prioritaris annex I DH.

4.3. ZONA C

Àrees que no coincidisquen amb els criteris establits per a les altres categories de zonificació. En concret, s'aplica aquesta categoria als territoris inclosos en ZEPA que no coincidisquen amb les ZEC, així com a les àrees de les ZEC que no complisquen criteris per a ser incloses com a zones A o B. Des d'aquest punt de vista, aquesta categoria de zonificació es dirigeix sobretot a la protecció de les poblacions i els hàbitats de les espècies incloses en l'annex I de la Directiva d'aus en tot l'àmbit de la norma de gestió, així com de les espècies incloses en l'annex II de la Directiva d'hàbitats que es localitzen fora de les categories A i B d'aquesta zonificació.

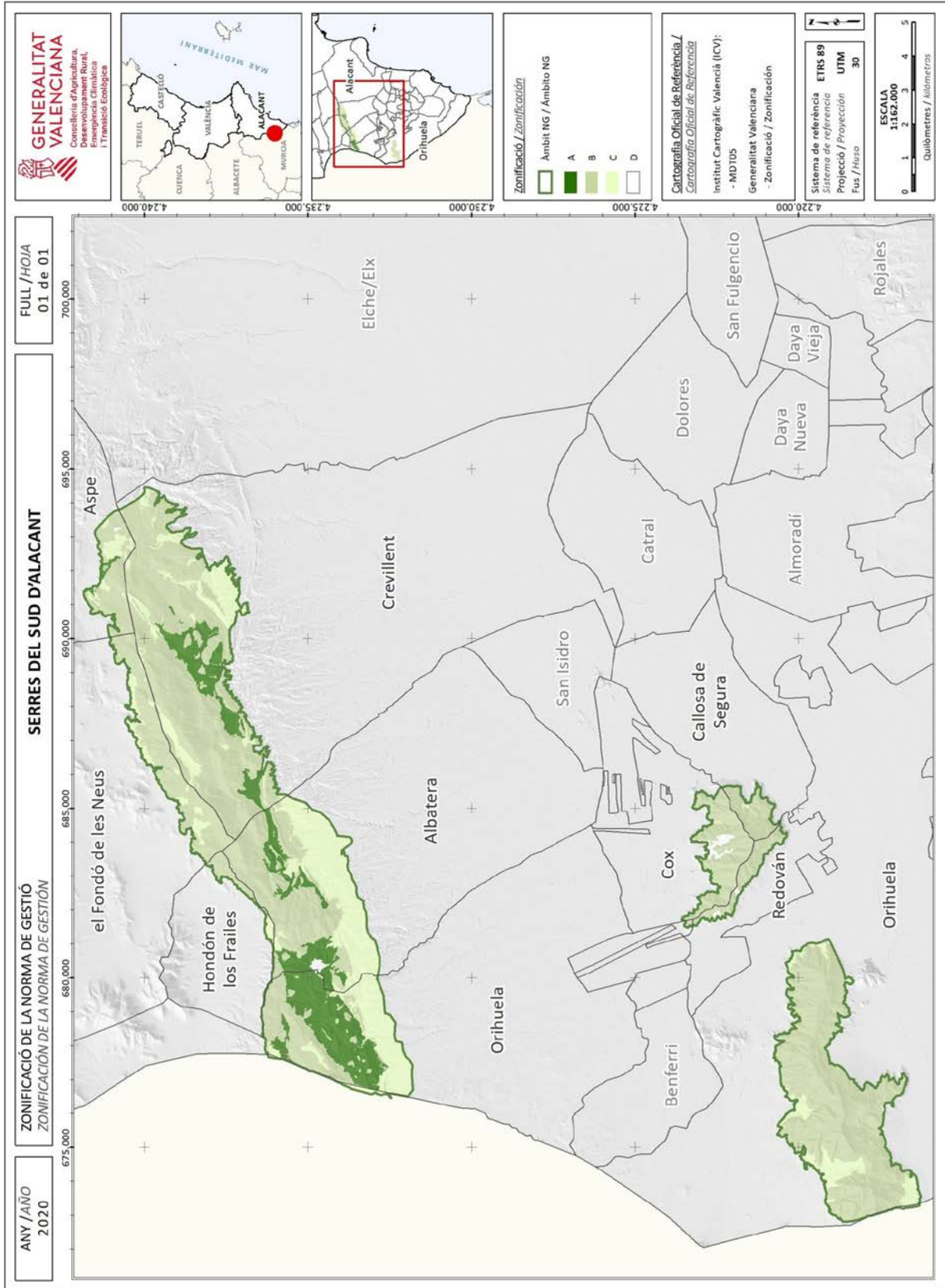
4.4. ZONA D

Comprén la resta dels territoris inclosos en l'àmbit de la norma de gestió i que no compleixen els criteris per a ser inclosos en cap de les categories anteriors. Específicament, s'inclouran en aquesta categoria els terrenys classificats com a sòl urbà i sòl urbanitzable en els respectius instruments de planejament, grans infraestructures, explotacions mineres i, en general, àmbits que manquen de qualsevol rellevància des del punt de vista de l'aplicació de la norma i el compliment dels seus objectius.

La superfície i la contribució relativa de cadascuna d'aquestes categories de zonificació dins de l'espai és la següent:

ZONIFICACIÓ	SUPERFÍCIE EN HECTÀREES	% DE L'ÀMBIT DE LA NORMA DE GESTIÓ
ZONA A	980,98	11,29
ZONA B	5.929,44	68,22
ZONA C	1.709,92	19,67
ZONA D	70,97	0,82

5. NORMATIVA D'APLICACIÓ DIRECTA I RÈGIM D'AVALUACIÓ DE REPERCUSSIONS

La normativa d'aplicació directa té per objecte establir normes reglamentàries i administratives que responguen a les exigències ecològiques dels hàbitats i les espècies que van motivar la inclusió dels espais en la Xarxa Natura 2000, així com evitar, en general, la deterioració dels hàbitats i les alteracions de les espècies, de conformitat amb el que s'estableix en l'article 6, apartats 1 i 2, de la Directiva 92/43/CEE, d'hàbitats; en l'article 4.1 de la Directiva 2009/147/CE, d'aus silvestres; en l'article 45, apartats 1 i 2 de la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del patrimoni natural i de la biodiversitat, i en l'article 14, *quater*, apartat 1, lletres *a* i *b*, de la Llei 11/1994 de 27 de desembre, de la Generalitat, d'espais naturals protegits de la Comunitat Valenciana.

D'altra banda, el règim d'avaluació de repercussions sobre la Xarxa Natura 2000 s'ha regulat amb el suficient detall en el Decret 60/2012, de 5 d'abril, del Consell, pel qual es regula el règim especial d'avaluació i d'aprovació, autorització o conformitat de plans, programes i projectes que puguen afectar la Xarxa Natura 2000. En aquest sentit, l'apartat té com a finalitat establir la regulació detallada a què es refereixen els articles 6 i 8 del decret esmentat, tenint en compte les característiques específiques de l'espai i les necessitats de conservació dels hàbitats i les espècies que en van motivar la designació per a incorporar-lo a la Xarxa Natura 2000.

5.1. Mesures per a evitar la deterioració dels hàbitats i les alteracions sobre les espècies

Per a definir les mesures que s'indiquen a continuació s'han tingut en compte, en primer lloc, els objectius de conservació establits per a cadascun dels hàbitats i les espècies que són objecte d'aquesta norma de gestió; les pressions, els impactes i les amenaces que es projecten sobre aquests, així com la necessitat d'assegurar l'èxit a llarg termini de les diferents actuacions que preveuen les directrius i les mesures de gestió activa. En segon lloc, s'ha valorat també la normativa preexistent que ja es projecta sobre l'àmbit territorial de la norma de gestió i que permet la conservació dels diferents elements, especialment les normatives reguladores de l'activitat urbanística i la protecció del sòl forestal, així com la legislació general d'aigües i la legislació de protecció de zones humides.

Des d'aquest punt de vista, per tant, les activitats i les actuacions que s'indiquen en els apartats següents s'han de considerar incompatibles a l'efecte d'aquesta norma i, per tant, quedarien excloses de qualsevol possibilitat d'autorització per part de l'òrgan competent que corresponga. No obstant això, amb una petició prèvia justificada per part dels seus promotors, la Direcció General de Medi Natural podrà estudiar i acordar fer una avaluació de repercussions sobre la Xarxa Natura 2000 respecte d'aquestes, a l'efecte d'aplicar el règim d'aprovació, autorització o conformitat que preveu el Decret 60/2012, de 5 d'abril, del Consell, pel qual es regula el règim especial d'avaluació i d'aprovació, autorització o conformitat de plans, programes i projectes que puguen afectar la Xarxa Natura 2000.

5.1.1 Normes per a la protecció d'hàbitats naturals d'interés comunitari d'especial prioritat

Les normes que s'indiquen en aquest apartat s'aplicaran a les àrees cartografiades com a A, tal com s'indica en l'apartat corresponent d'aquesta norma de gestió, així com a les àrees del territori on apareguen els hàbitats que s'indiquen en l'apartat V.1 d'aquest document.

En aquestes zones es consideren incompatibles les actuacions següents, els canvis d'ús i/o plans, els programes i projectes, sempre que no estiguen relacionades directament amb mesures de gestió del lloc establides en aquesta normativa i/o les considere com a tals l'òrgan gestor de la Xarxa Natura 2000:

1. En les àrees ocupades a l'entrada en vigor de la present norma per vegetació natural inclosa en els hàbitats 1520* Vegetació gipsícola ibèrica (*Gypsophiletalia*), 1510* Estepes salines mediterrànies (*Limonieta*) i 5220* Matollars arborescents amb *Ziziphus*, el desbrossament no selectiu o la rompada de terrenys.
2. Noves autoritzacions d'explotacions extractives mineres que puguen afectar hàbitats naturals de prioritat especial.
3. Les cremes de qualsevol naturalesa i extensió, efectuades sobre la coberta vegetal natural, i que no estiguen previstes en un pla de cremes.

4. Els aterraments, abocaments de materials sòlids i líquids d'origen urbà o industrial.
5. Les que resulten incompatibles amb la classificació i la qualificació urbanística dels sòls inclosos en les categories de zonificació indicades.

5.1.2 Normes per a la protecció d'altres hàbitats naturals d'interés comunitari

Les normes que s'indiquen en aquest apartat s'aplicaran a les àrees cartografiades com a B, tal com s'indica en l'apartat corresponent d'aquesta norma de gestió. En aquestes zones es consideren incompatibles les actuacions següents, els canvis d'ús i/o els plans, els programes i els projectes, mentre no estiguen relacionades directament amb mesures de gestió del lloc establides en aquesta normativa i/o les considere com a tals l'òrgan gestor de la Xarxa Natura 2000:

1. L'extracció de graves quan afecte l'àmbit de l'hàbitat 92D0 Galeries i matollars riberencs termomediterranis (*Nerio-Tamaricetea* i *Securinegion tinctoriae*).
2. Qualsevol actuació o activitat que implique l'eliminació dels hàbitats 1430 Matollars halonitròfils (*Pegano-Salsolotea*) o 5210 Matollars arborescents de *Juniperus* ssp. o qualsevol de les seues espècies característiques, en particular *Juniperus phoenicea*, amb l'excepció dels tractaments silvícoles per a la millora de masses amb criteris de conservació de l'hàbitat.
3. Transformació dels hàbitats 1430, 5330, 6220, 8130, 8210, 92D0 i 9340.
4. Les que resulten incompatibles amb la classificació i la qualificació urbanística dels sòls inclosos en les categories de zonificació indicades.

5.1.3. Normes per a la protecció d'espècies de fauna i flora

Les normes que s'indiquen en aquest apartat s'aplicaran a les àrees zonificades com a A, B i C en l'àmbit de la present norma. En aquestes zones, com que constitueixen part de l'hàbitat d'espècies de fauna i/o flora la conservació de les quals constitueix l'objectiu d'aquesta norma, es consideren incompatibles les actuacions següents, sempre que no estiguen relacionades directament amb mesures de gestió del lloc establides en aquesta normativa i/o les considere com a tals l'òrgan gestor de la Xarxa Natura 2000:

1. La pràctica de l'escalada i el barranquisme en les àrees que, en desplegament de la present norma i en aplicació de l'article 11 del Decret 179/2004, de 24 de setembre, del Consell de la Generalitat, de regulació del senderisme i esports de muntanya, es consideren zones sensibles per: (1) la presència d'hàbitats d'espècies incloses en aquesta normativa, amb atenció especial atenció als territoris de cria de l'àguila de panxa blanca (*Aquila fasciata*); (2) la presència d'espècies exòtiques amb elevada capacitat invasora i que poden expandir-se ràpidament a conseqüència de la pràctica d'aquestes activitats; (3) la possible afecció sobre els hàbitats 8130 Despreniments mediterranis occidentals i termòfils o 8210 Pendents rocosos calcícoles amb vegetació casmofítica.

Tal com s'actua des de l'aprovació del Decret 179/2004, la consideració de zona sensible i l'adopció de les mesures de regulació/limitació de les activitats assenyalades que es consideren necessàries l'efectuarà la conselleria competent en la conservació de la Xarxa Natura 2000 i requerirà un informe previ relatiu a la necessitat de protecció de l'hàbitat o l'espècie afectada, a la càrrega i l'impacte de l'activitat limitada en l'hàbitat o espècie que es pretén protegir, i a la proporcionalitat de la mesura adoptada.

Així mateix, haurà de garantir-se la participació en el procediment de les persones i els col·lectius afectats per la declaració. Les declaracions de zona sensible i les mesures de regulació/limitació de les activitats que aquestes establisquen podran revisar-se, d'ofici o a petició de tercers, quan canvien les circumstàncies que en van motivar la declaració o l'adopció. El procediment de revisió requerirà un informe previ relatiu a la necessitat de protecció de l'hàbitat o l'espècie afectada, a la càrrega i l'impacte de l'activitat limitada en l'hàbitat o l'espècie que es pretén protegir, i a la proporcionalitat de les mesures que s'adopten eventualment.

2. Qualsevol actuació que implique l'eliminació o l'afecció a exemplars de les espècies prioritàries establides en les diferents microreserves de flora de l'àmbit d'aquesta norma de gestió, excepte les actuacions relacionades amb la gestió del lloc i amb les actuacions de conservació establits en les declaracions respectives.

5.2. Règim d'avaluació de repercussions

En aplicació dels articles 6 i 8 i de l'annex I de l'esmentat Decret 60/2012, la present norma de gestió concreta quins projectes han d'incorporar-se al camp d'aplicació material del decret esmentat mentre afecten l'àmbit del present espai. Així mateix, concreta quins plans, programes o projectes no s'hauran de sotmetre a una avaluació detallada, bé per estar relacionats amb la gestió del lloc, bé per no presentar sobre la base de dades objectives probabilitat d'afecció apreciable, per la qual cosa no caldrà obtindre una "valoració preliminar de repercussions". En la resta de supòsits que entren dins del camp d'aplicació del Decret 60/2012, seran les "valoracions preliminars" corresponents les que indicaran la necessitat o no de fer-ne l'avaluació detallada.

5.2.1. Obligació general d'avaluar

Amb caràcter general, i sense perjudici del que s'indica en l'apartat següent, queden sotmesos a avaluació de repercussions sobre la Xarxa Natura 2000 els plans, els programes i els projectes que entren dins de l'àmbit d'aplicació territorial i material del Decret 60/2012, de 5 d'abril, del Consell, pel qual es regula el règim especial d'avaluació i d'aprovació, autorització o conformitat de plans, programes i projectes que puguen afectar la Xarxa Natura 2000.

Pel que fa a l'àmbit d'aplicació territorial, i de conformitat amb el que es preveu en l'article 3 del Decret 60/2012, el règim d'avaluació de repercussions s'aplicarà en les àrees següents:

- a) Tot l'àmbit de les ZEC i les ZEPA incloses en aquesta norma de gestió.
- b) L'àrea constituïda pel domini públic hidràulic de l'espai que preveu aquesta norma de gestió.

Així mateix, de conformitat amb el que indica l'apartat 8 de l'annex del decret esmentat, i sense perjudici del que indica l'apartat següent respecte de plans, programes o projectes exclosos de substanciar l'avaluació de repercussions sobre la Xarxa Natura 2000, es consideraran inclosos en el camp d'aplicació material del decret esmentat, a l'efecte d'aquesta norma, els projectes següents:

1. Les activitats d'ús públic del medi en grups organitzats superiors a cinquanta persones, incloent-hi competicions esportives o altres esdeveniments esportius, lúdics o culturals, en les àrees delimitades a aquest efecte en aplicació de l'article 11 del Decret 179/2004, de 24 de setembre, del Consell de la Generalitat, de regulació del senderisme i esports de muntanya de manera compatible amb la conservació del medi natural, i de l'article 10 del Decret 8/2008, de 25 de gener, del Consell, pel qual es regula la circulació de vehicles pels terrenys forestals de la Comunitat Valenciana. No s'inclouen en aquest apartat les activitats en grups organitzats que desenvolupen els titulars de vedats de caça o pesca, les quals es regiran per la seua normativa sectorial específica. Pel seu caràcter tradicional i el seu interès cultural, també queda exclosa d'avaluació de repercussions la romeria de San Isidro, al terme municipal de Salinas.

Com es fa des de l'aprovació del Decret 179/2004, la consideració de zona sensible i l'adopció de les mesures de regulació/limitació de les activitats assenyalades que es consideren oportunes, l'efectuarà la Conselleria competent en la conservació de la Xarxa Natura 2000 i requerirà un informe previ relatiu a la necessitat de protecció de l'hàbitat o l'espècie afectada, a la càrrega i l'impacte de l'activitat limitada en l'hàbitat o l'espècie que es pretén protegir, i a la proporcionalitat de la mesura adoptada.

Així mateix, haurà de garantir-se la participació en el procediment de les persones i els col·lectius afectats per la declaració. Les declaracions de zona sensible i les mesures de regulació/limitació de les activitats que aquestes establisquen podran revisar-se, d'ofici o a petició de tercers, quan canvien les circumstàncies que en van motivar la declaració o l'adopció. El procediment de revisió requerirà un informe previ relatiu a la necessitat de protecció de l'hàbitat o l'espècie afectada, a la

càrrega i l'impacte de l'activitat limitada en l'hàbitat o l'espècie que es pretén protegir, i a la proporcionalitat de les mesures que s'adopten eventualment.

2. La construcció d'edificacions aïllades o instal·lacions en sòl no urbanitzable protegit, destinades a activitats agrícoles, ramaderes, forestals o cinegètiques, així com la construcció, la reconstrucció o la remodelació d'habitatges unifamiliars aïllats en sòl no urbanitzable amb qualsevol qualificació. Igualment, la reconstrucció o remodelació d'aquestes edificacions o instal·lacions quan suposen un increment de la superfície o el volum d'aquestes.
3. La construcció d'edificacions aïllades o instal·lacions en sòl no urbanitzable destinades a ús turístic, com ara allotjaments rurals, establiments de restauració, campaments i similars.
4. Els instruments tècnics de gestió forestal.
5. Els aprofitaments forestals i els treballs de conservació i millora de masses forestals, quan no s'executen en desplegament d'instruments tècnics de gestió forestal aprovats per la Generalitat Valenciana i que disposen d'avaluació de repercussions sobre la Xarxa Natura 2000 emesa per l'òrgan competent.
6. La construcció de línies elèctriques quan no estiguen sotmeses a una declaració o una estimació d'impacte ambiental.
7. Els plans de manteniment anual de línies elèctriques previstos en l'article 14 de l'annex del Decret 98/1995, de 16 de maig, del Govern Valencià pel qual s'aprova el reglament de la Llei 3/1993, de 9 de desembre, forestal de la Comunitat Valenciana.
8. L'obertura, l'ampliació o el canvi de traçat de camins i pistes rurals i forestals.
9. L'obertura de noves vies d'escalada en la modalitat de via ferrada.
10. Els canvis de cultiu de secà a regadiu quan afecten una superfície superior a una hectàrea.
11. Les concessions per a nous aprofitaments d'aigües subterrànies.
12. Les autoritzacions d'abocament d'aigües residuals i les concessions per a l'aprofitament d'aigües subterrànies.
13. Totes les activitats que puguen produir la contaminació de sòls o del subsol amb risc per als hàbitats i les espècies, així com les que produïsquen menyscapse dels usos actuals o potencials d'aquests recursos o de la seua capacitat ecològica.
14. Els projectes per a desenvolupar activitats extractives amb tècniques mineres, així com abocaments de qualsevol classe en els buits miners.
15. El desbrossament no selectiu o la rompuda de terrenys ocupats a l'entrada en vigor de la present norma per vegetació natural, excepte quan aquesta eliminació siga necessària per a executar projectes que compten amb una avaluació de repercussions favorable.
16. La resta de supòsits compresos en l'àmbit d'aplicació material del Decret 60/2012 no indicats explícitament en els apartats anteriors.

5.2.2 Concreció de l'obligació d'avaluar

5.2.2.1 Plans, programes i projectes exclosos de substanciar l'avaluació de repercussions sobre la Xarxa Natura 2000

De conformitat amb el que indica l'article 6 de l'esmentat Decret 60/2012, de 5 d'abril, queden exclosos de l'obligació d'avaluar les seues repercussions sobre la ZEC i la ZEPA objecte de la present norma de gestió les actuacions següents:

1. Les actuacions esmentades expressament en les mesures de gestió activa, per estar relacionades directament amb la gestió de l'espai.
2. Les actuacions de conservació establides en la declaració de les diferents microreserves de flora.

3. El control i l'erradicació d'espècies invasores.
4. Qualsevol pla, programa, projecte o actuació que es desenvolupe en l'àmbit de la zona D establida en aquesta norma de gestió, amb l'excepció de les actuacions industrials que puguen representar, per les seues característiques específiques, una emissió de contaminants gasosos o d'abocaments d'aigües residuals susceptibles d'afectar les àrees situades fora de la zona D esmentada.
5. Finalment, i de conformitat amb el que indica l'article 8.1 de l'esmentat Decret 60/2012, de 5 d'abril, queden exclosos de l'obligació d'avaluar detalladament les seues repercussions sobre l'espai els següents supòsits de plans, programes o projectes, per considerar-se, sobre la base de dades objectives, que no és probable que tinguen afeccions apreciables:
  - 5.1. Totes les actuacions relacionades amb la gestió del lloc i amb els objectius de conservació dels espais Xarxa Natura 2000 presents en l'àmbit d'aquesta norma considerades com a tals per l'òrgan gestor de la Xarxa Natura 2000.
  - 5.2. Totes les actuacions de conservació, rehabilitació, millora o manteniment de les instal·lacions i les infraestructures ja existents en l'àmbit d'aquesta norma, mentre no suposen un increment de la superfície o el volum ni se n'altere el traçat o les característiques. Igualment, s'inclouen en aquest apartat les actuacions que afecten les zones de domini públic i de protecció de les carreteres N-325, N-340 i CV-873, així com de les infraestructures de la línia d'alta velocitat Madrid—Castella-la Manxa—Comunitat Valenciana—Regió de Múrcia, tram San Isidro-Orihuela. Tot això sense perjudici del que s'estableix en la Llei 37/2015, de 29 de setembre, de carreteres per a la compatibilitat amb el funcionament normal de les carreteres.
  - 5.3. La conservació en un bon estat ecològic de la vegetació natural i la restauració ecològica mitjançant el reforç poblacional i la reintroducció en els llocs aptes de les espècies pròpies dels hàbitats naturals que considera aquesta norma.
  - 5.4. La pràctica de l'agricultura (incloent-hi les actuacions habituals relacionades amb aquesta, com ara canvi de cultiu —en superfícies inferiors a una hectàrea—, anivellament i agrupació de parcel·les, mecanització, etc.) en els àmbits en què s'estiguera produint aquesta pràctica a l'entrada en vigor d'aquestes normes.
  - 5.5. La pràctica de l'activitat cinegètica o piscícola d'acord amb la legislació sectorial vigent.
  - 5.6. Les activitats i els aprofitaments forestals de qualsevol naturalesa quan es duguen a terme a l'empara d'un instrument tècnic de gestió forestal aprovat per la Generalitat Valenciana i que dispose de l'avaluació de repercussions sobre la Xarxa Natura 2000 emesa per l'òrgan competent.
  - 5.7. Quan les desenvolupe o les autoritze expressament l'òrgan de conca, les actuacions ordinàries de conservació de llits fluvials —com ara la retirada d'elements obstructius—, així com l'eliminació d'espècies al·lòctones i les obres d'emergència.
  - 5.8. Les actuacions de manteniment i conservació de les infraestructures —basses, séquies, assuts— vinculades al regadiu o a altres activitats, independentment de l'òrgan que les execute, quan no estiguen en els supòsits que indiquen les normes.
  - 5.9. La pràctica de l'escalada en els àmbits on s'estiguera produint aquesta pràctica a l'entrada en vigor de la present norma de gestió mentre no contradiga apartats anteriors d'aquestes normes.
  - 5.10. Els tractaments silvícoles per a la millora de les masses amb criteris de conservació de l'hàbitat, entre aquestes:
    - a) Aclarides selectives de rebrots de soques i podes de formació de l'arbratge jove per a afavorir l'adquisició del port arbori de l'hàbitat 9340 Alzinars de *Quercus ilex* i *Quercus rotundifolia*.
    - b) Extraccions per motius fitosanitaris o per a prevenció de danys per caiguda.

c) Aclarides per a reduir la combustibilitat en els voltants de pistes forestals.

5.11. La pràctica de ciclisme i la circulació d'altres vehicles per terrenys forestals serà regulada pel Decret 8/2008, de 26 de gener, del Consell, pel qual es regula la circulació de vehicles pels terrenys forestals de la Comunitat Valenciana, i s'ajustarà als catàlegs d'itineraris que es desenvolupen en compliment del seu article 10 i amb les limitacions que estableix el seu article 11. En el cas concret de la ZEC Serra de Crevillent, el trànsit dels vehicles regulats per aquest decret només es permetrà en els itineraris inclosos en el CATÀLEG D'ITINERARIS PER A ACTIVITATS ESPORTIVES I RECREATIVES DE CREVILLENT.

6. La regulació sobre l'ús públic establida en l'Acord de 30 de setembre de 2005, del Consell de la Generalitat, pel qual es declara paratge natural municipal l'enclavament denominat La Pilarica-Serra de Callosa, en el terme municipal de Callosa de Segura, es considera compatible amb els objectius d'aquestes normes i serà el marc en què es desenvolupen aquestes activitats per a l'àmbit d'aquest espai natural protegit.

Per a tots aquests casos, en conseqüència, no caldrà sol·licitar la valoració preliminar de repercussions.

5.2.2.2 Resta de supòsits

Els plans, els programes o els projectes que, entrant en el camp d'aplicació territorial i material que s'ha indicat anteriorment, no s'hagen considerat expressament en els apartats precedents com a exclosos d'avaluació de repercussions, s'hauran de sotmetre a una avaluació detallada de les seues repercussions sobre els espais protegits de la Xarxa Natura 2000 objecte d'aquesta norma de gestió, si així ho indiquen les valoracions preliminars corresponents.

TAULA-RESUM. NORMES D'APLICACIÓ DIRECTA I CONCRECIÓ DE L'OBLIGACIÓ D'AVALUAR

ACTUACIONS NO AUTORITZABLES (EXCLOSOS D'AVALUACIÓ DE REPERCUSSIONS PER INCOMPATIBILITAT AMB LA CONSERVACIÓ)	Zona			
	A	B	C	D
En les àrees ocupades a l'entrada en vigor de la present norma per vegetació natural inclosa en els hàbitats 1520* Vegetació gipsícola ibèrica (<i>Gypsophiletalia</i>), 1510* Estepes salines mediterrànies (<i>Limonietalia</i>) i 5220* Matollars arborescents amb <i>Ziziphus</i> , el desbrossament no selectiu o la rompuda de terrenys.	X			
Qualsevol actuació o activitat que implique l'eliminació dels hàbitats 1430 Matollars halonitròfils (<i>Pegano-Salsolotea</i>) o 5210, així com qualsevol de les seues espècies característiques, en particular <i>Juniperus phoenicea</i>		X		
Qualsevol actuació que implique l'eliminació o l'afecció d'exemplars de les espècies prioritàries establides en les diferents microreserves de flora de l'àmbit d'aquesta norma de gestió, excepte les actuacions relacionades amb la gestió del lloc i amb les actuacions de conservació que estableixen les declaracions respectives	X	X	X	
Transformació dels hàbitats 1430, 5330, 6220, 8130, 8210, 92D0 i 9340, excepte quan aquesta transformació siga necessària per a l'execució de projectes que compten amb avaluació de repercussions favorable		X		
L'extracció de graves quan afecte l'àmbit de l'hàbitat 92D0 Galeries i matollars riberencs termomediterranis (<i>Nerio-Tamaricetea</i> i <i>Securinegion tinctoriae</i>).		X		

La pràctica de l'escalada i el barranquisme en les àrees que, en desplegament de la present norma i en aplicació de l'article 11 del Decret 179/2004, de 24 de setembre, del Consell de la Generalitat, de regulació del senderisme i esports de muntanya, es consideren zones sensibles per: (1) la presència d'hàbitats d'espècies incloses en aquesta normativa, amb atenció especial als territoris de cria de l'àguila de panxa blanca (<i>Aquila fasciata</i>); (2) la presència d'espècies exòtiques amb elevada capacitat invasora i que poden expandir-se ràpidament a conseqüència de la pràctica d'aquestes activitats.	X	X	X	
La pràctica de l'escalada en les àrees que, en desplegament de la present norma i en aplicació de l'article 11 del Decret 179/2004, de 24 de setembre, del Consell de la Generalitat, de regulació del senderisme i els esports de muntanya, es consideren zones sensibles per la presència dels hàbitats 8130 Despreniments mediterranis occidentals i termòfils o 8210 Pendants rocosos calcícoles amb vegetació casmofítica amb poblacions significatives de <i>Sideritis incana</i> ssp. <i>glauca</i> .		X		
Les cremes de qualsevol naturalesa i extensió, efectuades sobre la coberta vegetal natural, i que no estiguen previstes en un pla de cremes.	X	X	X	
Les que resulten incompatibles amb la classificació i la qualificació urbanística dels sòls inclosos en les categories de zonificació indicades.	X	X	X	X
Els aterraments, els abocaments de materials sòlids i líquids d'origen urbà o industrial.	X	X	X	
Noves autoritzacions d'explotacions extractives mineres que puguen afectar hàbitats naturals de prioritat especial.	X			
ACTUACIONS QUE NO REQUERIRAN AVALUACIÓ DE REPERCUSSIONS (SENSE AFECCIÓ PREVISIBILE SOBRE HÀBITATS O ESPÈCIES)	A	B	C	D
Les actuacions esmentades expressament en les mesures de gestió activa, per estar relacionades directament amb la gestió de l'espai.	X	X	X	X
Les actuacions de conservació que estableix la declaració de les diferents microreserves de flora.	X	X	X	
El control i l'erradicació d'espècies invasores.	X	X	X	
Qualsevol pla, programa, projecte o actuació que es desenvolupe en l'àmbit de la zona D establida en aquesta norma de gestió, amb l'excepció de les actuacions industrials que puguen representar, per les seues característiques específiques, una emissió de contaminants gasosos o d'abocaments d'aigües residuals susceptibles d'afectar les àrees situades fora de la zona D esmentada.				X
Totes les actuacions relacionades amb la gestió del lloc i amb els objectius de conservació dels espais Xarxa Natura 2000 presents en l'àmbit de la norma de gestió considerades com a tals per l'òrgan gestor de la Xarxa Natura 2000.	X	X	X	X
Totes les actuacions de conservació, rehabilitació, millora o manteniment de les instal·lacions i les infraestructures ja existents en l'àmbit d'aquesta norma, mentre no suposen un increment de la superfície o el volum ni se n'altere el traçat o les característiques. Igualment, s'inclouen en aquest apartat les actuacions que afecten les zones de domini públic i de protecció de les carreteres N-325, N-340 i CV-873, així com de les infraestructures de la línia d'alta velocitat Madrid—Castella-la Manxa—Comunitat Valenciana—Regió de Múrcia, tram San Isidro-Orihuela. Tot això sense perjudici del que s'estableix en la Llei 37/2015, de 29 de setembre, de carreteres per a la compatibilitat amb el funcionament normal de les carreteres.	X	X	X	X
La conservació en un bon estat ecològic de la vegetació natural i la restauració ecològica mitjançant el reforç poblacional i la reintroducció en els llocs aptes de les	X	X	X	

espècies pròpies dels hàbitats naturals que considera aquesta norma.				
La pràctica de l'agricultura (incloent-hi les actuacions habituals relacionades amb aquesta, com ara l'anivellament i l'agrupació de parcel·les, la mecanització, etc.) en els àmbits on s'haja estat produint aquesta pràctica a l'entrada en vigor d'aquestes normes.			X	X
La pràctica de l'activitat cinegètica o piscícola d'acord amb la legislació sectorial vigent.	X	X	X	X
Les activitats i els aprofitaments forestals de qualsevol naturalesa quan es duguen a terme a l'empara d'un instrument de gestió forestal aprovat per la Generalitat Valenciana i que dispose de l'avaluació de repercussions sobre la Xarxa Natura 2000 emesa per l'òrgan competent.	X	X	X	
Quan les desenvolupe o les autoritze expressament l'òrgan de conca, les actuacions ordinàries de conservació de llits fluvials —com ara la retirada d'elements obstructius—, així com l'eliminació d'espècies al·lòctones i les obres d'emergència.	X	X	X	X
La pràctica de l'escalada en els àmbits en què s'estiguera produint aquesta pràctica a l'entrada en vigor de la present norma de gestió mentre no contradiga apartats anteriors d'aquestes normes.	X	X	X	
Les actuacions de manteniment i conservació de les infraestructures —basses, séquies, assuts— vinculades al regadiu o a altres activitats, amb independència de l'òrgan que les execute, quan no es troben en els supòsits indicats en les normes.	X	X	X	X
Els tractaments silvícoles per a la millora de les masses amb criteris de conservació de l'hàbitat.	X	X	X	
La pràctica de ciclisme i la circulació d'altres vehicles per terrenys forestals serà regulada pel Decret 8/2008, de 26 de gener, del Consell, pel qual es regula la circulació de vehicles pels terrenys forestals de la Comunitat Valenciana, i s'ajustarà als catàlegs d'itineraris que es desenvolupen en compliment del seu article 10 i amb les limitacions que estableix el seu article 11. En el cas concret de la ZEC Serra de Crevillent, el trànsit dels vehicles regulats per aquest decret només es permetrà en els itineraris inclosos en el CATÀLEG D'ITINERARIS PER A ACTIVITATS ESPORTIVES I RECREATIVES DE CREVILLENT.	X	X	X	
La regulació sobre l'ús públic establida en l'Acord de 30 de setembre de 2005, del Consell de la Generalitat, pel qual es declara paratge natural municipal l'enclavament denominat La Pilarica-Serra de Callosa, en el terme municipal de Callosa de Segura, es considera compatible amb els objectius d'aquestes normes i serà el marc en què es desenvolupen aquestes activitats per a l'àmbit d'aquest espai natural protegit.	Àmbit del Paratge Natural Municipal La Pilarica-Serra de Callosa			
ACTUACIONS QUE REQUERIRAN AVALUACIÓ DE REPERCUSSIONS	A	B	C	D
Les activitats d'ús públic del medi en grups organitzats superiors a cinquanta persones, incloent-hi competicions esportives o altres esdeveniments esportius, lúdics o culturals, en les àrees delimitades a aquest efecte en aplicació de l'article 11 del Decret 179/2004, de 24 de setembre, del Consell de la Generalitat, de regulació del senderisme i esports de muntanya de manera compatible amb la conservació del medi natural, i de l'article 10 del Decret 8/2008, de 25 de gener, del Consell, pel qual es regula la circulació de vehicles pels terrenys forestals de la Comunitat Valenciana. No s'inclouen en aquest apartat les activitats en grups organitzats que desenvolupen els titulars de vedats de caça o pesca, les quals es regiran per la seua normativa sectorial específica.	X	X	X	
La construcció d'edificacions aïllades o instal·lacions en sòl no urbanitzable protegit, destinades a activitats agrícoles, ramaderes, forestals o cinegètiques, així com la construcció, la reconstrucció o la remodelació d'habitatges unifamiliars aïllats en sòl no urbanitzable amb qualsevol qualificació. Igualment, la reconstrucció o la remodelació d'aquestes edificacions o instal·lacions quan suposen un increment de la superfície o el volum d'aquestes.	X	X	X	
La construcció d'edificacions aïllades o instal·lacions en sòl no urbanitzable destinades a ús turístic, com ara allotjaments rurals, establiments de restauració, campaments i similars.	X	X	X	

Els instruments tècnics de gestió forestal.	X	X	X	
Els aprofitaments forestals i els treballs de conservació i millora de masses forestals, quan no s'executen en desplegament d'instruments tècnics de gestió forestal aprovats per la Generalitat Valenciana i que disposen d'avaluació de repercussions sobre la Xarxa Natura 2000 emesa per l'òrgan competent.	X	X	X	
La construcció de línies elèctriques quan no estiguen sotmeses a una declaració o una estimació d'impacte ambiental.	X	X	X	
Els plans de manteniment anual de línies elèctriques previstos en l'article 14 de l'annex del Decret 98/1995, de 16 de maig, del Govern Valencià, pel qual s'aprova el reglament de la Llei 3/1993, de 9 de desembre, forestal de la Comunitat Valenciana.	X	X	X	
L'obertura, l'ampliació o el canvi de traçat de camins i pistes rurals i forestals.	X	X	X	
L'obertura de noves vies d'escalada en modalitat de via ferrada.	X	X	X	
Els canvis de cultiu de secà a regadiu quan afecten una superfície superior a una hectàrea.	X	X	X	
Les concessions per a nous aprofitaments d'aigües subterrànies.	X	X	X	
Les autoritzacions d'abocament d'aigües residuals i les concessions per a l'aprofitament d'aigües subterrànies.	X	X	X	
Totes les activitats que puguen produir la contaminació de sòls o del subsol amb risc per als hàbitats i les espècies, així com les que produïsquen menyscapte dels usos actuals o potencials d'aquests recursos o de la seua capacitat ecològica.	X	X	X	
Els projectes per a desenvolupar activitats extractives amb tècniques mineres, així com abocaments de qualsevol classe en els buits miners.	X	X	X	
El desbrossament no selectiu o la rompuda de terrenys ocupats a l'entrada en vigor de la present norma per vegetació natural, excepte quan aquesta eliminació siga necessària per a executar projectes que compten amb una avaluació de repercussions favorable.	X	X	X	
La resta de supòsits compresos en l'àmbit d'aplicació material del Decret 60/2012 no indicats explícitament en els apartats anteriors.	X	X	X	X

6. CRITERIS ORIENTADORS I MESURES DE GESTIÓ ACTIVA

6.1. Criteris orientadors

Els criteris que s'especifiquen a continuació tenen com a objectiu orientar els planificadors i els gestors de les polítiques forestals, cinegètiques i de conservació sobre la millor manera de compatibilitzar l'ordenació i la gestió de determinades actuacions relacionades amb aquests àmbits amb les exigències derivades de la normativa de la Xarxa Natura 2000; en particular, amb l'exigència d'assolir o mantindre l'estat de conservació favorable dels hàbitats i les espècies que han motivat la declaració de les ZEC i ZEPA que formen part de l'àmbit d'aquesta norma de gestió.

6.1.1. Criteris orientadors per a la planificació i la gestió forestal

L'ordenació forestal de les muntanyes compreses en l'àmbit territorial d'aquesta norma de gestió es durà a terme prenent com a base les instruccions d'ordenació de muntanyes vigents i els criteris que, si és el cas, establisca sobre aquesta qüestió l'òrgan responsable de l'ordenació i la gestió forestal de la conselleria competent, de conformitat amb la legislació sectorial vigent. Sense perjudici d'això, i a l'efecte de millorar la integració de la gestió forestal amb els objectius de conservació d'hàbitats i espècies inclosos en el marc de les forests esmentades, se suggereix que en aquests instruments d'ordenació es prenguen en consideració, en la mesura que corresponga en cada cas, les recomanacions generals incloses en el document **Guia d'interpretació Natura 2000 i els boscos** (Direcció General de Medi Ambient, Comissió Europea, 2003, http://ec.europa.eu/environment/nature/info/pubs/docs/nat2000/n2kforest_es.pdf), així com els criteris orientadors que per al cas específic d'aquest espai s'indiquen a continuació:

- a) Es considera preferible l'ordenació de la forest per rodals i/o cantons.

- b) La forma i la distribució espacial dels rodals considerarà aspectes com l'alteració d'àrees de cria d'espècies considerades en aquesta norma de gestió, la fragmentació dels hàbitats d'interés comunitari, el manteniment de corredors biològics, etc.
- c) S'entendran com a àrees especialment sensibles les zones on anualment una espècie considerada en aquesta norma de gestió desenvolupa una part vital del seu cicle biològic (important per al manteniment de la població) o bé que alberguen algun dels hàbitats naturals d'interés comunitari de prioritat especial:

	CODI	HÀBITAT
Hàbitats naturals d'interés comunitari considerats "prioritaris" en l'annex I de la DH	1510*	Estepes salines mediterrànies (<i>Limonieta</i>)
	1520*	Vegetació gipsícola ibèrica (<i>Gypsophiletalia</i>)
	5220*	Matollars arborescents de <i>Ziziphus</i>

- d) En les àrees especialment sensibles se seguiran els condicionants següents:
1. Identificar els sectors sensibles per espècie i/o hàbitat prioritari de la taula anterior.
  2. En els rodals inclosos en els sectors sensibles, caldrà definir rodal per rodal la proposta de gestió amb la finalitat de garantir un estat de conservació favorable dels hàbitats prioritaris i/o espècies presents allà.
  3. Finalment, s'adaptarà la planificació d'aspectes generals de la muntanya (accessos, xarxa de sendes, usos extensius, etc.) als objectius de conservació proposats per a cada rodal o sector.
- e) S'estudiarà la creació de rodals de no gestió, considerant els rodals que es puguin deixar a l'evolució natural (per exemple, boscos al límit altitudinal o formacions en galeria associades a barrancs, etc.)
- f) En els rodals es respectaran els arbres vius o morts amb buits perforats per píccids, o amb altres cavitats naturals, així com els que presenten nius de grans aus.
- g) Sobre les masses de pinedes presents al lloc, es consideren compatibles tots els tractaments silvícoles (aclarides de plançonada, aclarides, podes, etc.) que garantisquen l'estabilitat i la regeneració de la massa.
- h) Es fomentaran les masses mixtes en els rodals on siga possible i compatible amb la resta d'objectius. Mantindre o propiciar la presència de peus de frondoses en formacions de coníferes, bé com a arbres aïllats o bé en bosquets xicotets. Igualment, mantindre peus de coníferes en formacions de frondoses.
- i) En les masses de pineda que presenten en el sotabosc espècies arbòries de *quercinea* com ara *Quercus ilex* ssp. *rotundifolia*, que corresponguen a l'hàbitat d'interés comunitari 9340 Boscos de *Quercus ilex* i *Quercus rotundifolia*, es realitzaran els tractaments silvícoles potenciant aquest hàbitat.
- j) Els tractaments culturals no selectius que es realitzen sobre el matoll, com ara desbrossaments, cremes prescrites, etc., hauran de garantir l'estabilitat del sòl i tindre entre els seus objectius no alterar significativament els hàbitats d'alimentació de les espècies d'aus considerades en aquesta norma, com ara l'àguila reial (*Aquila chrysaetos*) i l'àguila de panxa blanca (*Aquila fasciata*).

6.1.2. Criteris orientadors per a la creació i el manteniment de punts d'aigua

La creació o el manteniment de punts d'aigua per a la fauna silvestre o la ramaderia en l'àmbit d'aquesta norma de gestió han de tindre en compte les propostes següents, amb la finalitat de promoure la màxima diversitat possible d'espècies d'amfibis.

- a) En general, si es desitja dotar amb una massa d'aigua de suficient diversitat d'ambients, caldrà seguir els punts següents:
- Crear tres o quatre tolles xicotetes.
  - Preveure la presència de zones amb aigües temporals.
  - Mantindre ribes sense vegetació.

- Afavorir la presència de vegetació aquàtica (encara que no en excés).
- Executar les obres a l'hivern.
- Crear rases per a dirigir els escolaments a la tolla.
- Col·locar piles de pedres com a refugis.
- Introduir postes o larves si no hi ha colonització natural.

b) Sempre que el subministrament d'aigua estiga garantit per la presència d'una font pròxima o per una canalització, es recomana construir una tolla artificial arran de terra.

c) Fonts i abeuradors: es recomana facilitar-hi l'accés mitjançant xicotetes rampes o construir-hi un cavalló addicional arran de terra.

d) Xicotetes basses: es recomana instal·lar-hi una petita estructura que forme rampa i evite l'ofegament per la presència de parets llises que impedeixen que l'amfibi no puga escalar la paret fins a la vora. Així mateix, s'ha d'evitar llavar els depòsits de pesticides en l'aigua.

e) Depòsits elevats: s'hi inclouen basses que no estan arran de terra, com ara depòsits antiincendis o per a reg. S'hi ha de col·locar una rampa que evite ofegaments a conseqüència que l'amfibi no arribe a la vora.

- f) Grans basses: s'hi han d'habilitar petits passos per a la fauna. Si la superfície de la bassa és excessivament esvarosa, s'hi han de situar rampes rugoses de fusta o fins i tot teles de sac. Cal evitar, al seu torn, abocar-hi substàncies algicides.

6.1.3. Criteris orientadors per a la construcció o la modificació d'infraestructures

Es pretén determinar una sèrie de directrius enfocades a planificar noves infraestructures i/o millorar les existents per a evitar o reduir l'amenaça de fragmentació d'hàbitats. Per a fer-ho, cal seguir els criteris següents:

- a) Caldrà identificar les àrees que s'han de preservar de l'efecte de fragmentació d'hàbitats. En aquest sentit, s'entendran per àrees especialment sensibles les zones on anualment una espècie de les considerades en aquesta norma desenvolupa una part vital del seu cicle biològic (important per al manteniment de la població) o bé que alberguen algun dels hàbitats naturals d'interés comunitari d'especial prioritat:

	CODI	HÀBITAT
Hàbitats naturals d'interés comunitari considerats "prioritaris" en l'annex I de la DH	1510*	Estepes salines mediterrànies (<i>Limnietalia</i>)
	1520*	Vegetació gipsícola ibèrica (<i>Gypsophiletalia</i>)
	5220*	Matollars arborescents de <i>Ziziphus</i>

- b) En les àrees sensibles esmentades, els esforços han de dirigir-se cap al manteniment d'estructures ecològiques que connecten els hàbitats i les poblacions d'espècies considerades en aquesta norma.
- c) Previndre la fragmentació de l'hàbitat hauria de ser un dels principis bàsics que caldria considerar en:
- Les fases de planificació, disseny, construcció i manteniment de la infraestructura.
  - La cooperació entre les organitzacions i autoritats pertinents.
- d) Es recomana usar passos superiors o inferiors per a mantindre la connectivitat del paisatge, construir passos específics per a la fauna o adaptar les estructures transversals (drenatges o obres destinades a restituir camins i vies pecuàries) perquè servisquen com a vies de dispersió de fauna i flora.
- e) Es recomana realitzar un seguiment de les mesures (preventives, correctores) per a avaluar-ne l'efectivitat i garantir que compleixen els objectius per als quals s'han dissenyat.

6.1.4. Criteris orientadors per a les pràctiques agrícoles

Amb caràcter general, les bones pràctiques agrícoles han d'estar orientades a minimitzar l'impacte desfavorable sobre el medi ambient, preservant la flora, la fauna i la integritat dels cicles biològics:

- a) Racionalitzar l'ús de fertilitzants, productes fitosanitaris i plaguicides en les parcel·les que incloguen séquies, canals i bassots, per a disminuir el risc de contaminació de les aigües.
- b) Substituir els plaguicides d'ús general per altres més selectius i de categoria toxicològica més baixa, per a protegir la fauna silvestre d'aquests espais.
- c) Efectuar el conreu, els tractaments fitosanitaris i els plaguicides tenint en compte els hàbits i els cicles reproductius de les espècies silvestres presents a la zona de cultiu.
- d) Mantindre una cobertura vegetal com més temps millor sobre el terreny i, molt especialment, abandonar la pràctica de la crema de restolls o restes de poda, que elimina hàbitat de fauna associada.

Reducció en el consum d'agroquímics: utilització racional de fertilitzants, reduint l'ús d'adobs químics, recuperant pràctiques de fertilització tradicionals, en general menys contaminants, i utilitzant productes alternatius com ara residus de collites, per a aconseguir l'objectiu de reducció de l'ús de fertilitzants. Entre aquestes pràctiques es poden destacar:

- a) Soterrar de manera superficial els abonaments sòlids i els abonaments orgànics (p. ex., fems i purins procedents d'explotacions ramaderes).
- b) Evitar adobaments nitrogenats, incloent-hi fems o purins, en terrenys entollats.
- c) Reduir el conreu a la tardor.
- d) Mantindre el sòl cobert de vegetació, sobretot en èpoques de pluja.

Ús racional dels productes fitosanitaris i plaguicides mitjançant la disminució del seu ús, l'elecció dels productes amb categoria toxicològica inferior (antics AAA) i la utilització de sistemes de control alternatius, com ara la lluita integrada o el control biològic:

- a) L'aplicació ha de fer-se en condicions de vent en calma o lleuger. D'aquesta manera, es redueix l'arrossegament del producte pel vent cap a zones de vegetació confrontant a les quals podria afectar negativament.
- b) Sobre el terreny, s'haurà de repartir uniformement el producte en tota la superfície en tractament.
- c) Acabades les labors, els excessos i els sobrants s'han de traslladar a punts adequats de recollida.

Trituració de restes vegetals en compte de cremar restolls i restes de poda: les parts verdes es poden utilitzar per al consum del bestiar o per a incorporar-les al sòl, i reduir així, a més, el consum de fertilitzants químics. Les restes que tenen les propietats adequades es poden utilitzar com a biomassa per a ús energètic.

Gestió d'altres residus: els plàstics, les restes d'envasos i els embalatges s'han de depositar en contenidors que permeten transportar-los a centres de reciclatge o a abocadors controlats. En cap cas s'han de cremar, soterrar o abandonar sobre el terreny.

6.2. Mesures de gestió activa

Les mesures de gestió activa constitueixen el conjunt d'actuacions necessàries que cal executar amb la finalitat que els hàbitats i/o les espècies de les ZEC i la ZEPA, i especialment els que s'hagen proposat com a objectiu, mantinguen o assolisquen un estat de conservació favorable.

Aquest conjunt d'actuacions és de naturalesa molt diversa, per la qual cosa generalment es dirigeixen a coordinar i concretar eficaçment les polítiques d'ús públic, investigació, conservació, recuperació i gestió dels recursos naturals de la zona.

Les actuacions plantejades mitjançant aquestes MGA es poden englobar en els apartats següents, en

funció de la naturalesa de les intervencions:

A. Avaluació de comunitats

Engloba un conjunt d'actuacions dirigides a obtenir les dades necessàries per a actualitzar el coneixement dels impactes i les amenaces que puguen exercir alguna influència sobre els hàbitats i les espècies de les ZEC i la ZEPA, així com l'evolució de l'estat de conservació de l'hàbitat i les espècies que s'hagen designat d'interés. D'aquesta manera, constituïran una eina que, sense necessitat de ser prèvia, serà complementària de les actuacions que es desenvolupen dins dels apartats "Millora, restauració i conservació" i "Informació dels valors naturals".

Dins d'aquest apartat s'han considerat les actuacions següents:

A.1. Estudi i seguiment dels hàbitats d'interés comunitari de prioritat especial.

Objectiu: actualització de la cartografia de detall (escala 1:10.000) dels hàbitats d'interés comunitari, prestant atenció especial als prioritaris, i anàlisi d'informació per a conèixer l'evolució dels paràmetres per a calcular els índexs dels blocs d'avaluació de l'estat de conservació dels hàbitats d'interés comunitari.

Descripció de l'actuació: s'han de fer els treballs necessaris per a conèixer els hàbitats presents a les ZEC, així com els processos que intervenen en el seu estat de conservació, de manera que permeten valorar-lo. Bàsicament aquests treballs consistiran en l'actualització de la cartografia inicial (escala 1:10.000), en la qual es registren els paràmetres necessaris per a avaluar l'estat de conservació.

Àmbit d'aplicació: tot l'àmbit de la norma de gestió.

A.2. Seguiment de l'estat de conservació de les espècies

Objectiu: conèixer l'evolució dels diferents paràmetres que permeten calcular els índexs dels blocs de l'estat de conservació de les espècies.

Descripció de l'actuació: s'han de dur a terme les actuacions necessàries per a determinar l'estat de conservació de les espècies. En aquest sentit, cal fer seguiments poblacionals acompanyats de treballs cartogràfics en què s'han d'identificar altres paràmetres d'interés (pressions, actuacions de conservació, etc.).

Àmbit d'aplicació: tot l'àmbit de la norma de gestió.

B. Millora, restauració i conservació

Comprén un grup d'actuacions destinades a millorar l'estat de conservació de la flora i la fauna, afavorir la regeneració de les zones degradades i corregir els principals impactes i amenaces, tant actuals com potencials, que succeeixen a la zona.

Dins d'aquest apartat s'han considerat les actuacions següents:

B.1. Conservació i millora dels hàbitats 5220* Matollars arborescents amb *Ziziphus* i 6110* Pasturatges calcaris càrstics

Objectiu: mantindre i millorar l'estat de conservació de l'hàbitat d'interés comunitari i de les espècies associades.

Descripció de l'actuació. S'executaran els treballs necessaris per a millorar l'estat de conservació dels hàbitats prioritaris 5220* Matollars arborescents amb *Ziziphus* i 6110* Pasturatges calcaris càrstics d'*Alyso-Sedion*, entre altres, els següents:

- Reforçament de les espècies típiques de l'hàbitat, com ara *Periploca laevigata* ssp. *angustifolia*, *Withania frutescens*, *Lycium intricatum*, *Asparagus albus* i *Commicarpus africanus*. A més, es plantaran espècies característiques de l'hàbitat com ara *Ziziphus lotus* i *Maytenus senegalensis* ssp. *Europea*. Pressupost de la partida segons projecte: 210.245 euros.

- Restauració de la coberta vegetal
- Col·locació de tubs protectors
- Reg de manteniment
- Reposició de falles
- Eliminació de peus morts o en declivi sever de *Pinus halepensis* i d'espècies invasores. Pressupost de la partida segons projecte: 274.190 euros (més del 80 % executat).
- Tractaments d'eliminació biomassa morta i control de l'erosió.
- Tractament eliminació biomassa morta i control de l'erosió.
- Aclarida i poda de formació de la pineda supervivent.
- Eliminació de peus morts o en declivi sever de *Pinus halepensis* i d'espècies invasores.

El projecte pretén generar formacions vegetals amb més diversitat florística, tolerant a la sequera i als extrems climàtics, que conformen un ecosistema més resistent i resilient. Aquests nous matollars arborescents, característics del sud-est peninsular semiàrid, crearan illes de recursos gràcies a la seua morfologia particular i el seu paper facilitador.

Àmbit d'aplicació: zones aptes per a la restauració de l'hàbitat en les ZEC Serra d'Orihuela.

B.2. Prevenció d'incendis forestals

Objectiu: minimitzar el risc d'inici d'incendis forestals, així com la superfície afectada per aquests.

Descripció de l'actuació: ateses les característiques del territori que abasta aquesta norma de gestió, hi ha risc que produïsquen incendis forestals, encara que, generalment, són de dimensions reduïdes. Quan es produeix un incendi, hi ha una alta probabilitat d'afecció sobre hàbitats d'interès comunitari, fet que, al seu torn, pot provocar la mort o l'abandó de la zona de les espècies lligades a aquests.

Per a minimitzar el risc d'incendis, així com de les conseqüències quan es produeixen, el Govern Valencià, a través de la conselleria competent en incendis forestals (actualment la Direcció General de Prevenció d'Incendis Forestals, de la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica) té prevista una sèrie d'actuacions (dotades tant amb mitjans materials com personals) destinades a la prevenció i al foment de la capacitat d'extinció.

S'han desenvolupat eines específiques per al territori considerat en aquesta norma de gestió, entre les quals cal destacar els plans de prevenció d'incendis forestals sectorials, plans locals de prevenció d'incendis, etc. L'existència d'aquestes eines específiques i, en particular, dels plans locals de prevenció d'incendis s'ha de tindre en compte de manera explícita en la prioritització eventual de les actuacions que s'hagen de desenvolupar en l'àmbit de la norma de gestió.

Àmbit d'aplicació: tot l'àmbit de la norma de gestió.

B.3. Control d'espècies exòtiques invasores

Objectiu: prospecció, detecció precoç i eliminació d'espècies invasores en tot l'àmbit de la norma de gestió.

Descripció de l'actuació: es faran treballs de detecció precoç d'espècies exòtiques invasores amb les corresponents campanyes d'erradicació d'espècies al·lòctones, prioritant les actuacions sobre les espècies amb més capacitat invasora i d'alteració de la vegetació natural, i especialment sobre la planta *Cylindropuntia pallida* a la ZEC Serra d'Orihuela. Per a aquesta última, s'elaborarà amb l'Ajuntament un projecte tècnic de detall destinat a localitzar les masses existents de *C. pallida*, a dimensionar les quantitats que cal erradicar i a determinar les necessitats econòmiques per a l'execució. Aquest projecte tècnic considerarà els punts següents:

- Àmbit del projecte dins del LIC Serra d'Orihuela.
- Metodologia de localització i quantificació de l'espècie.
- Protocol d'actuació en la restauració d'hàbitats afectats per l'espècie *C. pallida*.
- Previsions d'actuació en terrenys de titularitat pública i privada.
- Seguiment dels indicadors de seguiment.
- Càlcul de costos i programa de finançament de les actuacions.

Àmbit d'aplicació: tot l'àmbit de la norma de gestió

B.4. Valoració econòmica de la retirada de residus depositats en abocadors il·legals

Objectiu: obtenir un pressupost per a dur a terme la retirada dels residus dels abocadors incontrolats presents en el territori comprés en aquesta norma de gestió.

Descripció de l'actuació: es farà una valoració econòmica del cost que suposaria retirar els residus existents en els abocadors incontrolats, així com el trasllat a un abocador legal. Així mateix, aquesta valoració haurà de preveure els costos de restauració dels terrenys afectats mitjançant el condicionament del terreny i la plantació d'espècies d'interès, en cas de ser necessari després de retirar els residus.

Àmbit d'aplicació: tot l'àmbit de la norma de gestió.

B.5. Valoració econòmica del control d'accés pels camins i les sendes del territori

Objectiu: obtenir un pressupost per a dur a terme un control d'accés persones i vehicles.

Descripció de l'actuació: es faran els treballs necessaris per a valorar el cost per a controlar l'accés pels camins i les sendes (aplicable especialment en el cas de vehicles de motor o tracció mecànica), en l'àmbit de les normes de gestió, per a compatibilitzar l'ús públic dels espais amb la conservació d'espècies i hàbitats naturals.

Àmbit d'aplicació: zones A, B i C

B.6. Coordinació amb els ajuntaments, les federacions esportives i els agents socials per a identificar i compatibilitzar les activitats esportives i/o tradicionals (barranquisme, escalada, ciclisme de muntanya, descens popular dels arenals interiors, etc.) i activitats d'oci a l'aire lliure amb les necessitats de conservació dels hàbitats naturals i les espècies presents

Objectius: compatibilitzar l'ús públic dels ecosistemes forestals, rocosos i els arenals de vessant amb la conservació d'espècies i hàbitats naturals.

Descripció de l'actuació: la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica ha realitzat en l'àmbit d'aquesta norma de gestió una primera identificació dels hàbitats rocosos i dels arenals de vessant, i de les espècies presents allà, així com dels llocs on es practiquen activitats esportives que puguen ser problemàtiques per a la seua conservació. Per a això, s'ha utilitzat la informació cartogràfica corresponent als hàbitats naturals d'interès comunitari i en el Banc de dades de la biodiversitat de la Comunitat Valenciana.

D'altra banda, el departament competent en matèria de protecció d'hàbitats i espècies i de conservació de la Xarxa Natura 2000 aplica des de fa anys el Decret 179/2004, mitjançant un protocol intern d'actuació, en el qual es determina el procediment per a aplicar la regulació de determinades activitats en les zones en què s'ha constatat, mitjançant informació tècnica contrastada, l'existència d'afeccions significatives sobre determinats hàbitats o espècies. Cal indicar que aquest procediment, que sol tindre com a resultat una regulació temporal de les activitats — només en casos excepcionals s'ha aplicat una limitació total— s'aplica, com s'ha indicat, des de l'aprovació de l'esmentat Decret 179/2004.

Dins d'aquest marc de regulació de les activitats esportives i d'esplai en el medi natural, es considera convenient identificar i inventariar les principals vies pecuàries i la xarxa de camins tradicionals que durant segles han servit de trànsit habitual entre les poblacions que circumscriuen aquests espais. Mitjançant l'inventari d'aquestes vies, es pretén que el conjunt de la xarxa de camins servisca d'infraestructura bàsica per a l'ús social i esportiu d'aquests espais i siga un impuls per a la divulgació i el coneixement d'aquests espais i de la seua importància natural.

Per a l'equilibri entre l'ús del territori i la conservació de la flora i fauna, es considera necessari involucrar els ajuntaments, amb la participació dels usuaris esportius i de tots els agents socials implicats, en les mesures de conservació d'aquesta norma de gestió.

Per això es planteja aquesta mesura, que consisteix a col·laborar amb els ajuntaments per a:

- a) Identificar amb precisió els hàbitats rocosos i les espècies presents que poden resultar afectats per la pràctica d'activitats esportives (escalada, parapent, barranquisme, senderisme, ciclisme de muntanya, descens d'arenals, etc.).
- b) Localitzar i inventariar les zones on es practiquen les activitats esportives i que poden ser problemàtiques per a la conservació dels hàbitats i les espècies.
- c) Identificar la problemàtica que suposen les pràctiques esportives per als hàbitats naturals i les espècies.
- d) Identificar zones sensibles.
- e) Regular l'accés, el trànsit rodat i altres activitats per les autoritats competents.
- f) Realitzar un inventari de la xarxa de les principals vies pecuàries, camins rurals i altres vies de comunicació tradicionals entre pobles i paratges dels espais de la Xarxa Natura 2000 d'aquestes normes de gestió.

El desenvolupament d'aquesta mesura ha de tindre en compte la previsió d'actualització del protocol d'aplicació del Decret 179/2004, vigent actualment.

El resultat d'aquesta mesura serà la consecució d'un pla de compatibilització de l'ús públic i la conservació de l'ecosistema rocós i els arenals de vessant en l'àmbit d'aquestes normes de gestió, en el qual participaran els ajuntaments implicats, les administracions competents en la gestió del territori i els agents socials rellevants a aquest efecte, i en el qual es concretaran, almenys, els aspectes següents:

- Activitats i actuacions que cal considerar incompatibles.
- Les mesures d'informació i sensibilització necessàries per a evitar afeccions sobre hàbitats i espècies característiques.
- El procediment de coordinació entre les administracions segons el tipus d'activitat que s'ha de realitzar.

La previsió d'aquesta mesura de gestió s'entén sense perjudici de les actuacions ja adoptades o que hagen d'adoptar-se per a evitar l'eventual afecció sobre els hàbitats i les espècies sensibles, en el marc d'aplicació del Decret 179/2004. Igualment, es preveu que l'aplicació del que estableix aquest decret quant a les determinacions incloses en aquesta mesura es reculla en una resolució de la direcció general competent.

Àmbit d'aplicació: zones A, B i C

B.7. Seguiment i correcció de línies elèctriques perilloses per a l'avifauna

Objectiu: identificació de trams i suports de les línies elèctriques perilloses per a les aus, tant per col·lisió com per electrocució, per a l'avifauna

Descripció de l'actuació: per a reduir la mortalitat de l'avifauna silvestre en les línies elèctriques, es faran els treballs necessaris per a identificar i corregir els trams i els suports que suposen una amenaça per a les aus de la ZEPA i en les àrees prioritàries definides en l'annex I de la Resolució de 15 d'octubre de 2010, del conseller de Medi Ambient, Aigua, Urbanisme i Habitatge i

vicepresident tercer del Consell, per la qual s'estableixen les zones de protecció de l'avifauna contra la col·lisió i l'electrocució que estiguen incloses en l'àmbit territorial de la present norma de gestió.

El pressupost inclòs en la mesura es refereix únicament als treballs d'identificació de línies elèctriques i punts perillosos, perquè els costos de correcció corresponen, segons els casos, a l'Administració estatal o als titulars (vegeu el Reial decret 1432/2008, de 29 d'agost, pel qual s'estableixen mesures per a la protecció de l'avifauna contra la col·lisió i l'electrocució en línies elèctriques d'alta tensió, *en concret la disposició addicional única*, i l'esmentada Resolució de 15 d'octubre de 2010, del conseller de Medi Ambient, Aigua, Urbanisme i Habitatge i vicepresident tercer del Consell).

Àmbit d'aplicació: la ZEPA i les àrees prioritàries definides en l'annex I de la RESOLUCIÓ de 15 d'octubre de 2010, del conseller de Medi Ambient, Aigua, Urbanisme i Habitatge i vicepresident tercer del Consell, per la qual s'estableixen les zones de protecció de l'avifauna contra la col·lisió i l'electrocució que estiguen incloses en l'àmbit territorial de la present norma de gestió.

B.8. Coordinació amb la Planificació Hidrològica del Xúquer i amb la Planificació Hidrològica del Segura

Objectiu: col·laborar amb la Confederació Hidrogràfica del Xúquer (CHX) i amb la Confederació Hidrogràfica del Segura (CHS) per a:

- Identificar amb més precisió les masses d'aigua vinculades als espais Xarxa Natura 2000 objecte d'aquesta norma de gestió amb l'anàlisi detallada dels hàbitats i les espècies vinculats al medi hídic.
- Definir i aplicar un règim ambiental de cabals i necessitat d'aquests per part dels hàbitats d'interés comunitari i les espècies prioritàries vinculades a la massa d'aigua.

Fer un seguiment i col·laborar amb la Confederació per a determinar els indicadors de seguiment necessaris per a avaluar l'estat de conservació d'aquestes masses d'aigua, des de la perspectiva del compliment de la Directiva d'hàbitats.

Descripció de l'actuació: d'acord amb la Directiva 2000/60/CE (DMA), i a la Llei d'aigües (Reial decret legislatiu 1/2001, de 20 de juliol), el Pla hidrològic de conca té com a objectiu previndre la deterioració i millorar l'estat dels ecosistemes aquàtics i promoure l'ús sostenible de l'aigua. Aquest pla hidrològic haurà de contindre els objectius ambientals que caldrà assolir en les masses d'aigua i en les zones protegides —entre les quals hi ha les zones de la Xarxa Natura 2000— existents en l'àmbit territorial de la DHX vinculades a les masses d'aigua.

La Confederació Hidrogràfica del Xúquer ha dut a terme una primera identificació de les masses d'aigua vinculades als espais Xarxa Natura 2000, que cal millorar utilitzant la informació cartogràfica corresponent als hàbitats naturals d'interés comunitari.

D'altra banda, hi ha un cert solapament entre l'objectiu de la planificació hidrològica d'assolir un bon estat ecològic de les masses d'aigua i de l'objectiu de la planificació dels espais de la Xarxa Natura 2000 d'aconseguir un estat de conservació favorable dels hàbitats naturals d'interés comunitari riberencs i de les espècies lligades a l'aigua. Els dos objectius podrien aconseguir-se mitjançant la definició i l'aplicació d'un règim ambiental de cabals, mesura prevista en l'Esquema de temes importants per a la demarcació hidrogràfica del Xúquer del tercer cicle de planificació hidrològica 2022-2027, de desembre de 2020.

Finalment, és convenient analitzar i interpretar les dades recollides periòdicament en la xarxa d'estacions de què disposa la Confederació Hidrogràfica del Xúquer (Xarxa Integral de Qualitat d'Aigües) per a comprovar si en les masses d'aigua presents en l'àmbit d'aquesta norma de gestió es compleixen els objectius mediambientals i si aquests objectius són suficients a l'efecte de la Directiva d'hàbitats. Així com la col·laboració amb la Confederació per a determinar els indicadors necessaris per al seguiment i l'avaluació de l'estat de conservació d'aquestes masses d'aigua, des

de la perspectiva del compliment de la Directiva d'hàbitats.

Àmbit d'aplicació: masses d'aigua superficials i subterrànies localitzades en l'àmbit de la norma de gestió.

B.9. Pla, programa o projecte de prevenció i restauració d'àrees degradades originades per processos erosius puntuals d'origen antropogènic

Objectiu: en coordinació amb les actuacions B.5 i B.6, determinar la situació actual i una programació de les accions i mesures dirigides a:

- Identificar amb més precisió els punts degradats causats per processos erosius d'origen antropogènic, principalment els causats per activitats d'ús públic i els derivats per l'abandó del manteniment dels marges d'antigues terrasses.
- Realitzar una proposta tècnica i programàtica d'actuacions dirigides a la restauració dels punts i les àrees identificades en el procés del punt anterior.

Descripció de l'actuació: es proposa un disseny d'accions dirigides a la restauració de punts i àrees prioritàries que estiguen afectats per processos erosius d'origen antropogènic. Aquestes accions es podran emmarcar en un pla, un programa o un projecte global o diversos específics per a cadascuna de les zones que es determinen el procés de diagnòstic dins de l'àmbit d'aquestes normes de gestió. El contingut d'aquest marc d'accions i mesures podrà contindre com a mínim:

- Diagnòstic de la situació de partida.
- Zonificació de les àrees prioritàries d'actuació.
- Mesura de restauració de murs i marges d'antigues terrasses agrícoles.
- Mesures de restauració de zones degradades pel pas de bicicletes i altres usos d'esports a l'aire lliure.
- Senyalització de zones excloses a concentracions d'activitats, reixats en camins, itineraris alternatius, elements dissuasius, etc.
- Fonts de finançament i agents col·laboradors en la vigilància i control de processos.

Tot això dins del marc normatiu existent en matèria d'ús públic, circulació per terrenys forestals i regulació d'activitats a l'aire lliure i atenent els instruments d'ordenació d'aquests usos que existisquen en l'àmbit d'aquestes normes. En el cas de la ZEC de la Serra de Crevillent, s'atendrà el CATÀLEG D'ITINERARIS PER A ACTIVITATS ESPORTIVES I RECREATIVES DE CREVILLENT

Àmbit d'aplicació: tot l'àmbit de la norma de gestió.

C. Informació dels valors naturals per a fomentar la conservació i el desenvolupament sostenible de l'entorn

Mitjançant les actuacions que preveu aquest programa, es pretén augmentar el coneixement dels valors naturals de la zona de la població local, amb la finalitat que els ciutadans col·laboren tant directament com indirectament en la conservació del medi ambient.

Dins d'aquest apartat s'han considerat les actuacions següents:

C1. Campanya d'informació i conscienciació ciutadana entre la població local.

Objectiu: augmentar l'estima dels espais naturals i de les espècies d'interés entre la població local, així com transmetre la importància del territori dins de la Xarxa Natura 2000.

Descripció de l'actuació: es farà una campanya informativa entre la població local, amb l'objectiu de donar a conèixer les principals característiques i valors dels hàbitats i les espècies de la zona.

Aquesta campanya ha de dirigir-se a tots els sectors de la població, però ha de prestar atenció especial als que poden exercir alguna influència sobre els hàbitats i les espècies que alberguen, així com prestar atenció especial a la població jove pel fet que seran els futurs gestors de la zona.

S'editarà material informatiu, amb contingut adaptat al públic al qual es dirigisca, que es difondrà entre els diferents col·lectius de la zona.

Àmbit d'aplicació: tots els espais ZEC i ZEPA.

7. PROGRAMA D'ACTUACIONS

En aquest capítol es presenta sintèticament el programa d'actuacions previst per a executar aquesta norma de gestió, que no és un altre que la suma dels diferents projectes i actuacions que preveu el capítol de mesures de gestió activa.

Atés que la vigència de la norma de gestió és indefinida, el programa d'actuacions està formulat per a un marc temporal de referència de sis anys, corresponents al període establert per la Directiva 92/43/CEE per a l'emissió dels informes periòdics als quals es refereix l'article 17 de la directiva esmentada.

En funció de la seua naturalesa i dels objectius que es vol aconseguir, les actuacions s'han agrupat en tres grups temàtics, i el pressupost s'exposa a continuació.

PROJECTES PREVISTOS EN LES DIRECTRIUS I MESURES DE GESTIÓ ACTIVA	PRESSUPOST (€)
Avaluació de comunitats	34.398,00 €
Millora, restauració i conservació	572.078,00 €
Informació dels valors naturals per a fomentar la conservació i el desenvolupament sostenible de l'entorn	5.000,00 €
TOTAL SEXENNAL	610.476 €

A continuació, es presenta el desglossament del conjunt de mesures o actuacions de gestió activa previstes en aquesta norma de gestió, amb la indicació de la seua prioritat d'execució en cada zona, la font de finançament, la seua estimació econòmica i la responsabilitat sectorial de l'actuació.

Apartat	Núm.	Nom de la mesura o actuació de gestió activa	Prioritat	Font de finançament	Pressupost (€)	Responsabilitat sectorial de l'actuació	Previsió anual	
A. Avaluació de comunitats	A.1	Estudi i seguiment dels hàbitats d'interés comunitari de prioritat especial	Necessària: zones A i B	CADRECTE	21.840 €	CADRECTE	1	3.640
							2	3.640
							3	3.640
							4	3.640
							5	3.640
							6	3.640
	A.2	Seguiment de l'estat de conservació de les espècies	Necessària: tot l'àmbit de les normes de gestió	CADRECTE	12.558 €	CADRECTE	1	3.458
							2	728
							3	728
							4	3.458
							5	728
							6	3.458
B. Projecte de millora, restauració i conservació	B.1	Conservació i millora dels hàbitats 5220* Matollars arborescents amb <i>Ziziphus</i> i 6110* Pasturatges calcaris càrstics	Necessària: zona A	CADRECTE	484.435 €	CADRECTE	1	242.218
							2	242.217
							3	-
							4	-
							5	-
							6	-

Apartat	Núm.	Nom de la mesura o actuació de gestió activa	Prioritat	Font de finançament	Pressupost (€)	Responsabilitat sectorial de l'actuació	Previsió anual	
	B.2	Prevenició d'incendis forestals	Necessària: tot l'àmbit de les normes de gestió	CADRECTE	13.956 €	CADRECTE	1	2.326
							2	2.326
							3	2.326
							4	2.326
							5	2.326
							6	2.326
	B.3	Control d'espècies exòtiques invasores.	Necessària: masses d'aigua superficials localitzades en l'àmbit de les ZEC	CADRECTE	50.000 €	CADRECTE	1	8.333,33
							2	8.333,33
							3	8.333,33
							4	8.333,33
							5	8.333,33
							6	8.333,33
	B.4	Valoració econòmica de la retirada de residus depositats en abocadors il·legals	Prioritari: zones A i B	CADRECTE	1.500 €	CADRECTE	1	1.500
							2	-
							3	-
							4	-
							5	-
							6	-
	B.5	Valoració econòmica de la retirada de residus depositats en abocadors il·legals	Necessària: zones A i B	CADRECTE	1.500 €	CADRECTE	1	1.500
							2	-
							3	-
							4	-
							5	-
							6	-
B.6	Coordinació amb els ajuntaments per a identificar i compatibilitzar les activitats esportives amb les necessitats de conservació dels hàbitats naturals i les espècies presents.	Necessària: zones A, B i C.	CADRECTE	1.500 €	CADRECTE	1	1.500	
						2	-	
						3	-	
						4	-	
						5	-	
						6	-	
B.7	Seguiment de línies elèctriques perilloses per a l'avifauna			1.000 €	CADRECTE	1	166,66	
						2	166,66	
						3	166,66	
						4	166,66	
						5	166,66	
						6	166,66	
B.8	Coordinació amb la Planificació Hidrològica del Xúquer i amb la Planificació Hidrològica del Segura	Necessària: tot l'àmbit de la norma de gestió	CADRECTE	5.184 €	CADRECTE	1	1.364	
						2	2.364	
						3	364	
						4	364	
						5	364	
						6	364	
B.9	Pla, programa o	Necessària:	CADRECTE	12.000 €	CADRECTE	1	12.000	

Apartat	Núm.	Nom de la mesura o actuació de gestió activa	Prioritat	Font de finançament	Pressupost (€)	Responsabilitat sectorial de l'actuació	Previsió anual	
		projecte de prevenció i restauració d'àrees degradades originades per processos erosius puntuals d'origen antropogènic.	tot l'àmbit de la norma de gestió	E			2	0
							3	0
							4	0
							5	0
							6	0
C. Informació dels valors naturals per a fomentar la conservació i el desenvolupament sostenible de l'entorn.	C.1	Campanya d'informació i conscienciació ciutadana entre la població local	Necessària: tots els espais ZEC i ZEPA	CADRECTE	5.000 €	CADRECTE	1	3.000
							2	400
							3	400
							4	400
							5	400
							6	400
TOTAL					610.476 €		610.476 €	

CADRECTE: Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica

8. RÈGIM D'AVALUACIÓ DELS RESULTATS DE LES MESURES DE CONSERVACIÓ SOBRE ELS HÀBITATS I LES ESPÈCIES PRESENTS EN AQUESTES ÀREES

L'avaluació dels resultats de les mesures de conservació (normativa i criteris i mesures de gestió activa) sobre els hàbitats i les espècies presents en les ZEC i ZEPA objecte de la present norma de gestió es realitzarà periòdicament, coincidint en el temps amb la realització dels informes d'aplicació que preveu l'article 17 de la Directiva d'hàbitats (Directiva 92/43/CEE) i l'article 12 de la Directiva d'aus silvestres (Directiva 2009/147/CE).

Complementàriament, i amb la finalitat de contribuir a l'avaluació de l'aplicació de l'Estratègia de canvi climàtic i energia per a la Comunitat Valenciana (2020-2030), s'inclouen determinats indicadors específics de seguiment sobre l'evolució de l'estat de conservació dels hàbitats i les espècies d'interés comunitari que són sensibles als efectes del canvi climàtic. Aquests indicadors s'estableixen en la mateixa estratègia en funció del tipus d'accions i mesures que cal aplicar, i es classifiquen en indicadors de mitigació (IM), indicadors d'adaptació (IA) i indicadors comuns (IC).

S'instauen dos sistemes d'indicadors:

- Indicadors per al seguiment de l'estat d'aplicació de la norma de gestió.
- Indicadors per al seguiment de l'estat de conservació de les espècies i els hàbitats.
- Indicadors específics relacionats amb el canvi climàtic.

8.1. Indicadors per al seguiment de l'estat d'aplicació de la norma de gestió

Criteri/mesura de gestió activa	Indicadors	
	Realitzacions	Resultats
A.1. Estudi i seguiment dels hàbitats d'interés comunitari de prioritat especial.	Nombre de treballs tècnics i científics que es duen a terme a fi de fer el seguiment de l'estat de conservació.	Nombre d'hàbitats d'interés comunitari respecte del total, sobre els quals es disposa d'informació per a fer el seguiment del seu estat de conservació.
A. 2. Seguiment de l'estat de conservació de les espècies.	Nombre de treballs tècnics i científics que es duen a terme a fi de fer un seguiment de l'estat de	Nombre d'espècies d'interés comunitari respecte del total, sobre les quals es disposa d'informació per a fer el

Criteri/mesura de gestió activa	Indicadors	
	Realitzacions	Resultats
	conservació.	seguiment del seu estat de conservació.
B.1. Conservació i millora de l'hàbitat 5220* Matollars arborescents amb <i>Ziziphus</i> .	<p>Nombre de treballs executats i/o zones detectades per a la gestió de la vegetació per a afavorir l'hàbitat 5220*</p> <p>Nombre de repoblacions amb un pla de gestió orientat a l'obtenció de les estructures de l'hàbitat 5220*</p>	Nombre d'hectàrees que hagen canviat la seua estructura vegetal a favor de l'estructura de l'hàbitat 5220*
B.2. Prevenció d'incendis forestals.	Desenvolupament de plans de prevenció d'incendis forestals sectorials, plans locals de prevenció d'incendis.	Superfície cremada per any en l'àmbit de la norma de gestió.
B.3. Control d'espècies exòtiques invasores.	Nombre de treballs executats per a la detecció i el control d'espècies exòtiques invasores	<p>Nombre d'alertes de detecció primerenca</p> <p>Nombre de campanyes efectuades</p> <p>Nombre d'espècies respecte del total, sobre les quals s'han executat treballs d'eliminació</p> <p>Nombre de zones i/o focus on s'han eliminat espècies exòtiques invasores.</p>
B.4. Valoració econòmica de la retirada de residus depositats en abocadors il·legals	<p>Treballs encaminats a localitzar abocadors incontrolats en l'àmbit de la norma de gestió.</p> <p>Nombre de treballs executats i/o zones detectades per a poder presupostar la retirada de residus en l'àmbit que preveu aquesta norma de gestió.</p>	Obtenció i aprovació d'un pressupost per a la retirada de residus en abocadors il·legals.
B.5. Valoració econòmica del control d'accés pels camins i les sendes del territori.	<p>Treballs encaminats a localitzar els camins i les sendes existents en l'àmbit de la norma de gestió.</p> <p>Nombre de treballs executats i/o zones detectades per a poder presupostar el tancament controlat de camins i sendes en l'àmbit que preveu aquesta norma de gestió.</p>	Obtenció i aprovació d'un pressupost per al tancament controlat de camins i sendes en l'àmbit que preveu aquesta norma de gestió.
B.6. Coordinació amb els ajuntaments per a identificar i compatibilitzar les activitats esportives amb les necessitats de conservació dels hàbitats naturals i les espècies presents.	Nombre de treballs executats per a identificar totes les zones d'escalada, l'inventari de vies d'escalada i la identificació de zones sensibles per a localitzar i valorar-ne el possible impacte	<p>Nombre de zones sensibles identificades.</p> <p>Nombre de zones d'escalada en l'àmbit de la norma de gestió.</p> <p>Nombre de zones sensibles respecte del total de les quals es disposa d'informació per a fer l'avaluació i el seguiment del seu estat.</p>
B.7. Seguiment i correcció de línies elèctriques perilloses per a l'avifauna.	Nombre de treballs executats per a identificar trams de línies elèctriques que siguen una	Nombre de correccions efectuades sobre el total de trams identificats.

Criteri/mesura de gestió activa	Indicadors	
	Realitzacions	Resultats
	amenança tant per col·lisió com per electrocució.	
B.8. Coordinació amb la planificació hidrològica del Xúquer i amb la Planificació Hidrològica del Segura.	Nombre de reunions establides per a aconseguir l'objectiu. Volum d'informació recopilada.	Nombre de zones sensibles identificades. Nombre d'informes tècnics redactats.
B.9. Pla, programa o projecte de prevenció i restauració d'àrees degradades originades per processos erosius puntuals d'origen antropogènic	Realització del pla, el programa o el projecte realitzats per a l'àmbit de la norma de gestió, o per a cadascuna de les zones prioritàries d'afecció designades en procés d'elaboració.	Nombre d'àrees previstes en el pla, el programa o el projecte. Nombre d'accions realitzades de restauració de marges i nombre de punts restaurats.
C.1. Campanya d'informació i conscienciació ciutadana entre la població local.	Nombre d'activitats divulgatives i publicacions elaborades.	Percentatge de població que coneix la Xarxa Natura 2000

8.2. Indicadors per al seguiment de l'estat de conservació de les espècies i els hàbitats

8.2.1. Indicadors de seguiment de l'estat de conservació de les espècies i els hàbitats

Són els mateixos indicadors (paràmetres) que s'utilitzen per a establir l'estat de conservació, que serviran, en aquest cas, per a valorar si l'evolució dels elements de gestió és positiva o negativa respecte d'aquest "estat de conservació favorable" que cal mantindre o assolir.

8.2.2. Indicadors per a quantificar el progrés de la norma de gestió en relació amb el seguiment

S'estableixen dos indicadors:

1. **Grau de seguiment:** % d'espècies i hàbitats per als quals s'ha avaluat l'estat de conservació al cap de sis anys.
2. **Grau d'avanç en objectius de conservació:** % d'espècies i hàbitats que
  - a) Mantenen l'estat de conservació
  - b) Milloren l'estat de conservació
  - c) Empitjoren l'estat de conservació

A aquest efecte, el llinard per a quantificar un canvi en l'estat de conservació es defineix com el pas d'una categoria a una altra, de manera que en la figura següent qualsevol canvi de categoria de dreta a esquerra és una millora i un empitjorament en el sentit contrari:

Favorable	Desfavorable-inadequat	Desfavorable-roïn
Empitjora l'estat de conservació		
Millora l'estat de conservació		

El canvi de la categoria "desconegut" a qualsevol altra categoria no es considera una millora o un empitjorament de l'estat de conservació, encara que sí un avanç en el grau de coneixement de l'espècie o l'hàbitat. Igualment, el pas d'un estat de conservació conegut a la categoria de desconegut implica només una reculada en el grau de coneixement.

8.2.3. Indicadors específics relacionats amb el canvi climàtic

Atenent l'Estratègia per al canvi climàtic i energia per a la Comunitat Valenciana 2030, s'incorporen al programa de seguiment els indicadors següents com a elements que són sensibles a les variacions climàtiques produïdes pels efectes del canvi climàtic.

Id	Indicador	Unitat
IA-04-04	Nombre d'hàbitats de l'annex I de la Directiva hàbitats inclosos en la norma de gestió que són més sensibles al canvi climàtic.	Nombre
IA-04-05	Parcel·les de seguiment regular establides en hàbitats sensibles al canvi climàtic i riquesa en nombre d'espècies autòctones que contenen.	Nombre

ANEXO V

NORMA DE GESTIÓN DE LOS ESPACIOS PROTEGIDOS DE LA RED NATURA 2000 ZEC Y ZEPA “SERRES DEL SUD D’ALACANT”

ÍNDICE

1. ÁMBITO DE LA NORMA DE GESTIÓN
2. INVENTARIO DE TIPOS DE HÁBITATS NATURALES Y HÁBITATS DE ESPECIES PRESENTES EN LOS ESPACIOS, DESCRIPCIÓN DE SU ESTADO DE CONSERVACIÓN Y DE LOS CRITERIOS UTILIZADOS PARA INTERPRETARLO.
  - 2.1. Hábitats naturales y especies presentes en el espacio
    - 2.1.1. Hábitats de interés comunitario
    - 2.1.2. Especies de interés comunitario del Anexo II de la Directiva de Hábitats
    - 2.1.3. Aves del Anexo I de la Directiva Aves
    - 2.1.4. Otras especies de flora y fauna importantes para la gestión del espacio
  - 2.2. Determinación del estado de conservación de los hábitats y especies presentes en los espacios y criterios de valoración.
    - 2.2.1. Sistema de evaluación y criterios
    - 2.2.2. Valoración del Estado de conservación actual de los hábitats naturales y las especies
    - 2.2.3. Estado de conservación favorable.
      - 2.2.3.1. Definición del estado de conservación favorable de los hábitats
      - 2.2.3.2. Definición de estado de conservación favorable de las especies
3. OBJETIVOS DE CONSERVACIÓN Y GESTIÓN
  - 3.1. Objetivos de gestión referentes a los hábitats de interés comunitario
  - 3.2. Objetivos de gestión referentes a las especies
  - 3.3. Objetivos de gestión referentes al conjunto del espacio
4. ZONIFICACIÓN DEL ÁMBITO DE APLICACIÓN DE LA NORMA DE GESTIÓN
5. NORMATIVA DE APLICACIÓN DIRECTA Y RÉGIMEN DE EVALUACIÓN DE REPERCUSIONES
  - 5.1. Medidas para evitar el deterioro de los hábitats y las alteraciones sobre las especies
    - 5.1.1. Normas para la protección de hábitats naturales de interés comunitario de especial prioridad
    - 5.1.2. Normas para la protección de otros hábitats naturales de interés comunitario
    - 5.1.3. Normas para la protección de especies de fauna y flora
  - 5.2. Régimen de evaluación de repercusiones
    - 5.2.1. Obligación general de evaluar
    - 5.2.2. Concreción de la obligación de evaluar
      - 5.2.2.1. Planes, programas y proyectos excluidos de sustanciar la evaluación de repercusiones sobre la Red Natura 2000
      - 5.2.2.2. Resto de supuestos
6. CRITERIOS ORIENTADORES Y MEDIDAS DE GESTIÓN ACTIVA
  - 6.1. Criterios orientadores
    - 6.1.1. Criterios orientadores para la planificación y la gestión forestal
    - 6.1.2. Criterios orientadores para la creación y el mantenimiento de puntos de agua
    - 6.1.3. Criterios orientadores para la construcción o modificación de infraestructuras
    - 6.1.4. Criterios orientadores para las prácticas agrícolas

6.2. Medidas de gestión activa

7. PROGRAMA DE ACTUACIONES

8. RÉGIMEN DE EVALUACIÓN DE LOS RESULTADOS DE LAS MEDIDAS DE CONSERVACIÓN SOBRE LOS HÁBITATS Y ESPECIES PRESENTEN DICHAS ÁREAS.

8.1. Indicadores para el seguimiento del estado de aplicación de la norma de gestión

8.2. Indicadores para el seguimiento del estado de conservación de las especies y hábitats

8.2.1. Indicadores de seguimiento del estado de conservación de las especies y hábitats

8.2.2. Indicadores para cuantificar el progreso de la norma de gestión en relación con el seguimiento

8.2.3. Indicadores específicos relacionados con el cambio climático

1.ÁMBITO DE LA NORMA DE GESTIÓN

El ámbito de la norma de gestión, denominada en su conjunto “Serres del Sud d’Alacant”, incluye tres núcleos montañosos de características similares situados en el suroeste de la provincia de Alicante. Está constituido por 3 Zonas Especiales de Conservación (ZEC Serra de Crevillent, ZEC Sierra de Callosa de Segura y ZEC Sierra de Orihuela) y una Zona de Especial Protección para las Aves (ZEPA Serres del Sud d’Alacant), con una superficie total de 8.691,31 hectáreas. Su delimitación se extiende sobre 9 municipios repartidos en tres comarcas de la provincia de Alicante: Vinalopó Mitjà, El Baix Vinalopó y Baix Segura.

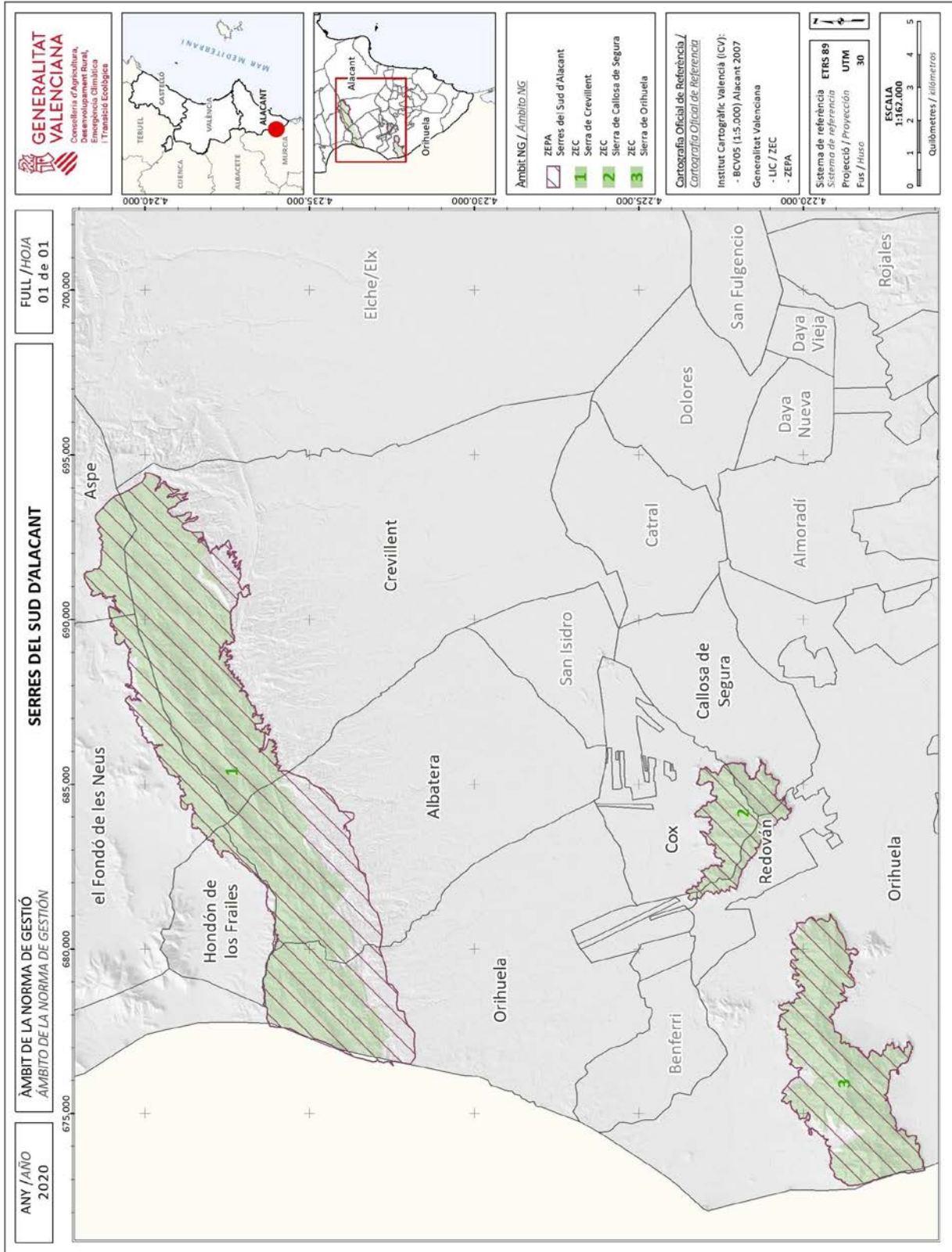
CÓDIGO	ESPACIOS	MUNICIPIOS	PROVINCIA	X*	Y*	SUPERFICIE ha
ES0000461	ZEPA Serres del Sud d’Alacant	Albatera Aspe Callosa de Segura Cox Crevillent el Fondó de les Neus Hondón de los Frailes Orihuela Redován	Alicante	685238	4236954	8635,95
ES5213022	ZEC Serra de Crevillent	Albatera Aspe Crevillent el Fondó de les Neus Hondón de los Frailes Orihuela	Alicante	685799	4237497	5056,43
ES5213023	ZEC Sierra de Callosa de Segura	Callosa de Segura Cox Redován	Alicante	683847	4222018	663,49
ES5213026	ZEC Sierra de Orihuela	Orihuela	Alicante	676544	4218818	1671,60

* Coordenadas de los centroides de los espacios en sistema de referencia ETRS89 y proyección UTM huso 30.

Geológicamente, el ámbito de la norma de gestión se encuadra en el conjunto bético valenciano donde existe una sucesión de anticlinorios y sinclinorios con orientación SW-NE, donde se pueden distinguir cuatro zonas que se corresponden a diferentes elementos geológicos: Prebético Externo, Prebético Interno, Sub-bético y Bético en sentido estricto.

En los relieves sub-béticos en el que dominan los materiales jurásicos, y en menor medida cretácicos, se localiza la ZEC “Serra de Crevillent”. Esta se encuentra en la Sierra de Crevillent (835 m) marcando el límite meridional del dominio sub-bético. En la zona Bética están las ZEC “Sierra de Callosa del Segura” y “Sierra de Orihuela”, dónde se sitúa la depresión del Segura que ha sido rellenada por materiales neógenos correspondientes al Mioceno, Plioceno y Cuaternario. En esta zona, a modo de islas, se levantan las sierras triásicas de Orihuela (634 m) y Callosa (568 m) compuestas por rocas dolomíticas marmóreas. La parte

norte de la ZEPA “Serres del sud d’Alacant” se localiza en la zona Sub-bética, mientras que la parte sur está en la zona Bética.

2. INVENTARIO DE TIPOS DE HÁBITATS NATURALES Y HÁBITATS DE ESPECIES PRESENTES EN LOS ESPACIOS, DESCRIPCIÓN DE SU ESTADO DE CONSERVACIÓN Y DE LOS CRITERIOS UTILIZADOS PARA INTERPRETARLO.

2.1. Hábitats naturales y especies presentes en el espacio

2.1.1. Hábitats de interés comunitario

En las ZEC objeto de la presente norma de gestión, se encuentran representados los siguientes hábitats de interés comunitario listados en el anexo I de la Directiva 92/43/CEE (Directiva Hábitats):

CÓDIGO ESPACIO	NOMBRE DEL ESPACIO	CÓDIGO HÁBITAT	HÁBITAT	SUPERFICIE OCUPADA (HA)	COBERTURA (% DE LA ZEC)
ZEC ES5213022	Serra de Crevillent	1430	Matorrales halonitrófilos (<i>Pegano-Salsolotea</i>)	82,15	1,6%
		1510*	Estepas salinas mediterráneas (<i>Limonietalia</i>)	16,54	0,3%
		1520*	Vegetación gipsícola ibérica (<i>Gypsophiletalia</i>)	585,84	11,6%
		5210	Matorrales arborescentes de <i>Juniperus</i> spp.	9,68	0,2%
		5330	Matorrales termomediterráneos y pre-estépicos	453,38	9,0%
		6110*	Prados calcáreos cársticos o basófilos del <i>Alysso-Sedion albi</i>	1,86	0,04%
		6220*	Zonas subestépicas de gramíneas y anuales del <i>Thero-Brachypodietea</i>	1326,56	26,2%
		8130	Desprendimientos mediterráneos occidentales y termófilos	17,34	0,3%
		8210	Pendientes rocosas calcícolas con vegetación casmofítica	178,81	3,5%
		92D0	Galerías y matorrales ribereños termomediterráneos (<i>Nerio-Tamaricetea</i> y <i>Securinegion tinctoriae</i>)	8,09	0,2%
		9320	Bosques de <i>Olea</i> y <i>Ceratonia</i>	17,14	0,3%
		9340	Encinares de <i>Quercus ilex</i> y <i>Quercus rotundifolia</i>	12,13	0,2%
		9540	Pinares mediterráneos de pinos mesogeanos endémicos	711,34	14,1%
ZEC ES5213023	Sierra de Callosa de Segura	5220*	Matorrales arborescentes de <i>Ziziphus</i>	-	-
		5330	Matorrales termomediterráneos y pre-estépicos	242,17	36,5%
		6110*	Prados calcáreos cársticos o basófilos del <i>Alysso-Sedion albi</i>	-	-
		6220*	Zonas subestépicas de gramíneas y anuales del <i>Thero-Brachypodietea</i>	97,41	14,7%
		8130	Desprendimientos mediterráneos occidentales y termófilos	0,88	0,1%
		8210	Pendientes rocosas calcícolas con vegetación casmofítica	75,88	11,4%
		9320	Bosques de <i>Olea</i> y <i>Ceratonia</i>	82,28	12,4%
		9540	Pinares mediterráneos de pinos mesogeanos endémicos	3,63	0,5%
ZEC ES5213026	Sierra de Orihuela	1430	Matorrales halonitrófilos (<i>Pegano-Salsolotea</i>)	1,13	0,1%
		5220*	Matorrales arborescentes de <i>Ziziphus</i>	-	-
		5330	Matorrales termomediterráneos y pre-estépicos	312,17	18,7%
		6110*	Prados calcáreos cársticos o basófilos del <i>Alysso-Sedion albi</i>	-	-
		6220*	Zonas subestépicas de gramíneas y anuales del <i>Thero-Brachypodietea</i>	96,92	5,8%

CÓDIGO ESPACIO	NOMBRE DEL ESPACIO	CÓDIGO HÁBITAT	HÁBITAT	SUPERFICIE OCUPADA (HA)	COBERTURA (% DE LA ZEC)
		8130	Desprendimientos mediterráneos occidentales y termófilos	2,64	0,2%
		8210	Pendientes rocosas calcícolas con vegetación casmofítica	140,73	8,4%
		8310	Cuevas no explotadas por el turismo	4,54	0,3%
		9320	Bosques de <i>Olea</i> y <i>Ceratonia</i>	49,91	3,0%
		9540	Pinares mediterráneos de pinos mesogeanos endémicos	381,74	22,8%

* Hábitat prioritario.

2.1.2. Especies de interés comunitario del Anexo II de la Directiva de Hábitats

La siguiente tabla muestra la información actualizada sobre la única especie del Anexo II de la Directiva de Hábitats presente en las ZEC objeto de la presente norma de gestión.

Nombre del espacio	Código Especie	Nombre común de la especie	Nombre científico de la especie	Grupo taxonómico	Unidad poblacional	Periodo considerado para la población	Tamaño poblacional
ZEC Sierra de Callosa de Segura	1688	Rabo de gato rosado	<i>Sideritis incana ssp. glauca</i>	P	Nº individuos	2017	4.801
ZEC Sierra de Orihuela	1688	Rabo de gato rosado	<i>Sideritis incana ssp. glauca</i>	P	Nº individuos	2017	47.155

Grupo taxonómico: P = Plantas.

2.1.3. Aves del anexo I de la Directiva Aves

Se consideran relevantes cinco especies de aves incluidas en el anexo I de la Directiva Aves presentes en la ZEPA. En la siguiente tabla se muestra la información actualizada sobre dichas especies, relativa a la población.

Código espacio	Nombre del espacio	Código Especie	Nombre de la especie	Nombre científico	Categoría de protección	Periodo considerado para la población	Tamaño poblacional
ZEPA ES0000461	Serres del Sud d'Alacant	A091	Águila real	<i>Aquila chrysaetos</i>	Nº de parejas reproductoras	2019	2p
		A215	Búho real	<i>Bubo bubo</i>	Cuadrículas UTM 1 km	2003	1
		A103	Halcón peregrino	<i>Falco peregrinus</i>	Nº de parejas reproductoras	2018	1p
		A093	Águila-azor perdicera	<i>Aquila fasciata</i>	Nº de parejas reproductoras	2019	4p
		A279	Collalba negra	<i>Oenanthe leucura</i>	Cuadrículas UTM 1 km	2012-2019	3p

Población. Si no se dispone de los datos de la población, esta se indica como: (C) si la especie es común, (R) escasa o (V) muy escasa. En ausencia total de datos sobre la población: (P) especie presente.

2.1.4. Otras especies de flora y fauna importantes para la gestión del espacio

En los espacios se da la presencia de otras especies importantes para la gestión del espacio. Se trata de

especies consideradas como amenazadas en la Comunitat Valenciana, por estar incluidas en las categorías “vulnerable” o “en peligro de extinción” en los listados actualizados de los catálogos valencianos de especies de fauna y flora amenazadas.

Código espacio	Nombre del espacio	Nombre común de la especie	Nombre científico de la especie	Grupo taxonómico	Categoría de protección	Unidad poblacional	Periodo considerado para la población	Tamaño poblacional
ZEC ES5213023	Sierra de Callosa de Segura	Lechuguino espinoso	<i>Lechuguino espinoso</i>	Plantas	En peligro De extinción	Nº de individuos	2016	1
ZEC ES5213022	Serra de Crevillent	Alzacola rojizo	<i>Cercotrichas galactotes</i>	Aves	En peligro De extinción	Cuadrículas UTM 1 km	2008	1

El Banco de Datos de Biodiversidad de la Comunitat Valenciana (BDBCv; <http://www.bdb.gva.es/>) también recoge la presencia del arto (*Maytenus senegalensis* subsp. *europaea*) en cuadrículas UTM de 1 km² parcialmente incluidas en la ZEC Sierra de Callosa de Segura. Sin embargo, estas observaciones, fechadas en 1984 y 1999, no han sido relocalizadas recientemente. En la actualidad, su presencia queda limitada a los 7 ejemplares supervivientes de la plantación realizada en 2003 en la MRF “Peñón de la Lobera” (Redován), que quedan localizados en las proximidades, pero fuera del ámbito territorial del espacio protegido Natura 2000.

2.2. Determinación del estado de conservación de los hábitats y especies presentes en los espacios y criterios de valoración.

2.2.1. Sistema de evaluación y criterios

El sistema de evaluación del estado de conservación, basado en la integración de cuatro grandes bloques o parámetros, está basado en las directrices establecidas para la evaluación de los hábitats y especies bajo el informe de aplicación de las Directivas Hábitat (artículo 17) y Aves (Artículo 12). Para el desarrollo de estas directrices, se ha elaborado un manual metodológico que explica los diferentes parámetros que se utilizan para la valoración de cada uno de los bloques de evaluación, análisis de la información disponible, herramientas de cálculo o las matrices y reglas de integración utilizadas. Este documento, llamado “Guía para la Evaluación del Estado de Conservación de los Hábitats y Especies en Red Natura 2000”, se encuentra alojado en la web: https://agroambient.gva.es/documents/91061501/354899767/IT06_2013+Gu%C3%ADa+para+la+evaluaci%C3%B3n+del+estado+de+conservaci%C3%B3n+de+los+h%C3%A1bitats+y+especies+en+Red+Natura+2000.pdf/02dc02aa-44b9-4abd-93b5-6c3fc15881ad?t=1645522209611, y puede ser consultado para una explicación detallada de las metodologías de cálculo de los resultados que se exponen en el Documento técnico informativo y justificativo de la presente norma de gestión (Memoria Técnica) cuyo resultado final se reproduce a continuación.

2.2.2. Valoración del Estado de conservación actual de los hábitats naturales y las especies

Estado de conservación actual de los hábitats terrestres de la ZEC Serra de Crevillent

CÓDIGO HÁBITAT	HÁBITAT	Rango	Superficie ocupada	Estructura y funciones específicas	Perspectivas de futuro	Evaluación global del estado de conservación
1430	Matorrales halonitrófilos (<i>Pegano-Salsolotea</i>)	F	F	F	F	F
1510*	Estepas salinas mediterráneas (<i>Limonieta</i>)	F	F	F	F	F
1520*	Vegetación gipsícola ibérica (<i>Gypsophiletalia</i>)	F	F	DI	DI	DI

5210	Matorrales arborescentes de <i>Juniperus</i> spp.	F	F	F	F	F
5330	Matorrales termomediterráneos y pre-estépicos	F	F	F	F	F
6110*	Prados calcáreos cársticos o basófilos del <i>Alyso-Sedion albi</i>	F	F	F	F	F
6220*	Zonas subestépicas de gramíneas y anuales del <i>Thero-Brachypodietea</i>	F	F	F	F	F
8130	Desprendimientos mediterráneos occidentales y termófilos	F	F	F	F	F
8210	Pendientes rocosas calcícolas con vegetación casmofítica	F	F	F	F	F
92D0	Galerías y matorrales ribereños termomediterráneos (<i>Nerio-Tamaricetea</i> y <i>Securinegion tinctoriae</i>)	F	F	F	F	F
9320	Bosques de <i>Olea</i> y <i>Ceratonía</i>	F	F	F	F	F
9340	Encinares de <i>Quercus ilex</i> y <i>Quercus rotundifolia</i>	F	F	F	F	F
9540	Pinars mediterráneos de pinos mesogeanos endémicos	F	F	DI	DI	DI

*Hábitat prioritario. Estado de conservación para todos los parámetros: F, Favorable (verde); DI, Desfavorable-Inadecuado (ámbar); DM, Desfavorable-Malo (rojo); D, Desconocido (insuficiente información para realizar una asignación; blanco).

Estado de conservación actual de los hábitats terrestres de la ZEC Sierra de Callosa de Segura

CÓDIGO HÁBITAT	HÁBITAT	Rango	Superficie ocupada	Estructura y funciones específicas	Perspectivas de futuro	Evaluación global del estado de conservación
5220*	Matorrales arborescentes de <i>Ziziphus</i>	D	D	D	D	D
5330	Matorrales termomediterráneos y pre-estépicos	F	F	F	F	F
6110*	Prados calcáreos cársticos o basófilos del <i>Alyso-Sedion albi</i>	D	D	D	D	D
6220*	Zonas subestépicas de gramíneas y anuales del <i>Thero-Brachypodietea</i>	F	F	F	F	F
8130	Desprendimientos mediterráneos occidentales y termófilos	F	F	F	F	F
8210	Pendientes rocosas calcícolas con vegetación casmofítica	F	F	F	F	F
9320	Bosques de <i>Olea</i> y <i>Ceratonía</i>	F	F	F	F	F
9540	Pinars mediterráneos de pinos mesogeanos endémicos	F	F	DI	DI	DI

*Hábitat prioritario. Estado de conservación para todos los parámetros: F, Favorable (verde); DI, Desfavorable-Inadecuado (ámbar); DM, Desfavorable-Malo (rojo); D, Desconocido (insuficiente información para realizar una asignación; blanco).

Estado de conservación actual de los hábitats terrestres de la ZEC Sierra de Orihuela

CÓDIGO HÁBITAT	HÁBITAT	Rango	Superficie ocupada	Estructura y funciones específicas	Perspectivas de futuro	Evaluación global del estado de conservación
1430	Matorrales halonitrófilos (<i>Pegano-Salsolotea</i>)	F	F	F	F	F
5220*	Matorrales arborescentes de <i>Ziziphus</i>	D	D	D	D	D
5330	Matorrales termomediterráneos y pre-estépicos	F	F	F	F	F
6110*	Prados calcáreos cársticos o basófilos del <i>Alyso-Sedion albi</i>	D	D	D	D	D
6220*	Zonas subestépicas de gramíneas y anuales del <i>Thero-Brachypodietea</i>	F	F	F	F	F
8130	Desprendimientos mediterráneos occidentales y termófilos	F	F	F	F	F
8210	Pendientes rocosas calcícolas con vegetación casmofítica	F	F	F	F	F
8310	Cuevas no explotadas por el turismo	F	F	F	F	F
9320	Bosques de <i>Olea</i> y <i>Ceratonia</i>	F	F	F	F	F
9540	Pinares mediterráneos de pinos mesogeanos endémicos	F	F	DI	DI	DI

*Hábitat prioritario. Estado de conservación para todos los parámetros: F, Favorable (verde); DI, Desfavorable-Inadecuado (ámbar); DM, Desfavorable-Malo (rojo); D, Desconocido (insuficiente información para realizar una asignación; blanco).

2.2.3. Estado de conservación favorable.

2.2.3.1. Definición del estado de conservación favorable de los hábitats

Dada las limitaciones para la obtención de datos que permitan evaluar el estado de conservación de los hábitats en el momento de la entrada en vigor de la Directiva Hábitat, así como la ausencia de perturbaciones significativas hasta la valoración actual, se asume que el **Estado de Conservación Favorable de los Hábitats** para los diferentes espacios viene definido por el mantenimiento o mejora de los valores actuales de los parámetros de evaluación. Esto quiere decir, que los hábitats se encontrarán en estado favorable si mantienen o mejoran esos valores actuales (los que presentaron cuando se evaluó el estado actual de los hábitats) cuando ya han alcanzado el estado Favorable. En aquellos casos en los que el estado actual fuera determinado como Desfavorable-Inadecuado o Desfavorable-Malo, los hábitats alcanzarán el estado Favorable si mejora la situación de aquellos bloques de evaluación que han motivado estos estados. Esta mejora puede producirse por diferentes motivos, como la aplicación de las directrices de gestión activa (restauración, eliminación de factores de alteración, etc.) o la propia evolución natural de los hábitats.

2.2.3.2 Definición de estado de conservación favorable de las especies

Para las especies que han mostrado una valoración global Favorable, se considera que mantendrán o mejorarán su estado de conservación siempre que los valores actuales de los parámetros de evaluación se mantengan estables o se incrementen con respecto a los de referencia. Por tanto, se encontrarán en estado de conservación favorable si se mantienen o incrementan los valores poblacionales de referencia favorable, el rango y la superficie y calidad del hábitat.

Para las especies que han mostrado una valoración global Desfavorable Malo/ Desfavorable Inadecuado, estas alcanzarán el estado favorable una vez los parámetros de evaluación se recuperen hasta alcanzar o superar los valores de referencia o las tendencias que han motivado esta catalogación de estado desfavorable.

3. OBJETIVOS DE CONSERVACIÓN Y GESTIÓN

3.1. Objetivos de gestión referentes a los hábitats de interés comunitario

Los objetivos de gestión comunes para el conjunto de los hábitats de interés comunitario de presencia confirmada en el espacio son los siguientes:

- a) Actualizar periódicamente la información cartográfica de la superficie y cobertura, así como aquellos parámetros que permitan calcular los diferentes índices de los bloques de evaluación del estado de conservación de los hábitats.
- b) Mantener o mejorar la distribución, superficie, cobertura y funciones específicas de cada uno de los hábitats en el momento de entrada en vigor de la Norma de Gestión. Con carácter general, se permitirá la evolución natural de los tipos de hábitats a otras comunidades —no necesariamente más maduras— de su serie sucesional, siempre que estos cambios no se deban a alteraciones provocadas directa o indirectamente por la actividad humana, y sin perjuicio de que el estado de conservación de determinados hábitats exija una intervención activa en otro sentido.

3.2. Objetivos de gestión referentes a las especies

Los objetivos de gestión para las especies del anexo II de la Directiva Hábitats y del anexo I de la Directiva de Aves Silvestres presentes en el espacio y para las otras especies importantes para la gestión del espacio son:

- a) Actualizar de forma periódica la información sobre el tamaño poblacional, así como de aquellos parámetros que permitan calcular los diferentes índices de los bloques de evaluación del estado de conservación de la especie.
- b) Mantener o mejorar la población en el momento de entrada en vigor de la norma de gestión, siempre que estos parámetros permitan considerar que la especie se encuentra dentro del “estado de conservación favorable” y que las perspectivas de futuro para estas variables sean buenas.
- c) Mantener los hábitats de las especies mediante la eliminación de los factores que están afectando de forma negativa a su estado de conservación.

3.3. Objetivos de gestión referentes al conjunto del espacio

Con objeto de integrar los diferentes objetivos específicos para los hábitats y las diferentes clasificaciones de especies, los objetivos de gestión para el conjunto del espacio pretenden redimensionar los anteriores de forma que puedan establecerse prioridades en función de las siguientes directrices:

- a) **Concepción en red.** Contribución de cada hábitat y/o especie al conjunto de la Red Natura 2000 a escala regional (Comunitat Valenciana), nacional y europea.

En función de la cobertura de cada hábitat y especie dentro del espacio, de la proporción relativa que representa dentro del conjunto de la de la Red Natura 2000 en la Comunitat Valenciana y de la contribución relativa de la primera a la Red Natura 2000 en Europa, los hábitats y especies más importantes son los siguientes:

- a. Hábitats naturales de interés comunitario que se consideran de especial prioridad o protegidos por la normativa autonómica:

1520* Vegetación gipsícola ibérica (*Gypsophiletalia*).

5220* Matorrales arborescentes de *Ziziphus*

- b. Especies:

Especies de interés comunitario:

Sideritis incana ssp. *glauca*

Aves del anexo I de la Directiva:

Águila-azor perdicera (*Aquila fasciata*)

Por lo que tendrán prioridad las medidas de gestión que favorezcan la conservación de estos elementos.

- **Priorización de recursos.** Las medidas de gestión activa podrán iniciarse de acuerdo con un calendario de prioridades basadas en el grado de importancia de las especies en un contexto de recursos limitados. En este sentido, el orden de prioridad para la ejecución de medidas de gestión se centrará sobre los siguientes hábitats prioritarios, en caso de ser necesario, será el siguiente:

1520* Vegetación gipsícola ibérica (*Gypsophiletalia*).

5220* Matorrales arborescentes de *Ziziphus*

Y respecto a las especies:

Sideritis incana subsp. *glauca*

Aves del Anexo I de la Directiva:

Águila-azor perdicera (*Aquila fasciata*)

- **Contexto económico, social y territorial**

La evolución de la aplicación de la norma de gestión tendrá en cuenta los cambios en el contexto económico, social y territorial del entorno del espacio, de forma que se adapte, en la medida de lo posible, a las diferentes necesidades y limitaciones impuestas por el medio socioeconómico. Esta adaptación podrá tener lugar siempre y cuando no sean contrarias a los objetivos de gestión de los hábitats y especies y contribuya a alcanzar un estado de conservación favorable de los mismos.

En la medida que las actividades tradicionales contribuyan a la conservación de los espacios contemplados en la presente norma y al mantenimiento en un estado favorable de los hábitats y especies presentes en los mismos, se prestará una atención preferente a aquellas medidas que se dirijan al fomento de dichas actividades, con especial atención al apoyo económico derivado de la aplicación de los instrumentos financieros disponibles para la Red Natura 2000.

La información sobre la Red Natura 2000 entre la población local, así como la concienciación sobre los objetivos que persigue y la necesaria implicación y participación activa de los habitantes de los espacios incluidos en la Red para garantizar el cumplimiento de dichos objetivos, se considerará un marco de actuación prioritario en el desarrollo y aplicación de la presente norma.

4. ZONIFICACIÓN DEL ÁMBITO DE APLICACIÓN DE LA NORMA DE GESTIÓN

El ámbito de aplicación de la norma de gestión se zonifica, a efectos normativos y de gestión, en cuatro categorías (Zona A, Zona B, Zona C y Zona D). El criterio determinante de la zonificación es la presencia o no de hábitats y especies para los que se establecen objetivos de conservación en la norma de gestión, así como el carácter prioritario o no de los mismos.

4.1. ZONA A

Áreas de las ZEC en las que conste la presencia de hábitats prioritarios incluidos en el Anexo I de la Directiva Hábitats (a excepción de los hábitats 6220* y 6110*, incluidos en la Zona B por su amplia representatividad) y de los hábitats protegidos señalados en el Decreto 70/2009, de 22 de mayo, del Consell, por el que se crea y regula el Catálogo Valenciano de Especies de Flora Amenazada y se regulan medidas adicionales de conservación. Los hábitats considerados son los siguientes:

CÓDIGO	HÁBITAT
1510*	Estepas salinas mediterráneas (<i>Limonietalia</i>)
1520*	Vegetación gipsícola ibérica (<i>Gypsophiletalia</i>)

CÓDIGO	HÁBITAT
5220*	Matorrales arborescentes de <i>Ziziphus</i>
8310	Cuevas no explotadas por el turismo

*Prioritarios anexo I DH.

Las zonas grafiadas bajo esta categoría en la cartografía de la zonificación corresponden a los recintos donde se ha contrastado la presencia de los hábitats 1510* Estepas salinas mediterráneas (*Limonietalia*), 1520*, Vegetación gipsícola ibérica (*Gypsophiletalia*) y 5220* Matorrales arborescentes de *Ziziphus*.

El hábitat 8310* Cuevas no explotadas por el turismo no se ha representado en el plano de zonificación, porque la escala de trabajo de la cartografía anexa y el carácter puntual del hábitat no permiten visualizar su presencia y localización. En cualquier caso, a los efectos de la aplicación de la normativa correspondiente, la existencia de dicho hábitat implica la aplicación de lo establecido al respecto para Zona A.

4.2. ZONA B

Áreas de las ZEC en las que conste la presencia de hábitats de interés comunitario del Anexo I de la Directiva Hábitats que no se hayan incluido en la categoría anterior, además de los hábitats prioritarios 6110* (Prados calcáreos o basófilos de *Alyso-Sedion albi*) y 6220* (Zonas subestépicas de gramíneas y anuales de *Thero-Brachypodietea*).

CÓDIGO	HÁBITAT
1430	Matorrales halonitrófilos (<i>Pegano-Salsolotea</i>)
5210	Matorrales arborescentes de <i>Juniperus</i> spp.
5330	Matorrales termomediterráneos y pre-estépicos
6110*	Prados calcáreos cársticos o basófilos del <i>Alyso-Sedion albi</i>
6220*	Zonas subestépicas de gramíneas y anuales del <i>Thero-Brachypodietea</i>
8130	Desprendimientos mediterráneos occidentales y termófilos
8210	Pendientes rocosas calcícolas con vegetación casmofítica
92D0	Galerías y matorrales ribereños termomediterráneos (<i>Nerio-Tamaricetea</i> y <i>Securinegion tinctoriae</i>)
9320	Bosques de <i>Olea</i> y <i>Ceratonia</i>
9340	Encinares de <i>Quercus ilex</i> y <i>Quercus rotundifolia</i>
9540	Pinares mediterráneos de pinos mesogeanos endémicos

*Prioritarios anexo I DH.

4.3. ZONA C

Áreas que no coincidan con los criterios establecidos para las otras categorías de zonificación. En concreto, se aplica esta categoría a los territorios incluidos en ZEPA que no coincidan con las ZEC, así como a las áreas de las ZEC que no cumplan criterios para ser incluidas como Zonas A o B. Desde este punto de vista, esta categoría de zonificación va dirigida sobre todo a la protección de las poblaciones y hábitats de las especies incluidas en el Anexo I de la Directiva de Aves en todo el ámbito de la norma de gestión, así como de las especies incluidas en el Anexo II de la Directiva Hábitats que se localicen fuera de las categorías A y B de esta zonificación.

4.4. ZONA D

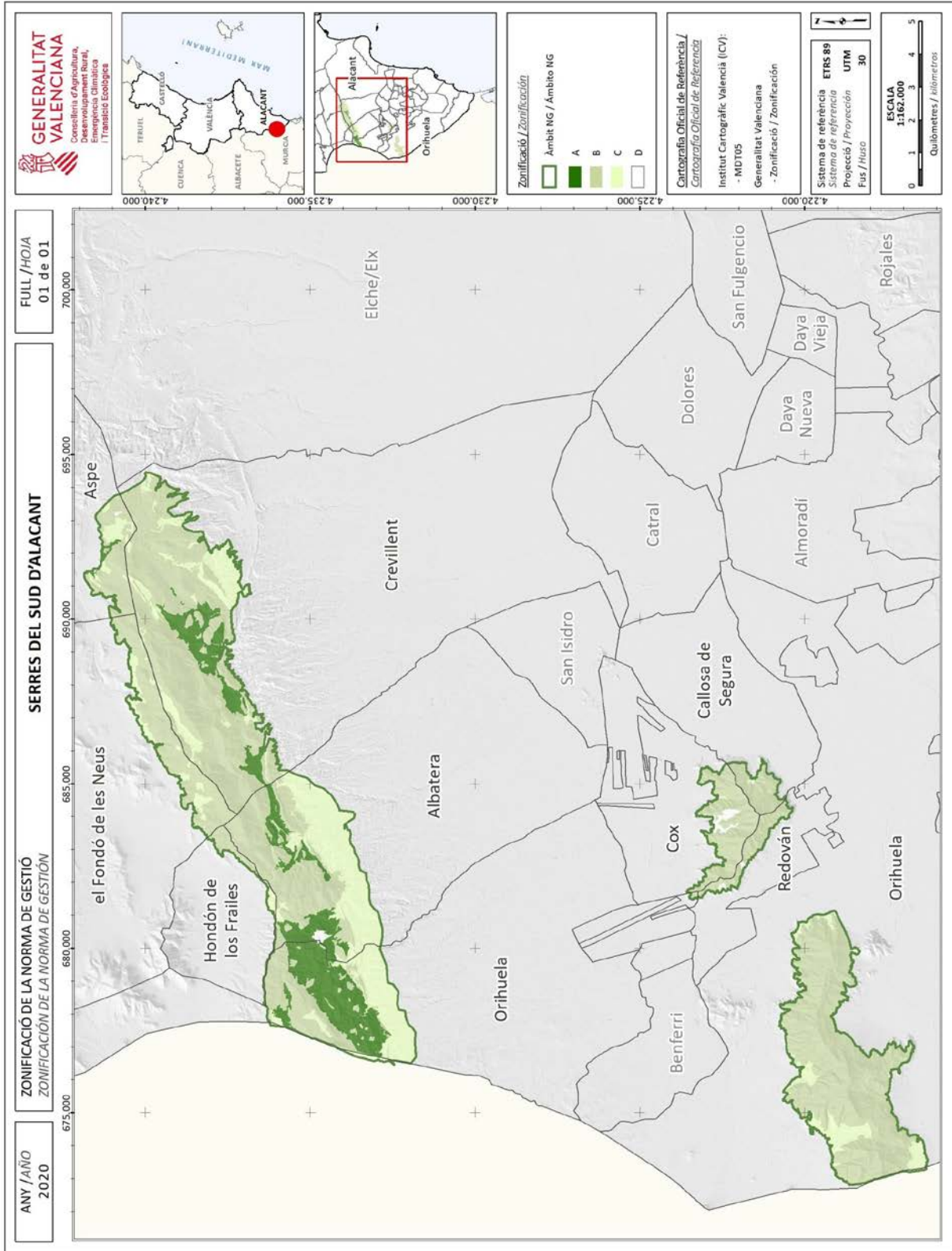
Comprende el resto de los territorios terrestres incluidos en el ámbito de la norma de gestión y que no cumplen los criterios para ser incluidos en ninguna de las categorías anteriores. Específicamente, se incluirán en esta categoría los terrenos clasificados como Suelo Urbano y Suelo Urbanizable en los respectivos instrumentos de planeamiento, grandes infraestructuras, explotaciones mineras y, en general,

ámbitos que carezcan de cualquier relevancia desde el punto de vista de la aplicación de la norma y el cumplimiento de sus objetivos.

La superficie y contribución relativa de cada una de estas categorías de zonificación dentro del espacio es la siguiente:

ZONIFICACIÓN	SUPERFICIE EN HECTÁREAS	% DEL ÁMBITO DE LA NORMA DE GESTIÓN
ZONA A	980,98	11,29 %
ZONA B	5.929,44	68,22 %
ZONA C	1.709,92	19,67 %
ZONA D	70,97	0,82

5. NORMATIVA DE APLICACIÓN DIRECTA Y RÉGIMEN DE EVALUACIÓN DE REPERCUSIONES

La normativa de aplicación directa tiene por objeto establecer normas reglamentarias y administrativas que respondan a las exigencias ecológicas de los hábitats y especies que motivaron la inclusión de los espacios en la Red Natura 2000, así como evitar en general el deterioro de los hábitats y las alteraciones de las especies, de conformidad con lo establecido en el artículo 6 apartados 1 y 2 de la Directiva 92/43/CEE Hábitats, en el artículo 4.1 de la Directiva 2009/147/CE de Aves Silvestres, en el artículo 45, apartados 1 y 2 de la Ley 42/2007, de 13 de diciembre, del Patrimonio Natural y de la Biodiversidad y en el artículo 14, *quáter*, apartado 1, letras a) y b) de la Ley 11/1994 de 27 de diciembre, de la Generalitat, de Espacios Naturales Protegidos de la Comunitat Valenciana.

Por su parte, el régimen de evaluación de repercusiones sobre la Red Natura 2000 ha sido regulado con el suficiente detalle en el Decreto 60/2012, de 5 de abril, del Consell, por el que se regula el régimen especial de evaluación y de aprobación, autorización o conformidad de planes, programas y proyectos que puedan afectar a la Red Natura 2000. En este sentido, el presente apartado tiene como fin establecer la regulación detallada a la que se refieren los artículos 6 y 8 del mencionado Decreto, teniendo en cuenta las características específicas del espacio y las necesidades de conservación de los hábitats y especies que motivaron la designación del mismo para su incorporación a la Red Natura 2000.

5.1. Medidas para evitar el deterioro de los hábitats y las alteraciones sobre las especies

Para la definición de las medidas que se indican a continuación se han tenido en cuenta, en primer lugar, los objetivos de conservación establecidos para cada uno de los hábitats y especies que son objeto de la presente norma de gestión, las presiones, impactos y amenazas que se proyectan sobre ellos, así como la necesidad de asegurar el éxito a largo plazo de las distintas actuaciones previstas en las directrices y medidas de gestión activa. En segundo lugar, se ha valorado también la normativa preexistente que ya se proyecta sobre el ámbito territorial de la norma de gestión y que permite la conservación de los diferentes elementos, en especial las normativas reguladoras de la actividad urbanística y la protección del suelo forestal, así como la legislación general de aguas y la legislación de protección de zonas húmedas.

Desde este punto de vista, por tanto, las actividades y actuaciones que se indican en los apartados siguientes deben considerarse como incompatibles a los efectos de la presente norma y, por tanto, quedarían excluidas de cualquier posibilidad de autorización por parte del órgano competente que correspondiera. No obstante lo anterior, previa petición justificada por parte de sus promotores, podrá estudiarse y acordarse por parte de la Dirección General de Medio Natural la realización de una evaluación de repercusiones sobre la Red Natura 2000 respecto a las mismas, a los efectos de aplicar de Régimen de aprobación, autorización o conformidad previsto en el Decreto 60/2012, de 5 de abril, del Consell, por el que se regula el régimen especial de evaluación y de aprobación, autorización o conformidad de planes, programas y proyectos que puedan afectar a la Red Natura 2000.

5.1.1 Normas para la protección de hábitats naturales de interés comunitario de especial prioridad

Las normas que se indican en este apartado se aplicarán a las áreas cartografiadas como A, tal y como se indican en el apartado correspondiente de la presente norma de gestión, así como aquellas áreas del territorio en las que aparezcan los hábitats que se indican en el apartado V.1. del presente documento.

En dichas zonas, se consideran incompatibles las siguientes actuaciones, cambios de uso y/o planes, programas y proyectos, en tanto que no estén relacionadas directamente con medidas de gestión del lugar establecidas en la presente normativa y/o sean consideradas como tales por parte del órgano gestor de la Red Natura 2000:

1. En las áreas ocupadas a la entrada en vigor de la presente norma por vegetación natural incluida en los hábitats 1520* Vegetación gipsícola ibérica (*Gypsophiletalia*), 1510* Estepas salinas mediterráneas (*Limonietalia*) y 5220* Matorrales arborescentes con *Ziziphus* el desbroce no selectivo o la roturación de terrenos.
2. Nuevas autorizaciones de explotaciones extractivas mineras que puedan afectar hábitats naturales de especial prioridad.

3. Las quemas de cualquier naturaleza y extensión, realizadas sobre la cubierta vegetal natural, y que no estén contempladas en un plan de quemas.
4. Los aterramientos, vertidos de materiales sólidos y líquidos de origen urbano o industrial.
5. Las que resulten incompatibles con la clasificación y calificación urbanística de los suelos incluidos en las categorías de zonificación indicadas.

5.1.2 Normas para la protección de otros hábitats naturales de interés comunitario

Las normas que se indican en este apartado se aplicarán a las áreas cartografiadas como B, tal y como se indican en el apartado correspondiente de la presente norma de gestión. En dichas zonas, se consideran incompatibles las siguientes actuaciones, cambios de uso y/o planes, programas y proyectos, en tanto que no estén relacionadas directamente con medidas de gestión del lugar establecidas en la presente normativa y/o sean consideradas como tales por parte del órgano gestor de la Red Natura 2000:

1. La extracción de gravas cuando afecte al ámbito del hábitat 92D0 Galerías y matorrales ribereños termomediterráneos (*Nerio-Tamaricetea* y *Securinegion tinctoriae*).
2. Cualquier actuación o actividad que implique la eliminación de los hábitats 1430 Matorrales halonitrófilos (*Pegano-Salsolotea*) o 5210 (Matorrales arborescentes de *Juniperus spp.*) o cualquiera de sus especies características, en particular *Juniperus phoenicea*, con excepción de los tratamientos silvícolas para la mejora de masas con criterios de conservación del hábitat.
3. Transformación de los hábitats 1430, 5330, 6220, 8130, 8210, 92D0 y 9340.
4. Las que resulten incompatibles con la clasificación y calificación urbanística de los suelos incluidos en las categorías de zonificación indicadas.

5.1.3. Normas para la protección de especies de fauna y flora

Las normas que se indican en el presente apartado se aplicarán a las áreas zonificadas como A, B y C en el ámbito de la presente norma. En dichas zonas, en tanto que constituyen parte del hábitat de especies de fauna y/o flora cuya conservación constituye el objetivo de la presente norma, se consideran incompatibles las siguientes actuaciones, en tanto que no estén relacionadas directamente con medidas de gestión del lugar establecidas en la presente normativa y/o sean consideradas como tales por parte del órgano gestor de la Red Natura 2000:

1. La práctica de la escalada y el barranquismo en aquellas áreas que, en desarrollo de la presente Norma y en aplicación del artículo 11 del Decreto 179/2004, de 24 de septiembre, del Consell de la Generalitat, de regulación del senderismo y deportes de montaña, sean consideradas como zonas sensibles por: (1) la presencia de hábitats de especies incluidas en esta normativa, con especial atención a los territorios de cría del Águila-azor perdicera (*Aquila fasciata*); (2) la presencia de especies exóticas con elevada capacidad invasora y que pueden expandirse rápidamente como consecuencia de la práctica de estas actividades; (3) la posible afección sobre los hábitats 8130 (Desprendimientos mediterráneos occidentales y termófilos) o 8210 (Pendientes rocosas calcícolas con vegetación casmofítica).

Tal y como viene actuándose desde la aprobación del Decreto 179/2004, la consideración de Zona Sensible y la adopción de las medidas de regulación/limitación de las actividades señaladas que se consideren necesarias, será efectuada por la Conselleria competente en la conservación de la Red Natura 2000 y requerirá informe previo relativo a la necesidad de protección del hábitat o la especie afectada, a la carga y el impacto de la actividad limitada en el hábitat o especie que se pretende proteger, y a la proporcionalidad de la medida adoptada.

Así mismo, deberá garantizarse la participación en el procedimiento de las personas y colectivos afectados por la declaración. Les declaraciones de Zona Sensible y las medidas de regulación/limitación de las actividades que éstas establezcan, podrán ser revisadas, de oficio o a

solicitud de terceros, cuando cambien las circunstancias que motivaron su declaración o adopción. El procedimiento de revisión requerirá informe previo relativo a la necesidad de protección del hábitat o la especie afectada, a la carga y el impacto de la actividad limitada en el hábitat o especie que se pretende proteger, y a la proporcionalidad de las medidas que eventualmente se adopten.

2. Cualquier actuación que implique la eliminación o afección a ejemplares de las especies prioritarias establecidas en las diferentes microrreservas de flora del ámbito de esta norma de gestión, excepto las actuaciones relacionadas con la gestión del lugar y con las actuaciones de conservación establecidos en las respectivas declaraciones.

5.2. Régimen de evaluación de repercusiones

En aplicación de los artículos 6 y 8 y del anexo I del anteriormente mencionado Decreto 60/2012, la presente norma de gestión concreta qué proyectos deben incorporarse al campo de aplicación material del mencionado Decreto en tanto que afecten al ámbito del presente espacio. Asimismo, concreta qué planes, programas o proyectos no deberán someterse a evaluación detallada, bien por estar relacionados con la gestión del lugar, bien por no presentar sobre la base de datos objetivos probabilidad de afección apreciable, por lo que no será preciso obtener “valoración preliminar de repercusiones. En el resto de supuestos que entren dentro del campo de aplicación del Decreto 60/2012, serán las correspondientes “Valoraciones preliminares” las que indicarán la necesidad o no de realizar la evaluación detallada.

5.2.1. Obligación general de evaluar

Con carácter general, y sin perjuicio de lo indicado en el apartado siguiente, quedan sometidos a evaluación de repercusiones sobre la Red Natura 2000 los planes, programas y proyectos que entran dentro del ámbito de aplicación territorial y material del Decreto 60/2012, de 5 de abril, del Consell, por el que se regula el régimen especial de evaluación y de aprobación, autorización o conformidad de planes, programas y proyectos que puedan afectar a la Red Natura 2000.

En lo que respecta al ámbito de aplicación territorial, y de conformidad con lo previsto en el artículo 3 del Decreto 60/2012, el régimen de evaluación de repercusiones se aplicará en las siguientes áreas:

- a) Todo el ámbito de las ZEC y ZEPA incluidas en la presente norma de gestión.
- b) El área constituida por el dominio público hidráulico del espacio contemplado en esta norma de gestión.

Asimismo, de conformidad con lo indicado en el apartado 8 del anexo del citado Decreto, y sin perjuicio de lo que se indica en el apartado siguiente respecto a planes, programas o proyectos excluidos de sustanciar la evaluación de repercusiones sobre la Red Natura 2000, se considerarán como incluidos en el campo de aplicación material del citado Decreto, a efectos de la presente norma, los siguientes proyectos:

1. Las actividades de uso público del medio en grupos organizados superiores a 50 personas, incluyendo competiciones deportivas u otros eventos deportivos, lúdicos o culturales, en las áreas delimitadas a tal efecto en aplicación del artículo 11 del Decreto 179/2004, de 24 de septiembre, del Consell de la Generalitat, de regulación del senderismo y deportes de montaña de forma compatible con la conservación del medio natural, y del artículo 10 del Decreto 8/2008, de 25 de enero, del Consell, por el que se regula la circulación de vehículos por los terrenos forestales de la Comunitat Valenciana. No se incluyen en este apartado las actividades en grupos organizados que desarrollen los titulares de cotos de caza o pesca, las cuales se regirán por su normativa sectorial específica. Por su carácter tradicional y su interés cultural, también queda excluida de evaluación de repercusiones la romería de San Isidro, en el término municipal de Salinas.

Como se viene haciendo desde la aprobación del Decreto 179/2004, la consideración de Zona Sensible y la adopción de las medidas de regulación/limitación de las actividades señaladas que se consideran oportunas, será efectuada por la Conselleria competente en la conservación de la Red Natura 2000 y requerirá informe previo relativo a la necesidad de protección del hábitat o la especie afectada, a la carga y el impacto de la actividad limitada en el hábitat o especie que se pretende

proteger, y a la proporcionalidad de la medida adoptada.

Asimismo, deberá garantizarse la participación en el procedimiento de las personas y colectivos afectados por la declaración. Las declaraciones de Zona Sensible y las medidas de regulación/limitación de las actividades que estas establezcan, podrán ser revisadas, de oficio o a solicitud de terceros, cuando cambien las circunstancias que motivaron su declaración o adopción. El procedimiento de revisión requerirá informe previo relativo a la necesidad de protección del hábitat o la especie afectada, a la carga y el impacto de la actividad limitada en el hábitat o especie que se pretende proteger, y a la proporcionalidad de las medidas que eventualmente se adoptan.

2. La construcción de edificaciones aisladas o instalaciones en suelo no urbanizable protegido, destinadas a actividades agrícolas, ganaderas, forestales o cinegéticas, así como la construcción, reconstrucción o remodelación de viviendas unifamiliares aisladas en suelo no urbanizable con cualquier calificación. Igualmente, la reconstrucción o remodelación de dichas edificaciones o instalaciones cuando supongan un incremento de la superficie o volumen de las mismas.
3. La construcción de edificaciones aisladas o instalaciones en suelo no urbanizable destinadas a uso turístico, como alojamientos rurales, establecimientos de restauración, campamentos y similares.
4. Los instrumentos técnicos de gestión forestal
5. Los aprovechamientos forestales y los trabajos de conservación y mejora de masas forestales, cuando no se ejecuten en desarrollo de instrumentos técnicos de gestión forestal aprobados por la Generalitat Valenciana y que cuenten con evaluación de repercusiones sobre la Red Natura 2000 emitida por el órgano competente.
6. La construcción de líneas eléctricas cuando no estén sometidas a declaración o estimación de impacto ambiental.
7. Los planes de mantenimiento anual de líneas eléctricas previstos en el artículo 14 del Anexo II del Decreto 98/1995, de 16 de mayo, del Gobierno Valenciano, por el que se aprueba el reglamento de la Ley 3/1993, de 9 de diciembre, Forestal de la Comunitat Valenciana.
8. La apertura, ampliación o cambio de trazado de caminos y pistas rurales y forestales.
9. La apertura de nuevas vías de escalada en modalidad de *via ferrata*.
10. Los cambios de cultivo de secano a regadío cuando afecten a una superficie superior a una hectárea.
11. Las concesiones para nuevos aprovechamientos de aguas subterráneas.
12. Las autorizaciones de vertido de aguas residuales y las concesiones para aprovechamiento de aguas subterráneas.
13. Todas aquellas actividades que puedan producir la contaminación de suelos o del subsuelo con riesgo para los hábitats y especies, así como las que produzcan menoscabo de los usos actuales o potenciales de estos recursos o de su capacidad ecológica.
14. Los proyectos para el desarrollo de actividades extractivas con técnicas mineras, así como vertidos de cualquier clase en los huecos mineros.
15. El desbroce no selectivo o la roturación de terrenos ocupados a la entrada en vigor de la presente norma por vegetación natural, excepto cuando dicha eliminación sea necesaria para la ejecución de proyectos que cuenten con evaluación de repercusiones favorable.
16. Resto de supuestos comprendidos en el ámbito de aplicación material del Decreto 60/2012 no indicados explícitamente en los apartados anteriores.

5.2.2 Concreción de la obligación de evaluar

5.2.2.1 Planes, Programas y Proyectos excluidos de sustanciar la evaluación de repercusiones sobre la Red Natura 2000

De conformidad con lo indicado en el artículo 6 del precitado Decreto 60/2012, de 5 de abril, quedan

excluidos de la obligación de evaluar sus repercusiones sobre el ZEC y ZEPA objeto de la presente norma de gestión, las siguientes actuaciones:

1. Las actuaciones expresamente mencionadas en las Medidas de Gestión Activa, por estar relacionadas directamente con la gestión del espacio.
2. Las actuaciones de conservación establecidas en la declaración de la diferentes microrreservas de flora.
3. Control y erradicación de especies invasoras.
4. Cualquier plan, programa, proyecto o actuación que se desarrolle en el ámbito de la Zona D establecida en la presente norma de gestión, con la excepción de las actuaciones industriales que puedan representar, por sus características específicas, una emisión de contaminantes gaseosos o de vertidos de aguas residuales susceptibles de afectar las áreas situadas fuera de la mencionada Zona D.
5. Finalmente, y de conformidad con lo indicado en el artículo 8.1 del precitado Decreto 60/2012, de 5 de abril, quedan excluidos de la obligación de evaluar detalladamente sus repercusiones sobre el espacio los siguientes supuestos de planes, programas o proyectos, por considerarse, sobre la base de datos objetivos, que no es probable que tengan afecciones apreciables:
  - 5.1. Todas aquellas actuaciones relacionadas con la gestión del lugar y con los objetivos de conservación de los espacios Red Natura 2000 presentes en el ámbito de la presente norma consideradas como tales por el órgano gestor de la Red Natura 2000.
  - 5.2. Todas aquellas actuaciones de conservación, rehabilitación, mejora o mantenimiento de las instalaciones e infraestructuras ya existentes en el ámbito de la presente norma, en tanto que no supongan un incremento de la superficie o volumen ni se altere el trazado o características de las mismas. Igualmente, se incluyen en este apartado las actuaciones que afecten a las zonas de dominio público y de protección de las carreteras N-325, N-340 y CV-873, así como de las infraestructuras de la "Línea de Alta Velocidad Madrid-Castilla la Mancha-Comunidad Valenciana-Región de Murcia. Tramo San Isidro-Orihuela". Todo ello sin perjuicio de lo establecido en la Ley 37/2015, de 29 de septiembre, de Carreteras para la compatibilidad con el normal funcionamiento de las carreteras.
  - 5.3. La conservación en un buen estado ecológico de la vegetación natural y la restauración ecológica mediante refuerzo poblacional y reintroducción en los lugares aptos de las especies propias de los hábitats naturales considerados en esta norma.
  - 5.4. La práctica de la agricultura (incluyendo en la misma las actuaciones habituales relacionadas con la misma, como cambio de cultivo (en superficies inferiores a una hectárea), nivelación y agrupación de parcelas, mecanización, etc.) en aquellos ámbitos en que se viniera produciendo dicha práctica a la entrada en vigor de las presentes normas.
  - 5.5. La práctica de la actividad cinegética o piscícola conforme a la legislación sectorial vigente.
  - 5.6. Las actividades y aprovechamientos forestales de cualquier naturaleza cuando se lleven a cabo al amparo de un instrumento técnico de gestión forestal aprobado por la Generalitat Valenciana y que cuente con evaluación de repercusiones sobre la Red Natura 2000 emitida por el órgano competente.
  - 5.7. Cuando sean desarrolladas o expresamente autorizadas por el órgano de cuenca, las actuaciones ordinarias de conservación de cauces (como la retirada de elementos obstructivos), así como la eliminación de especies alóctonas y las obras de emergencia.
  - 5.8. Las actuaciones de mantenimiento y conservación de las infraestructuras –balsas, acequias, azudes, etc.-, vinculadas al regadío o a otras actividades, con independencia del órgano que las ejecute, cuando no se encuentren en los supuestos indicados en las normas.
  - 5.9. La práctica de la escalada en aquellos ámbitos que se viniera produciendo dicha práctica a la entrada en vigor de la presente norma de gestión en tanto que no contradiga apartados

anteriores de estas normas.

5.10. Los tratamientos silvícolas para la mejora de las masas con criterios de conservación del hábitat, entre ellas:

- a) Aclareos selectivos de rebrotes de cepa y podas de formación del arbolado joven para favorecer la adquisición del porte arbóreo del hábitat 9340 "Encinares de *Quercus ilex* y *Quercus rotundifolia*".
- b) Extracciones por motivos fitosanitarios o para prevención de daños por caída.
- c) Aclareos para reducción de combustibilidad en las inmediaciones de pistas forestales.

5.11. La práctica de ciclismo y la circulación de otros vehículos por terrenos forestales será regulada por el Decreto 8/2008, de 26 de enero, del Consell, por el que se regula la circulación de vehículos por los terrenos forestales de la Comunitat Valenciana, y se ajustará a los catálogos de itinerarios que se desarrollen en cumplimiento de su artículo 10 y con las limitaciones establecidas en su artículo 11. En el caso concreto de la ZEC Serra de Crevillent, el tránsito de los vehículos regulados por dicho Decreto, sólo se permitirá en los itinerarios incluidos en el CATÁLOGO DE ITINERARIOS PARA ACTIVIDADES DEPORTIVAS Y RECREATIVAS DE CREVILLEN.

6. La regulación sobre el uso público establecida en el Acuerdo de 30 de septiembre de 2005, del Consell de la Generalitat, por el que declara paraje natural municipal el enclave denominado La Pilarica-Sierra de Callosa, en el término municipal de Callosa de Segura, se considera compatible con los objetivos de estas normas y será el marco en el que se desarrollen estas actividades para el ámbito de este espacio natural protegido.

Para todos estos casos, en consecuencia, no será necesario solicitar la Valoración Preliminar de repercusiones.

5.2.2.2 Resto de supuestos

Los planes, programas o proyectos que, entrando en el campo de aplicación territorial y material indicado anteriormente, no hayan sido expresamente considerados en los apartados precedentes como excluidos de evaluación de repercusiones, deberán someterse a evaluación detallada de sus repercusiones sobre los espacios protegidos de la Red Natura 2000 objeto de la presente norma de gestión si así se indica en las correspondientes valoraciones preliminares.

TABLA-RESUMEN. NORMAS DE APLICACIÓN DIRECTA Y CONCRECIÓN DE LA OBLIGACIÓN DE EVALUAR

ACTUACIONES NO AUTORIZABLES (EXCLUIDAS DE EVALUACIÓN DE REPERCUSIONES POR INCOMPATIBILIDAD CON LA CONSERVACIÓN)	Zona			
	A	B	C	D
En las áreas ocupadas a la entrada en vigor de la presente norma por vegetación natural incluida en los hábitats 1520*-Vegetación gipsícola ibérica (<i>Gypsophiletalia</i>), 1510*-Estepas salinas mediterráneas (<i>Limonietalia</i>) y 5220*- Matorrales arborescentes con <i>Zyziphus</i> el desbroce no selectivo o la roturación de terrenos.	X			
Cualquier actuación o actividad que implique la eliminación de los hábitats 1430 Matorrales halonitrófilos (<i>Pegano-Salsolotea</i>) o 5210, así como cualquiera de sus especies características, en particular <i>Juniperus phoenicea</i>		X		

Cualquier actuación que implique la eliminación o afección a ejemplares de las especies prioritarias establecidas en las diferentes microrreservas de flora del ámbito de esta norma de gestión, excepto las actuaciones relacionadas con la gestión del lugar y con las actuaciones de conservación establecidos en las respectivas declaraciones	X	X	X	
Trasformación de los hábitats 1430, 5330, 6220, 8130, 8210, 92D0 y 9340, excepto cuando dicha transformación sea necesaria para la ejecución de proyectos que cuenten con evaluación de repercusiones favorable		X		
La extracción de gravas cuando afecte al ámbito del hábitat 92D0 Galerías y matorrales ribereños termomediterráneos (<i>Nerio-Tamaricetea</i> y <i>Securinegion tinctoriae</i>).		X		
La práctica de la escalada y el barranquismo en aquellas áreas que, en desarrollo de la presente Norma y en aplicación del artículo 11 del Decreto 179/2004, de 24 de septiembre, del Consell de la Generalitat, de regulación del senderismo y deportes de montaña, sean consideradas como zonas sensibles por: (1) la presencia de hábitats de especies incluidas en esta normativa, con especial atención a los territorios de cría del Águila-azor perdicera (<i>Aquila fasciata</i>); (2) la presencia de especies exóticas con elevada capacidad invasora y que pueden expandirse rápidamente como consecuencia de la práctica de estas actividades.	X	X	X	
La práctica de la escalada en aquellas áreas que, en desarrollo de la presente norma y en aplicación del artículo 11 del Decreto 179/2004, de 24 de septiembre, del Consell de la Generalitat, de regulación del senderismo y deportes de montaña, sean consideradas como zonas sensibles por la presencia de los hábitats 8130 (Desprendimientos mediterráneos occidentales y termófilos) o 8210 (Pendientes rocosas calcícolas con vegetación casmofítica) con poblaciones significativas de <i>Sideritis incana</i> subsp. <i>glauca</i> .		X		
Las quemas de cualquier naturaleza y extensión, realizadas sobre la cubierta vegetal natural, y que no estén contempladas en un plan de quemas.	X	X	X	
Las que resulten incompatibles con la clasificación y calificación urbanística de los suelos incluidos en las categorías de zonificación indicadas.	X	X	X	X
Los aterramientos, vertidos de materiales sólidos y líquidos de origen urbano o industrial.	X	X	X	
Nuevas autorizaciones de explotaciones extractivas mineras que puedan afectar hábitats naturales de especial prioridad.	X			
ACTUACIONES QUE NO REQUERIRÁN EVALUACIÓN DE REPERCUSIONES (SIN AFECCIÓN PREVISIBLE SOBRE HÁBITATS O ESPECIES)	A	B	C	D
Las actuaciones expresamente mencionadas en las medidas de gestión activa, por estar relacionadas directamente con la gestión del espacio.	X	X	X	X
Las actuaciones de conservación establecidos en la declaración de la diferentes microrreservas de flora.	X	X	X	
Control y erradicación de especies invasoras.	X	X	X	
Cualquier plan, programa, proyecto o actuación que se desarrolle en el ámbito de la Zona D establecida en la presente norma de gestión, con la excepción de las actuaciones industriales que puedan representar, por sus características específicas, una emisión de contaminantes gaseosos o de vertidos de aguas residuales susceptibles de afectar las áreas situadas fuera de la mencionada Zona D.				X
Todas aquellas actuaciones relacionadas con la gestión del lugar y con los objetivos de conservación de los espacios Red Natura 2000 presentes en el ámbito de la norma de gestión consideradas como tales por el órgano gestor de la Red Natura 2000.	X	X	X	X

Todas aquellas actuaciones de conservación, rehabilitación, mejora o mantenimiento de las instalaciones e infraestructuras ya existentes en el ámbito de la presente norma, en tanto que no supongan un incremento de su superficie o volumen ni se altere el trazado o características de las mismas. Igualmente, se incluyen en este apartado las actuaciones que afecten a las zonas de dominio público y de protección de las carreteras N-325, N-340 y CV-873, así como de las infraestructuras de la “Línea de Alta Velocidad Madrid-Castilla la Mancha-Comunidad Valenciana-Región de Murcia. Tramo San Isidro-Orihuela”. Todo ello sin perjuicio de lo establecido en la Ley 37/2015, de 29 de septiembre, de Carreteras para la compatibilidad con el normal funcionamiento de las carreteras.	X	X	X	X
La conservación en un buen estado ecológico de la vegetación natural y la restauración ecológica mediante refuerzo poblacional y reintroducción en los lugares aptos de las especies propias de los hábitats naturales considerados en esta norma.	X	X	X	
La práctica de la agricultura (incluyendo en la misma las actuaciones habituales relacionadas con la misma, como nivelación y agrupación de parcelas, mecanización, etc.) en aquellos ámbitos en que se viniera produciendo dicha práctica a la entrada en vigor de las presentes norma.			X	X
La práctica de la actividad cinegética o piscícola conforme a la legislación sectorial vigente.	X	X	X	X
Las actividades y aprovechamientos forestales de cualquier naturaleza cuando se lleven a cabo al amparo de un instrumento de gestión aprobado por la Generalitat Valenciana y que cuente con evaluación de repercusiones sobre la Red Natura 2000 emitida por el órgano competente.	X	X	X	
Cuando sean desarrolladas o expresamente autorizadas por el órgano de cuenca, las actuaciones ordinarias de conservación de cauces (como la retirada de elementos obstructivos), así como la eliminación de especies alóctonas y las obras de emergencia.	X	X	X	X
La práctica de la escalada en aquellos ámbitos que se viniera produciendo dicha práctica a la entrada en vigor de la presente norma de gestión en tanto que no contradiga apartados anteriores de estas normas.	X	X	X	
Las actuaciones de mantenimiento y conservación de las infraestructuras —balsas, acequias, azudes— vinculadas al regadío o a otras actividades, con independencia del órgano que las ejecute, cuando no se encuentren en los supuestos indicados en las normas.	X	X	X	X
Los tratamientos silvícolas para la mejora de las masas con criterios de conservación del hábitat.	X	X	X	
La práctica de ciclismo y la circulación de otros vehículos por terrenos forestales será regulada por el Decreto 8/2008, de 26 de enero, del Consell, por el que se regula la circulación de vehículos por los terrenos forestales de la Comunitat Valenciana, y se ajustará a los catálogos de itinerarios que se desarrollen en cumplimiento de su artículo 10 y con las limitaciones establecidas en su artículo 11. En el caso concreto de la ZEC Serra de Crevillent, el tránsito de los vehículos regulados por dicho Decreto, sólo se permitirá en los itinerarios incluidos en el CATÁLOGO DE ITINERARIOS PARA ACTIVIDADES DEPORTIVAS Y RECREATIVAS DE CREVILLEN.	X	X	X	
La regulación sobre el uso público establecida en el Acuerdo de 30 de septiembre de 2005, del Consell de la Generalitat, por el que declara paraje natural municipal el enclave denominado La Pilarica-Sierra de Callosa, en el término municipal de Callosa de Segura, se considera compatible con los objetivos de estas normas y será el marco en el que se desarrollen estas actividades para el ámbito de este espacio natural protegido.	Ámbito del Paraje Natural Municipal Pilarica-Sierra de Callosa			
ACTUACIONES QUE REQUERIRÁN EVALUACIÓN DE REPERCUSIONES	A	B	C	D
Las actividades de uso público del medio en grupos organizados superiores a 50 personas, incluyendo competiciones deportivas u otros eventos deportivos, lúdicos o culturales, en las áreas delimitadas a tal efecto en aplicación del artículo 11 del Decreto 179/2004, de 24 de septiembre, del Consell de la Generalitat, de regulación del	X	X	X	

senderismo y deportes de montaña de forma compatible con la conservación del medio natural, y del artículo 10 del Decreto 8/2008, de 25 de enero, del Consell, por el que se regula la circulación de vehículos por los terrenos forestales de la Comunitat Valenciana. No se incluyen en este apartado las actividades en grupos organizados que desarrollen los titulares de cotos de caza o pesca, las cuales se regirán por su normativa sectorial específica.				
La construcción de edificaciones aisladas o instalaciones en suelo no urbanizable protegido, destinadas a actividades agrícolas, ganaderas, forestales o cinegéticas, así como la construcción, reconstrucción o remodelación de viviendas unifamiliares aisladas en suelo no urbanizable con cualquier calificación. Igualmente, la reconstrucción o remodelación de dichas edificaciones o instalaciones cuando supongan un incremento de la superficie o volumen de las mismas.	X	X	X	
La construcción de edificaciones aisladas o instalaciones en suelo no urbanizable destinadas a uso turístico, como alojamientos rurales, establecimientos de restauración, campamentos y similares.	X	X	X	
Los instrumentos técnicos de gestión forestal	X	X	X	
Los aprovechamientos forestales y los trabajos de conservación y mejora de masas forestales, cuando no se ejecuten en desarrollo de instrumentos técnicos de gestión forestal aprobados por la Generalitat Valenciana y que cuenten con evaluación de repercusiones sobre la Red Natura 2000 emitida por el órgano competente.	X	X	X	
La construcción de líneas eléctricas cuando no estén sometidas a declaración o estimación de impacto ambiental.	X	X	X	
Los planes de mantenimiento anual de líneas eléctricas previstos en el artículo 14 del Anexo II del Decreto 98/1995, de 16 de mayo, del Gobierno valenciano, por el que se aprueba el reglamento de la Ley 3/1993, de 9 de diciembre, Forestal de la Comunitat Valenciana.	X	X	X	
La apertura, ampliación o cambio de trazado de caminos y pistas rurales y forestales.	X	X	X	
La apertura de nuevas vías de escalada en modalidad de <i>via ferrata</i> .	X	X	X	
Los cambios de cultivo de secano a regadío cuando afecten a una superficie superior a una hectárea.	X	X	X	
Las concesiones para nuevos aprovechamientos de aguas subterráneas.	X	X	X	
Las autorizaciones de vertido de aguas residuales y las concesiones para aprovechamiento de aguas subterráneas.	X	X	X	
Todas aquellas actividades que puedan producir la contaminación de suelos o del subsuelo con riesgo para los hábitats y especies, así como las que produzcan menoscabo de los usos actuales o potenciales de estos recursos o de su capacidad ecológica.	X	X	X	
Los proyectos para el desarrollo de actividades extractivas con técnicas mineras, así como vertidos de cualquier clase en los huecos mineros.	X	X	X	
El desbroce no selectivo o la roturación de terrenos ocupados a la entrada en vigor de la presente norma por vegetación natural, excepto cuando dicha eliminación sea necesaria para la ejecución de proyectos que cuenten con evaluación de repercusiones favorable.	X	X	X	
Resto de supuestos comprendidos en el ámbito de aplicación material del Decreto 60/2012 no indicados explícitamente en los apartados anteriores.	X	X	X	X

6. CRITERIOS ORIENTADORES Y MEDIDAS DE GESTIÓN ACTIVA

6.1. Criterios orientadores

Los criterios que se especifican a continuación tienen como objetivo orientar a los planificadores y gestores de las políticas forestales, cinegéticas y de conservación sobre el mejor modo de compatibilizar la ordenación y la gestión de determinadas actuaciones relacionadas con dichos ámbitos con las exigencias

derivadas de la normativa de la Red natura 2000, en particular con la exigencia de alcanzar o mantener el estado de conservación favorable de los hábitats y las especies que han motivado la declaración de las ZEC y ZEPA que forman parte del ámbito de la presente norma de gestión.

6.1.1. Criterios orientadores para la planificación y la gestión forestal

La ordenación forestal de los montes comprendidos en el ámbito territorial de la presente norma de gestión se llevará a cabo tomando como base las instrucciones de Ordenación de Montes vigentes y los criterios que en su caso establezca al respecto el órgano responsable de la ordenación y gestión forestal de la Conselleria competente, de conformidad con la legislación sectorial vigente. Sin perjuicio de ello, y a efectos de mejorar la integración de la gestión forestal con los objetivos de conservación de hábitats y especies incluidos en el marco de los mencionados montes, se sugiere que en dichos instrumentos de ordenación se tomen en consideración, en la medida que corresponda a cada caso, las recomendaciones generales incluidas en el documento “**Guía de Interpretación Natura 2000 y los bosques**” (Dirección General de Medio Ambiente, Comisión Europea, 2003, http://ec.europa.eu/environment/nature/info/pubs/docs/nat2000/n2kforest_es.pdf), así como los criterios orientadores que para el caso específico de este espacio se indican a continuación:

- a) Se considera preferible la ordenación del monte forestal por rodales y/o cantones.
- b) La forma y distribución espacial de los rodales considerará aspectos como la alteración de áreas de cría de especies consideradas en esta norma de gestión, fragmentación de los hábitats de interés comunitario, mantenimiento de corredores biológicos, etc.
- c) Se entenderá como áreas especialmente sensibles aquellas zonas donde anualmente una especie considerada en esta norma de gestión desarrolle una parte vital de su ciclo biológico (importante para el mantenimiento de la población) o bien que alberguen alguno de los hábitats naturales de interés comunitario de especial prioridad:

	CÓDIGO	HÁBITAT
Hábitats naturales de interés comunitario considerados “prioritarios” en el Anexo I de la DH	1510*	Estepas salinas mediterráneas (<i>Limonieta</i>)
	1520*	Vegetación gipsícola ibérica (<i>Gypsophiletalia</i>)
	5220*	Matorrales arborescentes de <i>Zyziphus</i>

- d) En las áreas especialmente sensibles se seguirán los siguientes condicionantes:
  1. Identificar los sectores sensibles por especie y/o hábitat prioritario de la tabla anterior.
  2. En los rodales incluidos en los sectores sensibles, se definirá rodal a rodal la propuesta de gestión con la finalidad de garantizar un estado de conservación favorable de los hábitats prioritarios y/o especies allí presentes.
  3. Finalmente, se adaptará la planificación de aspectos generales del monte (accesos, red de sendero, usos extensivos, etc.) a los objetivos de conservación propuestos para cada rodal o sector.
- e) Se estudiará la creación de rodales de no gestión, considerando aquellos rodales que puedan ser dejados a evolución natural (por ejemplo, bosques al límite altitudinal o formaciones en galería asociadas a barrancos, etc.).
- f) En los rodales se respetarán los árboles vivos o muertos con oquedades perforadas por pícidos, o con otras cavidades naturales, así como aquellos que presenten nidos de grandes aves.
- g) Sobre las masas de pinares presentes en el lugar se consideran compatibles todos aquellos tratamientos silvícolas (clareos, claras, podas, etc.) que garanticen la estabilidad y la regeneración de la masa.
- h) Se fomentarán las masas mixtas en los rodales donde sea posible y compatible con el resto de objetivos. Mantener o propiciar la presencia de pies de frondosas en formaciones de coníferas, bien como árboles aislados o en pequeños bosquetes. Igualmente, mantener pies de coníferas en

formaciones de frondosas.

i) En aquellas masas de pinar que presenten en el sotobosque especies arbóreas de quercíneas como *Quercus ilex* subsp. *rotundifolia*, que correspondan con el hábitat de interés comunitario 9340 (Bosques de *Quercus ilex* y *Quercus rotundifolia*), se realizarán los tratamientos silvícolas potenciando dicho hábitat.

j) Los tratamientos culturales no selectivos que se realicen sobre el matorral, tales como desbroces, quemas prescritas, etc., deberán garantizar la estabilidad del suelo y tener entre sus objetivos la no alteración significativa de los hábitats de alimentación de las especies de aves consideradas en esta norma, como por ejemplo el águila real (*Aquila chrysaetos*) y el águila perdicera (*Aquila fasciata*).

6.1.2. Criterios orientadores para la creación y el mantenimiento de puntos de agua

La creación o el mantenimiento de puntos de agua para la fauna silvestre o ganadería en el ámbito de la presente norma de gestión tendrán en cuenta las siguientes propuestas, con la finalidad de promover la mayor diversidad posible de especies de anfibios.

a) En general, si se desea dotar de una masa de agua de suficiente diversidad de ambientes se seguirán los siguientes puntos:

- Crear tres o cuatro pequeñas charcas.
- Prever la presencia de zonas con aguas temporales.
- Mantener orillas sin vegetación.
- Favorecer la presencia de vegetación acuática (aunque no en exceso).
- Ejecutar las obras en invierno.
- Crear zanjas para dirigir las escorrentías a la charca.
- Colocar pilas de piedras como refugios.
- Introducir puestas o larvas si no hay colonización natural.

b) Siempre que el suministro de agua esté garantizado por la presencia de una fuente cercana o por una canalización, se recomienda la construcción de una charca artificial a ras de suelo.

c) Fuentes y abrevaderos: se recomienda facilitar el acceso mediante pequeñas rampas o construir un camellón adicional a ras de suelo.

d) Pequeñas balsas: Se recomienda la instalación de una pequeña estructura que forme rampa, evitando el ahogamiento por la presencia de paredes lisas que impiden que el anfibio no pueda escalar la pared hasta el borde. Asimismo, se evitará el lavado de los depósitos de pesticidas en el agua.

e) Depósitos elevados: Se incluyen balsas que no están a ras de suelo, como depósitos antiincendios o para riego. Se colocará una rampa que evite ahogamientos como consecuencia de que el anfibio no llegue al borde.

f) Grandes balsas: Se habilitarán pequeños pasos para la fauna. Si la superficie de la balsa es excesivamente resbaladiza se situarán rampas rugosas de madera o incluso telas de saco. Debe a su vez evitarse el vertido de sustancias alquicidas.

6.1.3. Criterios orientadores para la construcción o modificación de infraestructuras

Se pretende determinar una serie de directrices enfocadas a la planificación de nuevas infraestructuras y/o mejora de las existentes para evitar o reducir la amenaza de fragmentación de hábitats. Para ello, se seguirán los siguientes criterios:

- a) Se identificarán las áreas a preservar del efecto de fragmentación de hábitats. En este sentido se entenderá como áreas especialmente sensibles aquellas zonas donde anualmente una especie de las consideradas en esta norma desarrolle una parte vital de su ciclo biológico (importante para el mantenimiento de la población) o bien que alberguen alguno de los hábitats naturales de interés comunitario de especial prioridad:

	CÓDIGO	HÁBITAT
Hábitats naturales de interés comunitario considerados "prioritarios" en el Anexo I de la DH	1510*	Estepas salinas mediterráneas (<i>Limonieta</i>)
	1520*	Vegetación gipsícola ibérica (<i>Gypsophiletalia</i>)
	5220*	Matorrales arborescentes de <i>Zyziphus</i>

- b) En las citadas áreas sensibles, los esfuerzos deben dirigirse hacia el mantenimiento de estructuras ecológicas que conecten los hábitats y las poblaciones de especies consideradas en esta norma.
- c) Prevenir a fragmentación del hábitat debería ser uno de los principios básicos a considerar en:
  - Las fases de planificación, diseño, construcción y mantenimiento de la infraestructura.
  - La cooperación entre las organizaciones y autoridades pertinentes.
- d) Se recomienda el empleo de pasos superiores o inferiores para mantener la conectividad del paisaje, construir pasos específicos para la fauna, o adaptar las estructuras transversales (drenajes u obras destinadas a restitución de caminos y vías pecuarias) para que sirvan como vías de dispersión de fauna y flora.
- e) Se recomienda realizar un seguimiento de las medidas (preventivas, correctoras) para evaluar su efectividad y garantizar que cumplen con los objetivos para los que han sido diseñadas.

6.1.4. Criterios orientadores para las prácticas agrícolas

Con carácter general las buenas prácticas agrícolas deben estar orientadas a minimizar el impacto desfavorable sobre el medio ambiente, preservando la flora, la fauna y la integridad de los ciclos biológicos:

- a) Racionalizar el uso de fertilizantes y productos fitosanitarios y plaguicidas en las parcelas que incluyan acequias, canales y bassots, para disminuir el riesgo de contaminación de las aguas.
- b) Sustituir los plaguicidas de uso general por otros más selectivos y de categoría toxicológica menor, para proteger la fauna silvestre de estos espacios.
- c) Efectuar el laboreo y los tratamientos fitosanitarios y plaguicidas teniendo en cuenta los hábitos y ciclos reproductivos de las especies silvestres presentes en la zona de cultivo.
- d) Mantener una cobertura vegetal el mayor tiempo posible sobre el terreno y, de forma muy especial, abandonar la práctica de la quema de rastrojos o restos de poda, que elimina hábitat de fauna asociada.

Reducción en el consumo de agroquímicos: utilización racional de fertilizantes, reduciendo el uso de abonos químicos, recuperando prácticas de fertilización tradicionales, en general menos contaminantes, y utilizando productos alternativos como residuos de cosechas, para conseguir el objetivo de reducción del uso de fertilizantes. Entre estas prácticas se pueden destacar:

- a) Enterrar de manera superficial los abonos sólidos y abonos orgánicos (ej. estiércoles y purines procedentes de explotaciones ganaderas).
- b) Evitar abonados nitrogenados, incluidos estiércoles o purines, en terrenos encharcados.
- c) Reducir el laboreo en otoño.
- d) Mantener el suelo cubierto de vegetación, sobre todo en épocas de lluvia.

Uso racional de los productos fitosanitarios y plaguicidas mediante la disminución de su uso, la elección de los productos con categoría toxicológica menor (antiguos AAA) y la utilización de sistemas de control alternativos, como la lucha integrada o el control biológico:

- a) La aplicación debe realizarse en condiciones de viento en calma o ligero. De esta forma se reduce el arrastre del producto por el viento hacia zonas de vegetación colindante a las que podría afectar negativamente.

- b) Sobre el terreno, se deberá repartir uniformemente el producto en toda la superficie en tratamiento.
- c) Terminadas las labores, los excesos y sobrantes deben ser trasladarlos a puntos adecuados de recogida.

Trituración restos vegetales en vez de quemar rastrojos y restos de poda: las partes verdes pueden ser utilizadas para el consumo del ganado o para su incorporación al suelo, reduciendo así, además, el consumo de fertilizantes químicos. Los restos que cuenten con las propiedades adecuadas, pueden ser utilizados como biomasa para uso energético.

Gestión de otros residuos: los plásticos, restos de envases y embalajes deben ser depositados en contenedores que permitan su transporte a centros de reciclaje o a vertederos controlados. En ningún caso deben ser quemados, enterrados o abandonados sobre el terreno.

6.2. Medidas de Gestión Activa

Las medidas de gestión activa (MGA) constituyen el conjunto de actuaciones necesarias que deben ejecutarse con la finalidad de que los hábitats y/o especies de las ZEC y ZEPA, y en especial aquellos que se hayan propuesto como objetivo, mantengan o alcancen un estado de conservación favorable.

Este conjunto de actuaciones es de naturaleza muy diversa, por lo que generalmente van dirigidas a coordinar y concretar eficazmente las políticas de uso público, investigación, conservación, recuperación y gestión de los recursos naturales de la zona.

Las actuaciones planteadas mediante estas MGA se pueden englobar en los siguientes apartados, en función de la naturaleza de las intervenciones:

A. Evaluación de comunidades

Engloba un conjunto de actuaciones dirigidas a obtener los datos necesarios para actualizar el conocimiento de los impactos y amenazas que puedan ejercer alguna influencia sobre los hábitats y especies de las ZEC y ZEPA, así como la evolución del estado de conservación de los hábitats y especies que se hayan designado de interés. De esta forma constituirán una herramienta que, sin necesidad de ser previa, será complementaria a las actuaciones que se desarrollen dentro de los apartados de Mejora, Restauración y Conservación e Información de los Valores Naturales.

Dentro de este apartado se han considerado las siguientes actuaciones:

A.1. Estudio y seguimiento de los hábitats de interés comunitario de especial prioridad.

Objetivo: Actualización de la cartografía de detalle (Escala 1:10.000) de los hábitats de interés comunitario, prestando especial atención a los prioritarios, y análisis de información para conocer la evolución de los parámetros para el cálculo de los índices de los bloques de evaluación del estado de conservación de los hábitats de interés comunitario.

Descripción de la actuación: Se realizarán los trabajos necesarios para conocer la evolución de los hábitats presentes en la ZEC, así como los procesos que intervienen en su estado de conservación, de manera que permitan realizar la valoración de su estado de conservación. Básicamente estos trabajos consistirán en la actualización de la cartografía inicial (Escala 1:10.000), en la que se registren los parámetros necesarios para evaluar el estado de conservación.

Ámbito de aplicación: Todo el ámbito de la norma de gestión.

A.2. Seguimiento del estado de conservación de las especies.

Objetivo: Conocer la evolución de los diferentes parámetros que permitan calcular los índices de los bloques del estado de conservación de las especies.

Descripción de la actuación: Se realizará las actuaciones necesarias para determinar el estado de conservación de las especies. Para ello, se realizarán seguimientos poblacionales acompañados de trabajos cartográficos donde se identificarán otros parámetros de interés (presiones, actuaciones de conservación, etc.).

Ámbito de aplicación: Todo el ámbito de la norma de gestión.

B. Mejora, restauración y conservación

Comprende un grupo de actuaciones destinadas a mejorar el estado de conservación de la flora y fauna, favorecer la regeneración de las zonas degradadas y corregir los principales impactos y amenazas, tanto actuales como potenciales, que suceden en la zona.

Dentro de este apartado se han considerado las siguientes actuaciones:

B.1. Conservación y mejora de los hábitats 5220*. Matorrales arborescentes con *Zyziphus* y 6110*. Pastizales calcáreos kársticos

Objetivo: Mantener y mejorar el estado de conservación del hábitat de interés comunitario y de las especies asociadas.

Descripción de la actuación: Se ejecutarán los trabajos necesarios para mejorar el estado de conservación de los hábitats prioritarios 5220* (Matorrales arborescentes con *Zyziphus*) y 6110* Pastizales calcáreos kársticos de Alysso-Sedion, realizando entre otros trabajos los siguientes:

- Reforzamiento de las especies típicas del hábitat, como *Periploca laevigata subsp. angustifolia*, *Withania frutescens*, *Lycium intricatum*, *Asparagus albus* y *Commicarpus africanus*. Además, se plantarán especies

características del hábitat como *Zyziphus lotus* y *Maytenus senegalensis subsp. europea*.: Presupuesto de la partida según proyecto: 210.245 Euros

- Restauración de la cubierta vegetal
- Colocación de tubos protectores
- Riego de mantenimiento
- Reposición de marras
- Eliminación de pies muertos o en severo declive de *Pinus halepensis* y de especies invasoras: Presupuesto de la partida según proyecto: 274.190 Euros. (más del 80% ejecutado).
- Tratamientos de eliminación biomasa muerta y control de la erosión.
- Tratamiento eliminación biomasa muerta y control de la erosión.
- Clareo y poda de formación del pinar sobreviviente.
- Eliminación de pies muertos o en severo declive de *Pinus halepensis* y de especies invasoras

El proyecto pretende generar formaciones vegetales con mayor diversidad florística, tolerante a la sequía y los extremos climáticos, que conformen un ecosistema más resistente y resiliente. Estos nuevos matorrales arborescentes, característicos del sureste peninsular semiárido crearán islas de recursos gracias a su particular morfología y su papel facilitador.

Ámbito de aplicación: Zonas aptas para la restauración del hábitat en los ZEC "Serra de Orihuela"

B.2. Prevención de incendios forestales

Objetivo: Minimizar el riesgo de inicio de incendios forestales, así como la superficie afectada por los mismos.

Descripción de la actuación: Dadas las características del territorio que abarca esta norma de gestión existe riesgo de que produzcan incendios forestales, aunque generalmente son de pequeñas dimensiones. Cuando se produce un incendio existe una alta probabilidad de afección sobre hábitats de interés comunitario, lo que a su vez puede provocar la muerte o el abandono de la zona de las especies ligadas a los mismos.

Para minimizar el riesgo de incendios, así como de las consecuencias cuando éstos se producen, el que el Gobierno Valenciano, a través de la Conselleria competente en incendios forestales (actualmente la Direcció General de Prevenció d'Incendis Forestals, Conselleria d'Agricultura,

Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica) tiene previsto una serie de actuaciones (dotadas tanto de medios materiales, como personales) destinadas a la prevención y al fomento de la capacidad de extinción.

Se han desarrollado herramientas específicas para el territorio considerado en esta norma de gestión, entre las que hay que destacar los Planes de prevención de Incendios forestales sectoriales, Planes Locales de Prevención de Incendios, etc. La existencia de estas herramientas específicas, y en particular de los planes locales de prevención de incendios, se tendrá en cuenta de forma explícita en la eventual priorización de las actuaciones que deban desarrollarse en el ámbito de la norma de gestión.

Ámbito de aplicación: Todo el ámbito de la norma de gestión

B.3. Control de especies exóticas invasoras

Objetivo: Prospección, detección temprana y eliminación de especies invasoras en todo el ámbito de la norma de gestión.

Descripción de la actuación: Se realizarán trabajos de detección temprana de especies exóticas invasoras con sus correspondientes campañas de erradicación de especies alóctonas, priorizando las actuaciones sobre aquellas especies con mayor capacidad invasora y de alteración de la vegetación natural, y especialmente sobre la planta *Cylindropuntia pallida* en el ZEC Sierra de Orihuela. Para esta última, se elaborará con el Ayuntamiento un proyecto técnico de detalle destinado a localizar las masas existentes de *C. pallida*, dimensionar las cantidades a erradicar y determinar las necesidades económicas para la ejecución. Este proyecto técnico tendrá en consideración los siguientes puntos:

- Ámbito del proyecto dentro del LIC Sierra de Orihuela.
- Metodología de localización y cuantificación de la especie.
- Protocolo de actuación en la restauración de hábitats afectado por la especie *C. pallida*
- Previsiones de actuación en terrenos de titularidad pública y privada.
- Seguimiento de los indicadores de seguimiento.
- Cálculo de costes y programa de financiación de las actuaciones.

Ámbito de aplicación: Todo el ámbito de la norma de gestión

B.4. Valoración económica de la retirada de residuos depositados en vertederos ilegales

Objetivo: Obtener un presupuesto para llevar a cabo la retirada de los residuos de los vertederos incontrolados presentes en el territorio abarcado en esta norma de gestión.

Descripción de la actuación: Se realizará una valoración económica del coste que supondría retirar los residuos existentes en los vertederos incontrolados, así como su traslado a un vertedero legal. Así mismo, esta valoración deberá contemplar, los costes de restauración los terrenos afectados mediante el acondicionamiento del terreno y plantación de especies de interés, en caso de ser necesario tras la retirada de los residuos.

Ámbito de aplicación: Todo el ámbito de la norma de gestión

B.5. Valoración económica del control de acceso por los caminos y sendas del territorio

Objetivo: Obtener un presupuesto para llevar a cabo un control de acceso personas y vehículos.

Descripción de la actuación: Se realizarán los trabajos necesarios para valorar el coste para controlar el acceso por los caminos y sendas (aplicable especialmente en el caso de vehículos a motor o tracción mecánica), en el ámbito de las normas de gestión, para compatibilizar el uso público de los espacios con la conservación de especies y hábitats naturales.

Ámbito de aplicación: Zonas A, B y C

B.6. Coordinación con los Ayuntamientos, federaciones deportivas y agentes sociales, para identificar y compatibilizar las actividades deportivas y/o tradicionales (barranquismo, escalada, ciclismo de montaña, descenso popular de los arenales interiores, etc.) y actividades de ocio al aire libre con las necesidades de conservación de los hábitats naturales y las especies presentes.

Objetivos: Compatibilizar el uso público de los ecosistemas forestales, rocosos y los arenales de ladera con la conservación de especies y hábitats naturales.

Descripción de la actuación: La Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica ha realizado en el ámbito de esta norma de gestión una primera identificación de los hábitats rocosos y de los arenales de ladera, y de las especies allí presentes, así como de los lugares donde se practican actividades deportivas que puedan ser problemáticas para su conservación. Para ello, se ha utilizado la información cartográfica correspondiente a los hábitats naturales de interés comunitario i en el Banco de Datos de la Biodiversidad de la Comunitat Valenciana.

Por otro lado, el departamento competente en materia de protección de hábitats y especies y de conservación de la Red Natura 2000 viene aplicando desde hace años el Decreto 179/2004, mediante un protocolo interno de actuación, en el cual se determina el procedimiento para aplicar la regulación de determinadas actividades en las zonas en que se ha constatado, mediante información técnica contrastada, la existencia de afecciones significativas sobre determinados hábitats o especies. Debe indicarse que este procedimiento, que suele tener como resultado una regulación temporal de las actividades –sólo en casos excepcionales se ha aplicado una limitación total— viene aplicándose como se ha indicado desde la aprobación del mencionado Decreto 179/2004.

Dentro de este marco de regulación de las actividades deportivas y de esparcimiento en el medio natural, se considera conveniente identificar e inventariar las principales vías pecuarias y la red de caminos tradicionales que durante siglos han servido de tránsito habitual entre las poblaciones que circunscriben estos espacios. Mediante el inventario de estas vías se pretende que el conjunto de la red de caminos sirva de infraestructura básica para el uso social y deportivo de estos espacios y sea un impulso para la divulgación y conocimiento de estos espacios y de su importancia natural.

Para el equilibrio entre el uso del territorio y la conservación de la flora y fauna, se considera necesario involucrar a los ayuntamientos, con la participación de los usuarios deportivos y de todos los agentes sociales implicados, en las medidas de conservación de esta norma de gestión.

Por ello, se plantea esta medida que consiste en colaborar con los Ayuntamientos para:

- a) Identificar con precisión los hábitats rocosos y las especies allí presentes que pueden verse afectados por la práctica de actividades deportivas (escalada, parapente, barranquismo, senderismo, ciclismo de montaña, descenso de arenales, etc.).
- b) Localizar e inventariar las zonas donde se practican las actividades deportivas y que pueden ser problemáticas para la conservación de los hábitats y las especies.
- c) Identificar la problemática que suponen las prácticas deportivas para los hábitats naturales y las especies.
- d) Identificar zonas sensibles.
- e) Regular el acceso, el tráfico rodado y otras actividades por las autoridades competentes.
- f) Realizar un inventario de la red de las principales vías pecuarias, caminos rurales y otras vías de comunicación tradicionales entre pueblas y parajes de los espacios de la Red Natura 2000 de estas normas de gestión.

El desarrollo de esta medida ha de tener en cuenta la previsión de actualización del protocolo de aplicación del Decreto 179/2004 actualmente vigente.

El resultado de esta medida será la consecución de un plan de compatibilización del uso público y la conservación del ecosistema rocoso y los arenales de ladera en el ámbito de estas normas de gestión, en el que participarán los ayuntamientos implicados, las administraciones competentes en la gestión del territorio y los agentes sociales relevantes a estos efectos y en el que se concretarán al menos los siguientes aspectos:

- Actividades y actuaciones que deben ser consideradas como incompatibles.
- Las medidas de información y sensibilización necesarias para evitar afecciones sobre hábitats y especies características.
- El procedimiento de coordinación entre las administraciones según el tipo de actividad a realizar.

La previsión de esta medida de gestión se entiende sin perjuicio de las actuaciones ya adoptadas o que tengan que adoptarse para evitar la eventual afección sobre los hábitats y especies sensibles, en el marco de aplicación del Decreto 179/2004. Igualmente, se prevé que la aplicación de aquello previsto en este Decreto en lo relativo a las determinaciones incluidas en esta medida, sea recogido en una Resolución de la Dirección General competente.

Ámbito de aplicación: Zonas A, B y C

B.7. Seguimiento y corrección de tendidos eléctricos peligrosos para la avifauna

Objetivo: Identificación de tramos y apoyos de los tendidos eléctricos peligrosos para las aves, tanto por colisión como por electrocución, para la avifauna.

Descripción de la actuación: Para reducir la mortalidad de la avifauna silvestre en los tendidos eléctricos, se realizarán los trabajos necesarios para identificar y corregir los tramos y apoyos que supongan una amenaza para las aves de la ZEPA y en las áreas prioritarias definidas en el anexo I de la resolución de 15 de octubre de 2010, del conseller de medio ambiente, agua, urbanismo y vivienda y vicepresidente tercero del Consell, por la que se establecen las zonas de protección de la avifauna contra la colisión y electrocución que estén incluidas en el ámbito territorial de la presente norma de gestión.

El presupuesto incluido en la medida se refiere únicamente a los trabajos de identificación de tendidos y puntos peligrosos, pues los costes de corrección corresponden, según los casos, a la administración estatal o a los titulares (ver real decreto 1432/2008, de 29 de agosto, por el que se establecen medidas para la protección, de la avifauna contra la colisión y la electrocución en líneas eléctricas de alta tensión, *en concreto su disposición adicional única, y la mencionada Resolución de 15 de octubre de 2010, del conseller de medio ambiente, agua, urbanismo y vivienda y vicepresidente tercero del Consell*).

Ámbito de aplicación: La ZEPA y en las áreas prioritarias definidas en el anexo I de la RESOLUCIÓN de 15 de octubre de 2010 del conseller de Medio Ambiente, Agua, Urbanismo y Vivienda y vicepresidente tercero del Consell, por la que se establecen las zonas de protección de la avifauna contra la colisión y electrocución que estén incluidas en el ámbito territorial de la presente norma de gestión.

B.8. Coordinación con la Planificación Hidrológica del Júcar y con la Planificación Hidrológica del Segura

Objetivo: Colaborar con la Confederación Hidrográfica del Júcar (CHJ) y con la Confederación Hidrográfica del Segura (CHS) para:

- Identificar con mayor precisión las masas de agua vinculadas a los Espacios Red natura 2000 objeto de la presente norma de gestión con el análisis en detalle de los hábitats y especies vinculados al medio hídrico.

- Definir y aplicar un régimen ambiental de caudales y necesidad de los mismos por parte de los hábitats de interés comunitario y especies prioritarias vinculadas a la masa de agua.

Realizar un seguimiento y colaborar con las correspondientes confederaciones para la determinación de los indicadores de seguimiento necesarios para evaluar el estado de conservación de dichas masas de agua, desde la perspectiva del cumplimiento de la Directiva de Hábitats.

Descripción de la actuación: De acuerdo a la Directiva 2000/60/CE (DMA), y a la Ley de Aguas (Real Decreto Legislativo 1/2001, de 20 de julio), el Plan Hidrológico de cuenca tiene como objetivo prevenir el deterioro y mejorar el estado de los ecosistemas acuáticos y promover el uso sostenible del agua. Dicho Plan hidrológico deberá contener los objetivos ambientales que deberán alcanzarse en las masas de agua y en las Zonas Protegidas – entre las que se encuentran las zonas de la Red Natura 2000 - existentes en el ámbito territorial de la DHJ vinculadas a las masas de agua.

La Confederación Hidrográfica del Júcar ha realizado una primera identificación de las masas de agua vinculadas a los Espacios Red natura 2000, que cabe mejorar utilizando la información cartográfica correspondiente a los hábitats naturales de interés comunitario.

Por otra parte, existe un cierto solapamiento entre el objetivo de la planificación hidrológica de alcanzar un buen estado ecológico de las masas de agua y del objetivo de la planificación de los espacios de la Red Natura 2000 de alcanzar un estado de conservación favorable de los hábitats naturales de interés comunitario riparios y de las especies ligadas al agua. Ambos objetivos podrían alcanzarse mediante la definición y aplicación de un régimen ambiental de caudales, medida contemplada en el Esquema de Temas Importantes para la Demarcación Hidrográfica del Júcar del Tercer ciclo de planificación hidrológica 2022-2027, de diciembre de 2020.

Por último, es conveniente analizar e interpretar los datos recogidos periódicamente en la red de estaciones que dispone la Confederación Hidrográfica del Júcar (Red Integral de Calidad de Aguas) para comprobar si en las masas de agua presentes en el ámbito de esta norma de gestión se cumplen los objetivos medioambientales y si dichos objetivos son suficientes a los efectos de la Directiva Hábitats. Así como la colaboración con la Confederación para determinar aquellos indicadores necesarios para el seguimiento y evaluación del estado de conservación de dichas masas de agua, desde la perspectiva del cumplimiento de la Directiva Hábitats.

Ámbito de aplicación: Masas de agua superficiales y subterráneas localizadas en el ámbito de la norma de gestión.

B.9. Plan, programa o proyecto de prevención y restauración de áreas degradadas originadas por procesos erosivos puntuales de origen antropogénico.

Objetivo: En coordinación con las actuaciones B.5 y B.6. determinar la situación actual y una programación de las acciones y medidas dirigidas a:

- Identificar con mayor precisión los puntos degradados causados por procesos erosivos de origen antropogénico, principalmente los causados por actividades de uso público y los derivados por el abandono del mantenimiento de los márgenes de antiguas terrazas.
- Realizar una propuesta técnica y programática de actuaciones dirigidas a la restauración de los puntos y áreas identificadas en el proceso del punto anterior.

Descripción de la actuación: Se propone un diseño de acciones dirigidas a la restauración de puntos y áreas prioritarias que estén afectadas por procesos erosivos de origen antropogénico. Dichas acciones se podrán enmarcar en un plan, programa o proyecto global o varios específicos para cada una de las zonas que se determinen el proceso de diagnóstico dentro del ámbito de estas normas de gestión. El contenido de este marco de acciones y medidas podrá contener como mínimo:

- Diagnóstico de la situación de partida.
- Zonificación de las áreas prioritarias de actuación.
- Medida de restauración de muros y márgenes de antiguas terrazas agrícolas.
- Medidas de restauración de zonas degradadas por el paso de bicicletas y otros usos de deportes al aire libre.
- Señalización de zonas excluidas a concentraciones de actividades, cancelas en caminos, itinerarios alternativos, elementos disuasorios, etc:
- Fuentes de financiación y agentes colaboradores en la vigilancia y control de procesos.

Todo ello dentro del marco normativo existente en materia de uso público, circulación por terrenos forestales y regulación de actividades al aire libre y atendiendo a los instrumentos de ordenación de estos usos que existan en el ámbito de estas normas. En el caso del ZEC de la Serra de Crevillent, se atenderá al "CATALOGO DE ITINERARIOS PARA ACTIVIDADES DEPORTIVAS Y RECREATIVAS DE CREVILLEN"

Ámbito de aplicación: Todo el ámbito de la norma de gestión

C. Información de los valores naturales para fomentar la conservación y el desarrollo sostenible del entorno

Mediante las actuaciones contempladas, en este programa, se pretende aumentar el conocimiento de los valores naturales de la zona por parte de la población local, con la finalidad de que los ciudadanos colaboren tanto directa, como indirectamente, en la conservación del medio ambiente.

Dentro de este apartado se han considerado las siguientes actuaciones:

C1. Campaña de información y concienciación ciudadana entre la población local.

Objetivo: Aumentar la estima de los espacios naturales y de las especies de interés entre la población local, así como transmitir la importancia del territorio dentro de la Red Natura 2000.

Descripción de la actuación: Se realizará una campaña informativa entre la población local, con el objetivo de dar a conocer las principales características y valores de los hábitats y especies de la zona. Esta campaña debe ir dirigida a todos los sectores de la población, pero prestando especial atención a aquellos que pueden ejercer alguna influencia sobre los hábitats y las especies que albergan y prestando especial atención a la población joven debido a que serán los futuros gestores de la zona.

Se editará material informativo, con contenido adaptado al público al que se dirija, que se difundirá entre los diferentes colectivos de la zona.

Ámbito de aplicación: Todos los espacios ZEC y ZEPA

7. PROGRAMA DE ACTUACIONES

En este capítulo se presenta sintéticamente el programa de actuaciones previsto para la ejecución de la presente norma de gestión - que no es otro que la suma de los diferentes proyectos y actuaciones previstos en el capítulo medidas de gestión activa.

Dado que la vigencia de la norma de gestión es indefinida, el programa de actuaciones está formulado para un marco temporal de referencia de seis años, correspondientes al periodo establecido por la Directiva 92/43/CEE para la emisión de los informes periódicos a los que se refiere el artículo 17 de la mencionada Directiva.

En función de su naturaleza y objetivos a conseguir, las actuaciones se han agrupado en tres grupos temáticos cuyo presupuesto se expone a continuación.

PROYECTOS PREVISTOS EN LA DIRECTRICES Y MEDIDAS DE GESTIÓN ACTIVA	PRESUPUESTO (€)
Evaluación de comunidades	34.398,00 €
Mejora, restauración y conservación	572.078,00 €
Información de los valores naturales para fomentar la conservación y desarrollo sostenible del entorno.	5.000,00 €
TOTAL SEXENAL	610.476 €

A continuación, se presenta el desglose del conjunto de medidas o actuaciones de gestión activa contempladas en esta norma de gestión, indicando su prioridad de ejecución en cada zona, la fuente de financiación, su estimación económica y la responsabilidad sectorial de la actuación.

Apartado	Nº	Nombre de la medida o actuación de gestión activa	Prioridad	Fuente de financiación	Presupuesto (€)	Responsabilidad sectorial de la actuación	Previsión anual:	
A. Evaluación de comunidades	A.1	Estudio y seguimiento de los hábitats de interés comunitario de especial prioridad	Necesaria: Zonas A y B	CADRECTE	21.840 €	CADRECTE	1	3.640
							2	3.640
							3	3.640
							4	3.640
							5	3.640
							6	3.640
	A.2	Seguimiento del estado de conservación de las especies	Necesaria: Todo el ámbito de las normas de gestión	CADRECTE	12.558 €	CADRECTE	1	3.458
							2	728
							3	728
							4	3.458
							5	728
							6	3.458
B. Proyecto de mejora, restauración y conservación	B.1	Conservación y mejora de los hábitats 5220*. Matorrales arborescentes con <i>Zyziphus</i> y 6110*. Pastizales calcáreos kársticos	Necesaria: Zona A	CADRECTE	484.435 €	CADRECTE	1	242.218
							2	242.217
							3	-
							4	-
							5	-
							6	-
	B.2	Prevención de incendios forestales	Necesaria: Todo el ámbito de las normas de gestión	CADRECTE	13.956 €	CADRECTE	1	2.326
							2	2.326
							3	2.326
							4	2.326
							5	2.326
							6	2.326
	B.3	Control de especies exóticas invasoras.	Necesaria: Masas de agua superficiales localizadas en el ámbito de las ZEC	CADRECTE	50.000 €	CADRECTE	1	8.333,33
							2	8.333,33
							3	8.333,33
							4	8.333,33
							5	8.333,33
							6	8.333,33
	B.4	Valoración económica de la retirada de residuos depositados en	Prioritario: Zona A y B	CADRECTE	1.500 €	CADRECTE	1	1.500
							2	-
							3	-

Apartado	Nº	Nombre de la medida o actuación de gestión activa	Prioridad	Fuente de financiación	Presupuesto (€)	Responsabilidad sectorial de la actuación	Previsión anual:		
		vertederos ilegales					4	-	
							5	-	
							6	-	
	B.5	Valoración económica de la retirada de residuos depositados en vertederos ilegales	Necesaria: Zona A y B		CADRECTE	1.500 €	CADRECTE	1	1.500
								2	-
								3	-
								4	-
								5	-
								6	-
	B.6	Coordinación con los Ayuntamientos para identificar y compatibilizar las actividades deportivas con las necesidades de conservación de los hábitats naturales y las especies presentes.	Necesaria: Zonas A, B y C.		CADRECTE	1.500 €	CADRECTE	1	1.500
								2	-
								3	-
								4	-
								5	-
								6	-
	B.7	Seguimiento de tendidos eléctricos peligrosos para la avifauna				1.000 €	CADRECTE	1	166,66
								2	166,66
								3	166,66
								4	166,66
								5	166,66
								6	166,66
	B.8	Coordinación con la Planificación Hidrológica del Júcar y con la Planificación Hidrológica del Segura	Necesaria: Todo el ámbito de la norma de gestión		CADRECTE	5.184 €	CADRECTE	1	1.364
								2	2.364
								3	364
4								364	
5								364	
6								364	
B.9	Plan, programa o proyecto de prevención y restauración de áreas degradadas originadas por procesos erosivos puntuales de origen antropogénico.	Necesaria: Todo el ámbito de la norma de gestión		CADRECTE	12.000 €	CADRECTE	1	12.000	
							2	0	
							3	0	
							4	0	
							5	0	
							6	0	
C. Información de los valores naturales para fomentar la conservación y el desarrollo sostenible del entorno.	C.1	Campaña de información y concienciación ciudadana entre la población local		CADRECTE	5.000 €	CADRECTE	1	3.000	
							2	400	
							3	400	
							4	400	
							5	400	
							6	400	
TOTAL					610.476 €		610.476 €		

CADRECTE: Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica

8. RÉGIMEN DE EVALUACIÓN DE LOS RESULTADOS DE LAS MEDIDAS DE CONSERVACIÓN SOBRE LOS HÁBITATS Y ESPECIES PRESENTEN DICHAS ÁREAS.

La evaluación de los resultados de las medidas de conservación (normativa y criterios y medidas de gestión activa) sobre los hábitats y especies presentes en las ZEC y ZEPA objeto de la presente norma de gestión se realizará periódicamente, coincidiendo en el tiempo con la realización de los Informes de aplicación previstos en el artículo 17 de la Directiva Hábitats (Directiva 92/43/CEE) y en el artículo 12 de la Directiva de Aves Silvestres (Directiva 2009/147/CE).

Complementariamente, y con el fin de contribuir a la evaluación de la aplicación de la Estrategia de Cambio Climático y Energía para la Comunitat Valencina (2020 – 2030), se incluyen determinados indicadores específicos de seguimiento sobre la evolución del estado de conservación de los hábitats y especies de interés comunitario que son sensibles a los efectos del cambio climático. Estos indicadores vienen establecidos en la propia estrategia en función al tipo de acciones y medidas a aplicar, éstos los clasifica en indicadores de mitigación (IM), indicadores de adaptación (IA) e indicadores comunes (IC).

Se instauran dos sistemas de indicadores:

- Indicadores para el seguimiento del estado de aplicación de la norma de gestión.
- Indicadores para el seguimiento del estado de conservación de las especies y hábitats.
- Indicadores específicos relacionados con el cambio climático.

8.1. Indicadores para el seguimiento del estado de aplicación de la Norma de gestión

Criterio/Medida de Gestión Activa	Indicadores	
	Realizaciones	Resultados
A. 1. Estudio y seguimiento de los hábitats de interés comunitario de especial prioridad.	Número de trabajos técnicos y científicos que se realizan al objeto de realizar el “seguimiento” del estado de conservación.	Número de hábitats de interés comunitario respecto del total, sobre los que se dispone de información para realizar el seguimiento de su estado de conservación.
A. 2. Seguimiento del estado de conservación de las especies.	Número de trabajos técnicos y científicos que se realizan al objeto de realizar un seguimiento del estado de conservación	Número de especies de interés comunitario respecto del total, sobre los que se dispone de información para realizar el seguimiento de su estado de conservación.
B.1. Conservación y mejora del hábitat 5220*- Matorrales arborescentes con <i>Zyziphus</i> .	Número de trabajos realizados y/o zonas detectadas para la gestión de la vegetación para favorecer el hábitat 5220* Número de repoblaciones con un plan de gestión orientado a la obtención de las estructuras del hábitat 5220*	Número de hectáreas que hayan cambiado su estructura vegetal en favor de la estructura del hábitat 5220*
B.2. Prevención de Incendios Forestales.	Desarrollo de Planes de prevención de Incendios forestales sectoriales, Planes Locales de Prevención de Incendios.	Superficie quemada por año en el ámbito de la Norma de Gestión.
B.3. Control de especies exóticas invasoras.	Número de trabajos realizados para la detección y control de especies exóticas invasoras.	Numero de alertas de detección temprana. Numero de campañas realizadas

Criterio/Medida de Gestión Activa	Indicadores	
	Realizaciones	Resultados
		<p>Número de especies respecto del total, sobre las que se han ejecutado trabajos de eliminación</p> <p>Número de zonas y/o focos donde se han eliminado especies exóticas invasoras.</p>
B.4. Valoración económica de la retirada de residuos depositados en vertederos ilegales	<p>Trabajos encaminados a localizar vertederos incontrolados en el ámbito de la Norma de Gestión.</p> <p>Número de trabajos realizados y/o zonas detectadas para poder presupuestar la retirada de residuos en el ámbito contemplado en esta norma de gestión.</p>	<p>Obtención y aprobación de un presupuesto para la retirada de residuos en vertederos ilegales.</p>
B.5. Valoración económica del control de acceso por los caminos y sendas del territorio.	<p>Trabajos encaminados a localizar los caminos y sendas existentes en el ámbito de la Norma de Gestión.</p> <p>Número de trabajos realizados y/o zonas detectadas para poder presupuestar el cierre controlado de caminos y sendas en el ámbito contemplado en esta norma de gestión.</p>	<p>Obtención y aprobación de un presupuesto para el cierre controlado de caminos y sendas en el ámbito contemplado en esta norma de gestión.</p>
B.6. Coordinación con los Ayuntamientos para identificar y compatibilizar las actividades deportivas con las necesidades de conservación de los hábitats naturales y las especies presentes.	<p>Número de trabajos ejecutados para identificar todas las zonas de escalada, inventario de vías de escalada e identificación de zonas sensibles para localizar y valorar el posible impacto</p>	<p>Número de zonas sensibles identificadas.</p> <p>Número de zonas de escalada en el ámbito de la norma de gestión.</p> <p>Número de zonas sensibles respecto al total, de las que se dispone de información para realizar la evaluación y seguimiento de su estado.</p>
B.7. Seguimiento y corrección de tendidos eléctricos peligrosos para la avifauna.	<p>Número de trabajos realizados para identificar tramos de tendidos eléctricos que sean amenaza tanto por colisión como por electrocución.</p>	<p>Número de correcciones realizadas sobre el total de tramos identificados.</p>
B.8. Coordinación con la Planificación Hidrológica del Júcar y con la Planificación Hidrológica del Segura	<p>Número de reuniones establecidas para conseguir el objetivo</p> <p>Volumen de información recopilada</p>	<p>Número de zonas sensibles identificadas.</p> <p>Número de informes técnicos redactados.</p>
B.9. Plan, programa o proyecto de prevención y restauración de áreas degradadas originadas por procesos erosivos puntuales de origen antropogénico	<p>Realización del Plan, programa o proyecto realizados para el ámbito de la Norma de Gestión, o para cada una de las zonas prioritarias de afección designadas en proceso de elaboración.</p>	<p>Número de áreas contempladas en el plan, programa o proyecto.</p> <p>Número de acciones realizadas de restauración de márgenes y número puntos restaurados.</p>
C.1. Campaña de información y concienciación ciudadana entre la población local.	<p>Número de actividades divulgativas y publicaciones elaboradas.</p>	<p>Porcentaje de población que conoce la Red Natura 2000</p>

8.2. Indicadores para el seguimiento del estado de conservación de las especies y hábitats

8.2.1. Indicadores de seguimiento del estado de conservación de las especies y hábitats

Son los mismos indicadores (parámetros) que se utilizan para establecer el estado de conservación, sirviendo en este caso para valorar si la evolución de los elementos de gestión es positiva o negativa con respecto a este “estado de conservación favorable” a mantener o alcanzar.

8.2.2. Indicadores para cuantificar el progreso de la norma de gestión en relación con el seguimiento

Se establecen dos indicadores:

1. **Grado de seguimiento:** % de especies y hábitats para las que se ha evaluado el estado de conservación a los 6 años.
2. **Grado de avance en objetivos de conservación:** % de especies y hábitats que
  - a) Mantienen el estado de conservación
  - b) Mejoran el estado de conservación
  - c) Empeoran el estado de conservación

A este efecto, el umbral para cuantificar un cambio en el estado de conservación se define como el paso de una categoría a otra, de forma que, en la siguiente figura, cualquier cambio de categoría de derecha a izquierda es una mejora y un empeoramiento en el sentido contrario:

Favorable	Desfavorable-inadecuado	Desfavorable-malo
Empeora el estado de conservación		
Mejora el estado de conservación		

El cambio de la categoría Desconocido a cualquier otra categoría no se considera como una mejora o empeoramiento del estado de conservación, aunque si un avance en el grado de conocimiento de la especie o el hábitat. De igual forma, el paso de un estado de conservación conocido a la categoría Desconocido, implica sólo un retroceso en el grado de conocimiento.

8.2.3. Indicadores específicos relacionados con el cambio climático.

Atendiendo a la Estrategia para el Cambio Climático y Energía para la Comunitat Valenciana 2030, se incorporan al programa de seguimiento los siguientes indicadores como elementos que son sensibles a las variaciones climáticas producidas por los efectos del cambio climático.

Id	Indicador	Unidad
IA-04-04	Número de hábitats del anexo I de la Directiva hábitats incluidos en la Norma de Gestión que son más sensibles al cambio climático.	Número
IA-04-05	Parcelas de seguimiento regular establecidas en hábitats sensibles al cambio climático y riqueza en número de especies autóctonas que contienen.	Número